

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba ustawy

8 marca 2020 r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: specustawa). Koncentrowała się ona na regulacjach z zakresu zapobiegania oraz zwalczania zakażenia i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Podejmowane przez władze publiczne działania prewencyjne, minimalizujące rozprzestrzenianie się COVID-19, obejmują m.in. kwarantannę osób mających kontakt z zakażonymi, zamykanie placówek, czy też odwoływanie wydarzeń i imprez masowych. To z kolei może prowadzić do wstrzymania produkcji i świadczenia usług, a w efekcie do trudności finansowych poszczególnych firm.

Ekonomiczne skutki rozprzestrzeniania się COVID-19 występują nie tylko u przedsiębiorców, których zakład pracy został zamknięty w związku z przypadkami zakażenia pracowników COVID-19 czy objęcia ich kwarantanną. Dotyczą one również firm eksportujących albo importujących towary do/z regionów świata, gdzie występują utrudnienia w handlu spowodowane rozprzestrzenieniem się COVID-19. Utrudnienia w międzynarodowych relacjach biznesowych mają wieloraki charakter, występują również w sektorze usług. Ponadto środki zapobiegawcze podejmowane w celu zahamowania rozprzestrzeniania się COVID-19 wpływają na zachowania konsumentów, w szczególności w branżach takich jak: hotelarstwo, turystyka, transport, usługi rozrywkowe i kulturalne. Z dnia na dzień liczba zleceń ulega drastycznemu zmniejszeniu, a te, które zostały już podjęte, są często przerywane w trakcie ich wykonywania.

Wobec powyższego zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym tej sytuacji. Konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego dla firm, zapobiegającego zwłaszcza utracie płynności w ramach prowadzonych przez nie działalności. Przedkładany projekt ustawy pozwoli na uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów wspierających przedsiębiorców w tym okresie. Dokonuje on szeregu zmian w specustawie, nie tylko poszerzając i rozwijając niektóre występujące już w niej rozwiązania, ale także wprowadzając nowe mechanizmy.

2. Projektowane zmiany

2.1. Doprecyzowanie definicji „przeciwdziałania COVID-19”:

W związku z rozszerzeniem zakresu specustawy, koniecznym było doprecyzowanie pojęcia „przeciwdziałanie COVID-19” poprzez wskazanie, że czynności te dotyczą również zwalczania skutków społeczno-gospodarczych choroby.

2.2. Zmiany w zakresie pracy zdalnej funkcjonariuszy służb mundurowych:

Specustawa w art. 3 wprowadziła zasadę, że w celu przeciwdziałania COVID-19 pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie obowiązków wobec pracodawcy w określonym czasie w domu, czyli w ramach tzw. pracy zdalnej. W związku z tym, że funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej nie są zatrudnieni na umowę o pracę, regulacja ta ich nie obejmowała. W celu wypełnienia zaistniałej luki, proponuje się dodać przepis, zgodnie z którym możliwością wykonywania pracy zdalnej zostaną objęci ww. funkcjonariusze poszczególnych służb i organów.

2.3. Zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego:

Projekt zakłada przyznanie kolejnego dodatkowego zasiłku opiekuńczego dla ubezpieczonego zwolnionego od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat, w wymiarze 14 dni. Do okresu kolejnych 14 dni nie wlicza się dotychczas wykorzystanego okresu dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Ponadto zakłada się poszerzenie kręgu osób uprawnionych do dodatkowego zasiłku opiekuńczego. Zgodnie z propozycją zasiłek ten będzie przysługiwał w przypadku zamknięcia placówki, do której uczęszcza dziecko również ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo orzeczeniem o niepełnosprawności.

Ponadto, w związku z zawieszeniem działalności placówek dziennego pobytu: warsztatów terapii zajęciowej, ośrodków dziennego pobytu, środowiskowych domów samopomocy lub innych placówek (np. ośrodka rewalidacyjno-edukacyjno-wychowawczego), może pojawić się problem związany ze sprawowaniem opieki i niesieniem pomocy osobom niepełnosprawnym. Niektóre z nich są osobami całkowicie niesamodzielnymi. Bez dodatkowej pomocy i wsparcia ze strony opiekuna nie są w stanie samodzielnie funkcjonować i wykonywać czynności życia codziennego. W związku z tym niezbędne jest podjęcie działań legislacyjnych dotyczących umożliwienia sprawowania opieki przez osoby ubezpieczone (np. pracujące). W takim przypadku zakłada się odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących zasiłku opiekuńczego przysługującego na opiekę nad chorym dorosłym członkiem rodziny. Maksymalny okres przysługiwania zasiłku wynosi 14 dni; okres ten nie może być łączony z okresem pobierania innych zasiłków związanych ze sprawowaniem opieki nad innym członkiem rodziny.

Dodatkowo zasiłek opiekuńczy przysługiwać będzie w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna. Osoby te zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawują, obok żłobka i klubu dziecięcego, opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Zasadne jest więc,

aby w sytuacji braku możliwości sprawowania przez nie opieki rodzicom przysługiwał zasiłek opiekuńczy.

Ponadto proponuje się wprowadzić przepis, na mocy którego Rada Ministrów w formie rozporządzenia będzie mogła wydłużyć okres 14 dni pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego. Przewidziany obecnie okres może okazać się niewystarczający, dlatego też proponuje się dokonać uelastycznienia mechanizmu wydłużenia okresu pobierania zasiłku opiekuńczego, który pozostawałby w gestii Rady Ministrów. Z zaproponowanego rozwiązania będzie można skorzystać, w przypadku gdy żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego lub inne placówki będą zamknięte oraz w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianie lub dziennych opiekunów, w tym na okres dłuższy niż 14 dni, i skala tego zjawiska będzie znaczna.

2.4. Zmiany w zakresie zasiłku opiekuńczego rolników:

Proponowana regulacja stanowi pomoc budżetu państwa dla środowiska rolniczego w okolicznościach wprowadzenia w kraju stanu epidemii w związku z COVID-19. Ponieważ osobom objętym ubezpieczeniem społecznym rolników do tej pory nie przysługiwał zasiłek opiekuńczy, niemożliwym jest podanie danych innych niż szacunkowe w zakresie przewidywanej liczby osób objętych takim zasiłkiem. Brak jest także środków na ten zasiłek, w związku z tym konieczne jest finansowanie z budżetu państwa.

Proponowany przepis wiąże wysokość zasiłku opiekuńczego za każdy dzień z aktualną, zwaloryzowaną emeryturą podstawową w rozumieniu art. 6 pkt 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Obecnie wysokość emerytury podstawowej po waloryzacji wynosi 972,40 zł. Stawka dzienna wyniesie zatem 32,41 zł ($972,40 \text{ zł} / 30 \text{ dni} = 32,41 \text{ zł}$).

2.5. Zmiany w zakresie wyłączenia Banku Gospodarstwa Krajowego z obowiązku stosowania prawa zamówień publicznych przy wdrażaniu instrumentów finansowych mających na celu niwelowanie skutków pandemii COVID-19 na działalność przedsiębiorstw:

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) jest bankiem państwowym, o którym mowa w ustawie - Prawo bankowe, będącym w 100% własnością Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 4 ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego do podstawowych celów działalności BGK – w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami – należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących w szczególności projekty:

- realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe,

- infrastrukturalne,
- związane z rozwojem sektora małych i średnich przedsiębiorstw,

w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Działalność BGK prowadzona jest w ramach mandatu publicznego powierzonego mu na mocy prawa, w tym ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego, statutu, a także ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W projektowanym art. 28a ust. 2 tej ustawy wskazano na BGK jako podmiot, któremu powierza się funkcję wdrażania instrumentu finansowego lub funduszu funduszy.

Od czasu kiedy środki z funduszy strukturalnych UE wykorzystywane są również w ramach instrumentów finansowych, BGK jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za ich wdrażanie zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. W perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych Bankowi Gospodarstwa Krajowego powierzono wdrażanie instrumentów finansowych o wartości ponad 12 mld zł, z czego ponad połowa instrumentów dotyczy wsparcia MŚP (pozostałe obszary to m.in. innowacyjność, Internet szerokopasmowy, efektywność energetyczna, rynek pracy itp.). Również w okresie 2007-2013 BGK był głównym podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie instrumentów finansowych w programach regionalnych i krajowych. Należy ponadto wskazać, że wśród podmiotów zaangażowanych we wdrażanie instrumentów finansowanych z funduszy strukturalnych BGK ma zdecydowanie największe doświadczenie, ponieważ jako jedyny z krajowych podmiotów uczestniczy we wdrażaniu wszystkich typów instrumentów (pożyczkowych, gwarancyjnych, kapitałowych).

BGK posiada zatem nie tylko odpowiednie umocowanie ustawowe, ale również ogromne doświadczenie we wdrażaniu instrumentów finansowych, w szczególności o charakterze dłużnym (pożyczki, gwarancje, poręczenia). Większość z wdrażanych przez BGK instrumentów realizowana jest z wykorzystaniem struktury funduszu (którym zarządza BGK) i pośredników finansowych (np. funduszy pożyczkowych) wybieranych przez BGK – co do zasady – w drodze zamówień publicznych. Wybór pośredników w tej formie jest czasochłonny i skutkuje znaczną sztywnością zawieranych umów, dlatego w sytuacji, w której konieczne jest pilne uruchomienie nowych instrumentów, które będą mogły być elastycznie dostosowywane do zmian w sytuacji rynkowej (np. przedłużający się kryzys, zmiana jego skali, dotknięcie skutkami kryzysu szczególnych grup przedsiębiorców itd.) lub dostosowanie do takiej sytuacji już istniejących instrumentów poprzez wprowadzenie zmian w realizowanych już umowach, należy umożliwić stosowanie innych procedur niż tych wynikających z ustawy - Prawo zamówień publicznych. W przypadku wyboru nowych pośredników finansowych, których zadaniem będzie wspieranie MŚP dotkniętych skutkami pandemii, będą to otwarte, transparentne, przejrzyste, niedyskryminujące i nieprowadzące do powstania konfliktu interesów

procedury konkursowe, w stosowaniu których BGK ma szerokie doświadczenie wynikające z ich stosowania przy wyborze pośredników finansowych w perspektywie 2007-2013.

W najbliższych miesiącach wielu przedsiębiorców znajdzie się w trudnej sytuacji i niezbędne jest pilne uruchomienie instrumentów, które zapewnią im finansowanie płynnościowe pozwalające przetrwać najtrudniejszy okres. Zaistniała sytuacja wymaga zatem stosowania procedur, które w najszybszy możliwy sposób zapewnią wsparcie przedsiębiorców, w szczególności MŚP.

2.6. Zmiany w zakresie maksymalnych cen, marż oraz maksymalnych kosztów pozaodsetkowych udzielania pożyczek:

W projekcie przewidziano możliwość ustalenia przez właściwego ministra do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwych do spraw gospodarki i rolnictwa i rozwoju wsi, maksymalnych cen lub maksymalnych marż hurtowych i detalicznych, stosowanych w sprzedaży towarów lub usług, mających istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub kosztów utrzymania gospodarstw domowych.

Rozwiązanie to z założenia ma dotyczyć tylko produktów podstawowych, mających wyjątkowe znaczenie dla ochrony zdrowia lub funkcjonowanie gospodarstw domowych.

Kontrolę przestrzegania przez przedsiębiorców zakazu stosowania cen lub marż wyższych niż maksymalne ceny lub marże sprawować będą:

- Inspekcja Farmaceutyczna,
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- Inspekcja Sanitarna oraz
- Inspekcja Handlowa.

Zakłada się, że w celu zapewnienia skuteczności i szybkiego przebiegu kontroli, będą one prowadzone z wyłączeniem niektórych przepisów rozdziału 5 ustawy - Prawo przedsiębiorców, dotyczących ograniczenia kontroli działalności gospodarczej (art. 47, art. 48, art. 49 ust.7 pkt 5, art. 50, art. 54, art. 55, art. 58 i 59 tej ustawy).

W przypadku ustalenia maksymalnych cen na produkty, bezpośrednimi uprawnieniami dysponowałiby też sami konsumenci, stosownie do treści art. 538 ustawy - Kodeks cywilny. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli w miejscu i czasie zawarcia umowy sprzedaży obowiązuje przepis określający cenę maksymalną, kupujący nie jest obowiązany do zapłaty ceny wyższej, a sprzedawca, który otrzymał cenę wyższą, obowiązany jest zwrócić kupującemu pobraną różnicę.

W zakresie ochrony kredytobiorców proponuje się określenie maksymalnej wysokości kosztów pozaodsetkowych nowo udzielanych pożyczek. Pożyczki pozabankowe stanowią bardzo często, zarówno dla konsumentów, jak również dla MŚP i osób samozatrudnionych uzupełnienie kredytów

bankowych, ze względu na fakt, że zapewniają szybką płynność w perspektywie krótkookresowej (kilkanaście dni - miesiąc). Rozwiązania w tym zakresie powinny dotyczyć nie tylko czasu pandemii, ale przede wszystkim okresu po jej szczycie, gdyż wówczas pojawi się większe zapotrzebowanie na szybki i łatwy kredyt dla osób fizycznych (konsumentów) i mikroprzedsiębiorstw. W czasie epidemii i po jej ustąpieniu istotne będzie udzielanie szybkich pożyczek dla konsumentów i podmiotów, których dotknęły skutki finansowe epidemii (np. zachowanie płynności) – co miało wpływ na zaproponowanie rocznego okresu obowiązywania wskazanych przepisów. Jednocześnie ważne jest, żeby w tym czasie nie wzrosły opłaty za udzielanie takich pożyczek - dlatego istotne będzie zapewnienie mechanizmów, które sprawią, że pożyczki udzielane w trakcie/po okresie szczytu pandemii nie będą oferowane na mniej korzystnych warunkach niż przed nią.

Roczny okres obowiązywania rozwiązania podyktowany jest faktem, by przepisy te obowiązywały nie tylko w czasie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ale również jakiś czas po ich zniesieniu, gdyż właśnie wtedy gospodarka będzie wracała do funkcjonowania poza reżimem epidemii – co może potrwać nawet pół roku po upływie największej fali zachorowań.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie ma innej możliwości osiągnięcia celów projektu, poza podjęciem interwencji legislacyjnej.

2.7. Zmiany w zakresie finansowania skutków COVID-19 z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19:

Przepisy mają na celu umożliwienie finansowania skutków przeciwdziałania COVID-19 nie tylko ze środków budżetowych, ale także ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Zaproponowano zatem nowe brzmienie obowiązującego art. 9, zgodnie z którym świadczenia opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, udzielone przez podmioty wykonujące działalność leczniczą wpisane do wykazu, będą finansowane przez Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 oraz ze środków z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, na podstawie sprawozdań i rachunków składanych do właściwego miejscowo dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Wprowadzenie zaproponowanego przepisu przejściowego umożliwi od strony formalno-prawnej sfinansowanie w ramach specustawy kosztów poniesionych przez 4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu (WSzKzP) przed wejściem w życie tej ustawy.

2.8. Zmiany w zakresie spalania odpadów:

W specustawie wprowadzono przepis mający umożliwić unieszkodliwienie odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych powstających w związku z zagrożeniem epidemicznym w instalacjach nieposiadających stosownych decyzji administracyjnych, na wypadek braku możliwości przetworzenia tych odpadów w uprawnionych instalacjach (spalarnie odpadów niebezpiecznych). Zmiany umożliwiają w szczególnych przypadkach gospodarowania odpadami, w tym transport, przez

podmioty, dla których nie zostały wydane decyzje administracyjne lub nie uzyskały wpisu do rejestru w przedmiotowym zakresie. W razie potrzeby propozycja przepisów dopuszcza możliwość zastosowanie powyższego rozwiązania również w odniesieniu do innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych a powstających w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. W przypadku odpadów komunalnych dodatkowo wojewoda będzie mógł wydać polecenie składowania i spalania odpadów bez jakichkolwiek lub określonych wstępnych procesów przetwarzania, które są wymagane przed tymi procesami (jak wysegregowanie odpadów do odzysku, w tym recyklingu czy zmniejszenie masy odpadów przed składowaniem). Wojewoda będzie mógł także zmienić zasady selektywnego zbierania odpadów, tj. zmniejszyć liczbę frakcji w zależności od potrzeb (np. do 3 albo wszystkie jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne).

W związku z zagrożeniem jakie mogą stanowić odpady wytwarzane w gospodarstwach domowych ważne jest również aby zastosowana została odpowiednia częstotliwość odbierania odpadów komunalnych. Najlepiej wiedzą o potrzebach w tym zakresie wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast dlatego będą mogli zawnioskować do wojewody o zmiany w tym zakresie. Wojewoda na wniosek ww. organów będzie mógł postanowić również o funkcjonowaniu Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w tym czasie.

2.9. Zmiany w zakresie uprawnień Policji:

Proponuje się dodać art. 11d, który będzie dawał możliwość wykonywania ustawowych uprawnień Policji także w stosunku do osób, o których mowa w ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Chodzi o osoby zdrowe, które pozostawały w styczności z osobami chorymi na choroby zakaźne, i które podlegają obowiązkowej kwarantannie lub nadzorowi epidemiologicznemu. Uprawnienia policjantów nie będą obejmowały czynności, o których mowa w art. 19-19b ustawy o Policji, tj. kontroli w sytuacjach szczególnych, czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz niejawnego nadzoru.

Jednocześnie przewidziano obowiązek usunięcia lub zniszczenia wszystkich informacji, w tym danych osobowych, uzyskanych w trakcie realizacji tych czynności w terminie jednego miesiąca po upływie obowiązywania specustawy.

Komendant Główny Policji będzie mógł w okresie obowiązywania specustawy wprowadzić pełnienie służby w systemie skoszarowanym. Ma to zapewnić sprawną i prawidłową realizację zadań Policji w związku z zadaniami nałożonymi specustawą, które mają na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażenia i rozprzestrzeniania się COVID-19.

2.10. Zmiany w zakresie prowadzenia robót budowlanych:

Zmiany w ustawie mają na celu wyłączenie zastosowania aktów planistycznych wydanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu

użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Akty te mają charakter przepisów miejscowo obowiązujących i określają m.in. jaki rodzaj zabudowy jest dopuszczalny na danym terenie. Zmiana wpisuje się zatem w cel dotychczasowej regulacji art. 12 specustawy, jakim jest ułatwienie realizacji zamierzeń budowlanych podejmowanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Przepisy służą zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przy realizacji zamierzeń budowlanych podejmowanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Zasadne jest nałożenie na inwestora obowiązku niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej o robotach budowlanych oraz o zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, które następują w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Wymóg przekazania tej informacji nie jest przy tym warunkiem przystąpienia do wykonywania robót budowlanych albo dokonania zmiany sposobu użytkowania. Dzięki tej informacji organ administracji architektoniczno-budowlanej uzyska niezbędną wiedzę o inwestycjach realizowanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz będzie miał możliwość działania, w przypadku w którym roboty budowlane spowodują zagrożenie życia lub zdrowia ludzi. Wówczas organ w drodze decyzji podlegającej natychmiastowemu wykonaniu ustali wymagania dotyczące zabezpieczeń tych robót. By organ mógł podjąć sprawne działania w tej sferze, informacja od inwestora powinna określać podstawowe parametry realizowanego zamierzenia budowlanego. Zakres tych danych określa. W przypadku robót budowlanych należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia. Z kolei dla zmiany sposobu użytkowania konieczne jest wskazanie dotychczasowego i zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Proponowany przepis nakłada na inwestora obowiązek zapewnienia objęcia kierownictwa oraz nadzoru przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane nad robotami budowlanymi prowadzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami ustawy - Prawo budowlane, wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Pozwolenia na budowę wymagają roboty budowlane o większej skali trudności niż roboty budowlane realizowane w drodze zgłoszenia, co uzasadnia powiązanie przedmiotowego obowiązku inwestora z robotami budowlanymi objętymi pozwoleniem na budowę na gruncie ustawy - Prawo budowlane. Osoba posiadająca uprawnienia budowlane odpowiada nie tylko za przestrzeganie przepisów ale również za wykonanie prac zgodnie z wiedzą i sztuką budowlaną, a co za tym idzie bezpieczeństwem ich wykonania i późniejszego użytkowania. Stąd też propozycja kierowania i nadzorowania prac wymagających pozwolenia na budowę przez osoby pełniące odpowiednie samodzielne funkcje techniczne.

2.11. Zmiany w zakresie badań lekarskich:

Zmiana ma na celu zawieszenie obowiązku wykonywania badań profilaktycznych wynikających z przepisów art. 229 § 2 zdanie pierwsze i § 4-5 ustawy – Kodeks pracy, art. 39j i 39k ustawy

o transporcie drogowym oraz art. 22b ust. 7 ustawy o transporcie kolejowym w zakresie wykonywania okresowych badań lekarskich i badań psychologicznych.

Zawieszenie stosowania przepisów nie obejmuje przeprowadzenia badań wstępnych i kontrolnych, ale uwzględnienia możliwość wykonywania ich w innym trybie.

Projekt nie obejmuje również badań wykonywanych na podstawie szczególnych regulacji, jak np. badania lekarskie czy psychologiczne przeprowadzane na podstawie ustawy o broni i amunicji, czy badania lekarskie i psychologiczne przeprowadzane na podstawie ustawy o Policji.

Konieczność podejmowania szeroko zakrojonych działań ma na celu zminimalizowanie ryzyka zakażenia COVID-19, istnieje bowiem ryzyko narażenia pracownika wykonującego badania profilaktyczne na kontakt z chorym pacjentem, a także możliwość podjęcia czy wykonywania pracy, z uwagi na zaistniałe okoliczności, bez wcześniejszego przeprowadzenia profilaktycznych badań lekarskich i ich wykonanie niezwłocznie po ustaniu przyczyny ich zawieszenia. Zatem czasowe ograniczenie obowiązku wykonywania badań profilaktycznych pracowników jest uzasadnionym działaniem w zaistniałej sytuacji epidemiologicznej.

Przyjęto także, że po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 60 dni od dnia odwołania danego stanu.

W proponowanych zmianach przyjęto, że w przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo od dnia odwołania stanu epidemii. Lekarz ten może przeprowadzić badanie i wydać orzeczenie lekarskie w trybie określonym w art. 2 ust. 4 ustawy o wykonywaniu zawodu lekarza i lekarza dentystry tj. za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. Do orzeczenie lekarskiego stosuje się odpowiednio art. 2 pkt 6 ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, tj. tak jak w elektronicznej dokumentacji medycznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym czy podpisem osobistym. Orzeczenie lekarza załącza się do akt osobowych pracownika.

2.12. Zmiana techniczna dotycząca rozwiązywania umów o udział w imprezie turystycznej:

Poprawka techniczna, ma na celu dostosowanie tekstu normatywnego do stanu prawnego i organizacyjnego. Faktycznie przedsiębiorca turystyczny będzie zobligowany do złożenia deklaracji, nie zaś jej korekty, stąd zasadnym jest doprecyzowanie w procesie zwrotu składek. Do przypadków regulowanych specustawą nie ma zastosowania procedura składania korekt deklaracji. Przedsiębiorca

turystyczny powinien złożyć korektę deklaracji tylko wówczas, jeśli deklaracja korygowana zawiera błędy, np. zostały wykazane umowy niezgodnie ze stanem faktycznym (jak choćby gdy przedsiębiorca turystyczny wykazał zawarte umowy w niewłaściwym zakresie terytorialnym lub w liczbie niezgodnej z liczbą faktycznie zawartych umów). Natomiast w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia przez podróżnych od zawartych wcześniej umów, należy je wykazać w deklaracji za miesiąc, w którym nastąpiło to rozwiązanie odpowiednio w sekcji II lub IV deklaracji. System informatyczny Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego do składania deklaracji przez przedsiębiorców turystycznych jest przystosowany do obsługi deklaracji, w których zostały wykazane rozwiązane umowy.

2.13. Zmiany dotyczące postępowań przed sądami:

Celem proponowanych zmian ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych jest zapewnienie możliwości sprawowania przez sądy powszechne, sądy wojskowe i wojewódzkie sądy administracyjne wymiaru sprawiedliwości w określonych kategoriach spraw pilnych, wymagających bezwzględnego rozpoznania, także w przypadkach, gdy sąd miejscowo właściwy całkowicie zaniecha jakichkolwiek czynności z powodu COVID-19 – choćby w przypadku konieczności poddania kwarantannie sędziów, asesorów sądowych lub pracowników sądu.

Proponuje się w tym zakresie następujące rozwiązania:

- powierzenie wykonywania niecierpiących zwłoki zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości innemu sądowi,
- uproszczony tryb delegowania sędziów do innego sądu, w celu umożliwienia wsparcia sądu, który rozpoznaje sprawy pilne, zarówno własne, jak i powierzone w trybie odrębnym, ale w niedostatecznej obsadzie.

2.14. Zmiany dotyczące więźniów odbywających karę pozbawienia wolności:

Projektowany przepis służy stworzeniu podstawy do zastosowania specjalnej, temporalnej instytucji przerwy w karze, orzekanej przez sądy penitencjarne właściwe dla miejsca odbywania kary wobec więźniów odbywających karę pozbawienia wolności za tzw. drobne czyny przestępne, orzeczoną w wymiarze nie przekraczającym 3 lat, w związku z zagrożeniem epidemicznym lub epidemią COVID-19. Stwarza się również podstawę do zarządzenia wykonywania kary w postaci umieszczenia skazanego w odpowiednim zakładzie leczniczym, jeżeli zapewnienie ograniczenia albo wyeliminowania ryzyka zakażenia dla skazanego lub ze strony skazanego nie jest możliwe w ramach działań podejmowanych w zakładzie karnym. Co więcej, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 posiedzenie sądu penitencjarnego, w którym bierze udział skazany pozbawiony wolności, może się odbyć przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość. Ustanie stanu zagrożenia

epidemicznego lub stanu epidemii sprawia, że przerwa ta ustaje z mocy prawa i skazany będzie, co do zasady, zobowiązany do powrotu do zakładu karnego w terminie 3 dni.

2.15. Zmiany dotyczące depozytów pochodzących z przestępstwa:

Zawarto również szczególną regulację dotyczącą przedmiotów zajętych w trybie art. 217 Kodeksu postępowania karnego, uwarunkowaną szczególną sytuacją epidemiczną związaną z COVID-19. Niszczenie lub przechowywanie zajętych substancji, w tym zwłaszcza alkoholu, pochodzących z przestępstwa, o których mowa w projekcie, w sytuacji zagrożenia epidemicznego stanowiłoby trwonienie zasobów, mających znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego i nosiłoby znamiona marnotrawstwa. Jednocześnie pozostawienie tychże środków w depozycie również nie znajduje uzasadnienia wobec charakteru zagrożenia epidemicznego. Postępowanie w tej kwestii wymaga stanowczych i szybkich działań w kierunku przejęcia i przekazania do wykorzystania zasobów, które mogą być zużyte w celu natychmiastowego podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Odpowiednie zastosowanie art. 192 ustawy – Kodeks karny wykonawczy pozwoli na skompensowanie strat poniesionych przez zainteresowane osoby, na skutek wykorzystania projektowanego mechanizmu, w wypadku jeżeli zajęte rzeczy nie podlegałyby w ostateczności przypadkowi.

2.16. Zmiany w zakresie wydłużenia czasu pełnienia służby przez Służbę Więzienną:

Proponowany przepis ma charakter regulacji szczególnej względem art. 125 ustawy o Służbie Więziennej i ma na celu zapewnienie lepszej organizacji służby poprzez efektywne wykorzystanie posiadanych etatów, przeznaczonych do realizacji zadań polegających na zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej. Propozycja przedłużenia dobowego wymiaru czasu służby do 24 godzin, po których następuje co najmniej 48 godzin czasu wolnego, ma zapewnić lepsze wykorzystanie posiadanych etatów dla realizacji nałożonego na Służbę Więzienną zadania określonego w art. 2 ust. 2b ustawy o Służbie Więziennej. Jednocześnie funkcjonariusz po zakończeniu służby ma gwarantowane co najmniej 48 godzin wolnych od służby, co nie narusza prawa do wypoczynku.

2.17. Zmiany w zakresie podejmowania uchwał w samorządach prawniczych:

Projektowany przepis umożliwi organom kolegialnym samorządów zawodów prawniczych podejmowanie uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym, co zapewni tym organom możliwość funkcjonowania i podejmowania rozstrzygnięć również w trakcie obowiązywania ograniczeń wprowadzonych w stanie zagrożenia epidemicznego lub stanie epidemii ogłoszonym z powodu COVID-19.

2.18. Zmiany dotyczące zakładów aktywności zawodowej:

Zakładami aktywności zawodowej, zgodnie z art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, są wyodrębnione organizacyjnie i finansowo jednostki tworzone przez powiaty oraz fundacje, stowarzyszenia lub inne organizacje społeczne, których statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Zakład aktywności zawodowej stwarza osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, niezdolnym do pracy lub zdolnym do pracy jedynie w warunkach chronionych, możliwość realizacji samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych potrzeb, poprzez ich zatrudnienie oraz rehabilitację zawodową i społeczną.

W przypadku zawieszenia działalności lub zmniejszenia przychodów z działalności wytwórczej lub usługowej z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 zakłady aktywności zawodowej będą mogły ubiegać się o rekompensatę poniesionych kosztów płacy za zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych. Zakłady aktywności zawodowej otrzymują dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w przypadku uprzedniego sfinansowania tych wydatków ze swojej działalności np. usługowo-wytwórczej. W związku z powyższym możliwość wypłaty wynagrodzenia uzależniona jest od przychodu danego zakładu.

Zawieszenie lub zmniejszenie przychodów z działalności spowoduje brak możliwości sfinansowania wynagrodzeń, a w konsekwencji uniemożliwi ubieganie się o dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Podjęte działania mają na celu wsparcie zakładów aktywności zawodowej, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej w związku ograniczeniami w prowadzeniu przez nie działalności.

2.19. Zmiany dotyczące warsztatów terapii zajęciowej:

W związku z możliwością zawieszenia na skutek przeciwdziałania COVID-19 działalności warsztatów terapii zajęciowej, konieczne jest ustanowienie rozwiązania gwarantującego, że w takiej sytuacji, niezależnej od warsztatów terapii zajęciowej, dofinansowanie ze środków PFRON kosztów uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej nie ulegnie obniżeniu. Rozwiązanie zapewni, że warsztat terapii zajęciowej nie zostanie obciążony konsekwencjami związanymi z zapobieganiem rozprzestrzeniania się COVID-19.

2.20. Zmiany dotyczące centrów i klubów integracji społecznej:

Centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej są podmiotami prowadzącymi działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej osób podlegających wykluczeniu społecznemu, w szczególności osób: niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, uzależnionych od alkoholu i chorych psychicznie. W przypadku zawieszenia działalności centrów oraz klubów integracji społecznej, w celu zapewnienia ciągłości ich funkcjonowania, konieczne jest wprowadzenie regulacji umożliwiających finansowanie ich działalności z dotacji przyznanych przez organ administracji

publicznej, w szczególności dotacji, których wysokość uzależniona jest od liczby uczestników. W sytuacji zawieszenia zajęć prowadzonych w tych jednostkach ponoszą one koszty administracyjne (m.in. utrzymanie budynku, koszty eksploatacyjne, telekomunikacyjne) oraz związane z zatrudnieniem personelu.

Dodatkowo, uczestnik zajęć centrum integracji społecznej otrzymuje z Funduszu Pracy świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Nowe brzmienie przepisu umożliwia wypłatę tego świadczenia, które jest często jedynym źródłem utrzymania, również w okresie zawieszenia zajęć prowadzonych przez centrum integracji społecznej w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Świadczenie integracyjne będzie wypłacane w dotychczasowej wysokości dla uprawnionych uczestników na czas zawieszenia zajęć w centrum integracji społecznej. Projektowane rozwiązanie nie generuje więc dodatkowych kosztów dla Funduszu Pracy w tym zakresie.

2.21. Zmiany dotyczące środowiskowych domów samopomocy:

W przypadku zawieszenia lub czasowego zamknięcia działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w celu zapewnienia ciągłości ich finansowania, konieczne jest wprowadzenie regulacji umożliwiających wojewodom przekazywanie miesięcznej dotacji.

W sytuacji zamknięcia lub zawieszenia działalności tych jednostek ponoszą one koszty administracyjne (m.in. utrzymanie budynku, koszty eksploatacyjne, telekomunikacyjne) oraz związane z zatrudnieniem personelu.

2.22. Zmiany w ramach programu „MALUCH+”:

Propozycja zabezpieczy podmioty, które otrzymały środki na funkcjonowanie żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów w ramach programu „MALUCH+” przed koniecznością zwrotu tych środków w przypadku zamknięcia tych instytucji, z uwagi na zagrożenie koronawirusem.

2.23. Zmiany dotyczące zatrudniania młodocianych pracowników:

Przepis ten ma na celu zagwarantowanie młodocianym pracownikom zatrudnionym w celu przygotowania zawodowego (w formie nauki zawodu oraz przyuczenia do wykonywania określonej pracy) obowiązkowego zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy przez pracodawcę – w związku z tym, że począwszy od dnia 12 marca 2020 r. zamknięte są szkoły, do których uczęszczają młodociani zatrudnieni w formie nauki zawodu. Działania te mają na celu ochronę młodzieży przed zagrożeniem spowodowanym zwiększeniem liczby zachorowań wywołanych koronawirusem.

Zaproponowany przepis zobowiązuje pracodawcę do zwolnienia młodocianego pracownika z obowiązku świadczenia pracy w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty. Niemniej konieczne jest zwrócenie uwagi, że przepis ten nie zakazuje pracodawcy wypłaty wynagrodzenia w okresie nie świadczenia pracy – pracodawca zawsze może to zrobić, gdyż takie działanie (niezależnie od tego czy pracodawca wypłaci pracownikowi tylko kwotę podlegającą

refundacji, czy wyższą, jeżeli taka kwota wynagrodzenia wynika z umowy o pracę) będzie rozpatrywane jako bardziej korzystne dla pracownika, a na takie działania zezwalają przepisy prawa pracy.

Natomiast w przypadku gdy pracodawca, któremu przyznana została refundacja wynagrodzenia młodocianego pracownika, zdecyduje się na wypłatę młodocianemu wynagrodzenia za okres nie świadczenia pracy, wynagrodzenie to zostanie mu zrefundowane na podstawie obowiązującej umowy refundacyjnej w wysokości wynikającej z tej umowy.

W celu dostosowania regulacji zawartych w zaproponowanym przepisie do rozwiązań przyjętych w zakresie jednostek systemu oświaty, mając na względzie ochronę zdrowia młodzieży zatrudnionej w formie nauki zawodu, zmienianemu przepisowi nadana została wsteczna moc obowiązująca.

2.24. Zmiany w zakresie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

Celem tej regulacji jest przeciwdziałanie bezrobociu poprzez ochronę istniejących miejsc pracy. Proponuje się przepisy umożliwiające zastosowanie instrumentów pozwalających na wsparcie przedsiębiorcy będącego pracodawcą ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP), w okresie wprowadzonego przez pracodawcę przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy, w przypadku wystąpienia spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. Spadki te dotyczą sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym, nie mniej niż o 15%, obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu 2 kolejnych miesięcy w okresie od stycznia 2020 r. do łącznych obrotów z analogicznych 2 miesięcy z roku ubiegłego, albo nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczeń, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.

Okres dokumentowania obrotów w celu wykazania spadku ulega skróceniu do dwóch miesięcy albo miesiąca zamiast obecnie obowiązujących sześciu.

Poprzez świadczenia przewidziane w tej regulacji należy rozumieć częściowe zaspokojenie wynagrodzenia za czas przestoju ekonomicznego w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia lub częściowe zaspokojenie wynagrodzenia w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy do wysokości 40 % przeciętnego wynagrodzenia. Ponadto pracodawca otrzyma środki na opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych świadczeń.

2.25. Zmiany dotyczące zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności:

Wprowadzona regulacja zakłada wydłużenie terminu ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, których ważność upływa przed dniem wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem

COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych i w związku z upływem terminu ich ważności osoba wystąpiła z wnioskiem o wydanie kolejnego orzeczenia ponownie ustalającego niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności. Wprowadzona regulacja obejmuje w tym przypadku sprawy wszczęte a niezakończone wydaniem orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność wyłącznie z powodu wprowadzonego stanu epidemicznego jak i stanu epidemii. Wydłużeniu ulega również ważność orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, których termin ważności upływa w terminie od dnia wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych. Wydłużenie ważności tej grupy orzeczeń nie jest warunkowane złożeniem wniosku o wydanie ponownych orzeczeń ustalających niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności z powodu wystąpienia sytuacji zagrożenia rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem COVID-19. Maksymalny termin ważności wydłużonych orzeczeń upływa w terminie do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Analogicznemu wydłużeniu podlega ważność kart parkingowych, wydanych zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak i placówek zajmujących się opieką nad tymi osobami.

W przypadku w którym osoba wnioskująca o wydanie orzeczenia nie uzyska orzeczenia jako dokumentu potwierdzającego jej niepełnosprawność, traci prawo do wielu ulg, uprawnień i świadczeń pieniężnych, nie będzie mogła również korzystać z różnych form rehabilitacji. Przerwanie ciągłości procesu orzekania oraz znaczny okres oczekiwania na wydanie orzeczenia może wywołać wiele negatywnych skutków dla osób niepełnosprawnych jak i pracodawców.

Powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (jako pierwsza instancja) oraz wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (jako druga instancja) wydają orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień. Wydanie przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczenia ustalającego niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności oraz związanych z nim wskazań następuje po przeprowadzeniu przez skład orzekający postępowania obejmującego badanie lekarskie oraz wywiad sporządzony przez co najmniej jednego specjalistę (spośród: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego albo doradcy zawodowego) co do zasady po osobistym stawiennictwie osoby orzekanej w zespole. Szacuje się, że organy orzecznicze wydają miesięcznie łącznie ok. 60 tys. orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność.

Orzeczenie o zaliczeniu osoby do osób niepełnosprawnych potwierdza samą niepełnosprawność, wskazuje również formy rehabilitacji zawodowej i społecznej z jakich osoba, która uzyskała status osoby niepełnosprawnej może korzystać oraz warunkuje prawo do korzystania z wielu ulg i uprawnień przyznanych na podstawie odrębnych przepisów.

Orzeczenie pozwala korzystać z szeregu form pomocy i uprawnień, do których należą:

- a) w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia m.in.:
 - możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia (w tym w zakładach aktywności zawodowej i zakładach pracy chronionej),
 - możliwość uczestnictwa w szkoleniach (w tym specjalistycznych),
 - możliwość korzystania ze ściśle określonych przywilejów pracowniczych, tj. prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego, dłuższej przerwy w pracy, krótszego wymiaru czasu pracy,
- b) w zakresie rehabilitacji społecznej m.in.:
 - możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej realizowanej w warsztatach terapii zajęciowej oraz możliwość uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
 - dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- c) ulgi w podatkach, zniżki w komunikacji, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych (abonamentu),
- d) usługi socjalne, opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne świadczone przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- e) uprawnienia do świadczeń rodzinnych: dodatków do zasiłku rodzinnego związanych z niepełnosprawnością, świadczeń opiekuńczych, w tym świadczenie pielęgnacyjne, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- f) uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej (m.in. zasiłek stały, zasiłek okresowy).

Konieczność sprawnego niezakłóconego orzekania o stopniu niepełnosprawności ma kluczowe znaczenie dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Konsekwencją braku ważnego orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność będzie też niemożność uzyskiwania przez pracodawcę wsparcia w postaci miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych.

Ponadto, posiadanie przez pracowników ważnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności jest niezwykle istotne dla pracodawców posiadających statusy zakładów pracy chronionej lub zakładów aktywności zawodowej. Uzyskanie decyzji w sprawie statusu jest uzależnione m.in. od osiągnięcia określonych wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Pozbawienie pracodawców statusów zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej oznaczać będzie z kolei utratę uprawnień do ulg w podatkach i opłatach cywilno-prawnych.

Konieczność wykazywania określonych wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest istotna także dla pracodawców pobierających miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia. Jeżeli pracodawca zatrudnia powyżej 25 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty i nie osiąga wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, jest wyłączony od możliwości pobierania tej pomocy.

W przypadku płatników wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych brak ważnych orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność pracowników oznaczać będzie albo powstanie obowiązku wpłat albo większą kwotę tych wpłat.

W przypadku osób, które są uczestnikami programów aktywizacji społecznej i zawodowej finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie art. 36 i art. 47 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO oraz PO WER i jednocześnie wystąpiły o wydanie kolejnego orzeczenia, w trakcie swojego uczestnictwa w projekcie, konsekwencją znaczącego odroczenia w czasie możliwości uzyskania decyzji jest utrata statusu beneficjenta programu. Dla realizatorów projektów, którymi w znaczącej większości są organizacje pozarządowe, sytuacja taka oznacza konieczność zwrotów środków przeznaczonych na wsparcie osoby, która nie uzyskała kolejnego orzeczenia w okresie realizacji projektu, uznanych za wydatek niekwalifikowalny.

Jednym z powodów udzielenia wsparcia z zakresu pomocy społecznej jest niepełnosprawność (art. 7 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej). Jednocześnie na gruncie ustawy o pomocy społecznej legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uznawane jest za całkowitą niezdolność to pracy, która poza koniecznością spełniania określonego kryterium dochodowego, jest przesłanką do przyznania zasiłku stałego. Zgodnie z praktyką ośrodków pomocy społecznej, świadczenia z pomocy społecznej (w tym prawo do zasiłku stałego) jest uwarunkowane terminem ważności orzeczenia o znacznym, czy umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Jeśli w związku z działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie COVID-19 zostały wprowadzone przepisy mające na celu przedłużenie czasowe ważności powyżej wskazanych orzeczeń, niezbędnym wydaje się także wprowadzenie regulacji wprost wskazujących sposób postępowania ze świadczeniami przyznanymi z pomocy społecznej w związku z tymi orzeczeniami o niepełnosprawności. Proponuje się, aby w takim przypadku była wydawana decyzja zmieniająca bez konieczności przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji. Przedłużenie czasu, na który została przyznana pomoc, nie oznacza jednak automatycznie braku możliwości zmiany decyzji z powodów, o których mowa w art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Dotyczy to np. przypadku, gdy osoba lub rodzina na skutek zmiany sytuacji faktycznej (w tym zmiany sytuacji dochodowej) utraci prawo do powyżej wskazanych świadczeń.

2.26. Zmiany w zakresie handlu w niedzielę:

Celem zmiany jest zapewnienie placówkom handlowym możliwości sprawnego przyjmowania towarów dostarczanych do tych placówek, tj. rozładowywania, przyjmowania i ekspozycji towarów (na półkach sklepowych), aby były one powszechnie dostępne dla obywateli.

Czasowa rezygnacja z obowiązywania zakazu wykonywania czynności związanych z handlem polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towaru pierwszej potrzeby oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania takich czynności, nie niesie za sobą żadnych kosztów zarówno dla sektora jednostek finansów publicznych jak i dla przedsiębiorców. Korzystanie z możliwości dostarczania towarów w (pozaświąteczne) niedziele nie będzie bowiem obligatoryjne dla przedsiębiorców. Ewentualny koszt po stronie przedsiębiorców może wynikać z konieczności dokonania dodatkowych czynności administracyjnych zw. z dostosowaniem grafików pracy, jednak w związku z tym, że projektowane rozwiązanie oznacza większą elastyczność w prowadzeniu wskazanych czynności, koszt ten należy ocenić jako marginalny.

2.27. Zmiany mające na celu przesunięcie terminu wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności:

Projektowany przepis w 2020 r. umożliwi wnoszenie opłat z tytułu użytkowania wieczystego do dnia 30 czerwca 2020 r. Celem wprowadzanych zmian jest uniknięcie sytuacji, w której wobec zbliżającego się terminu wnoszenia opłat, doszłoby do wzmożonego napływu interesantów do urzędów przyjmujących opłaty, chcących dopełnić formalności w związku z ich wniesieniem.

2.28. Zmiany w zakresie umów o imprezę turystyczną:

W związku z ogłoszeniem światowej pandemii koronawirusa termin rozwiązania bądź odstąpienia od umowy o imprezę turystyczną, o którym mowa w art. 47 ust. 4 oraz art. 47 ust. 5 pkt 2, jest skuteczny z mocy prawa po upływie 180 dni. Dotyczy to umów rozwiązanych w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Takie rozwiązanie powstrzyma w najbliższych dniach i tygodniach lawinowe ogłaszanie niewypłacalności przez organizatorów turystyki, a tym samym pozwoli to uniknąć setek tysięcy poszkodowanych klientów. Wiele umów zostanie przeniesionych na przyszłe terminy, a w konsekwencji ma szansę ochronić większość organizatorów turystyki, przesunąć ewentualne niewypłacalności i rozłożyć je w czasie. Rozwiązanie to da możliwości na zorganizowanie odpowiednich kredytów pomostowych czy skorzystanie ze specjalnej pomocy państwa w celu zapewnienia płynności branży turystycznej. Alternatywnie klient może skorzystać z propozycji organizatora turystyki do otrzymania vouchera na realizację imprezy turystycznej w przyszłości, w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć. Niezbędną przesłanką w tym zakresie będzie zgoda podróżnego w zakresie otrzymania odpowiedniego vouchera. Przyjęcie przez klienta vouchera nie powoduje rozwiązania umowy z organizatorem turystyki, dlatego środki wpłacone przez klientów

będą podlegały ochronie przed niewypłacalnością. Voucher ma umożliwić istotną zmianę warunków umowy między stronami poprzez wskazanie np. nowego miejsca destynacji, czasu odbycia podróży itp. Dodatkowo, wpłacone środki nie będą traktowane jako nowe wpłaty klientów, stąd nie znajdzie zastosowania regulacja dotycząca przedpłat na poczet modyfikacji gwarancji ubezpieczeniowych, bankowych czy ubezpieczeń na rzecz klientów przez organizatorów turystyki. Vouchery dla klientów będą więc w pełni chronione i umożliwią sprawne przekładanie imprez turystycznych na korzystniejszych warunkach.

2.29. Zmiany co do opłat audiowizualnych i abonamentowych:

Zmiany mają na celu odciążenie przedsiębiorców z opłat audiowizualnych i abonamentowych w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa. Regulacja dotyczy usługodawców, wśród których obłożenie będzie zdecydowanie niższe niż dotychczas. W szczególności z tego rozwiązania skorzystają usługodawcy z branży gastronomicznej, hotelarskiej czy fryzjerskiej, gdzie przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, a opłaty te nie są określane jako wprost zależne od faktycznego przychodu lub dochodu tego przedsiębiorcy za świadczenie przez niego usług w danym okresie. Dodatkowo zakłada się, że w tym specyficznym okresie przedsiębiorcy zostaną zwolnieni z opłat abonamentowych za każdy radioodbiornik czy telewizor w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej.

2.30. Zmiany dotyczące dofinansowania działalności w zakresie kultury:

Celem projektowanego przepisu jest stworzenie możliwości przyznawania wsparcia finansowego podmiotom, które w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie mogą kontynuować działalności bez naruszenia ograniczeń, zakazów i nakazów, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi, ale mogłyby ją kontynuować pod warunkiem zmiany formy upowszechniania tej działalności w taki sposób, by nie naruszała ona ww. ograniczeń, nakazów i zakazów. Przy czym wsparcie finansowe w takim przypadku obejmowałoby dofinansowanie wydatków związanych z koniecznością przystosowania się do zmieniających w stosunku do obecnie wykorzystywanych form upowszechniania tej działalności.

Projektowany przepis zakłada możliwość przeznaczania środków finansowych na szczególny cel jakim jest pomoc dla poszczególnych podmiotów w reakcji na ich trudną zawodową sytuację w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego. Przy czym, zakłada się, że przeznaczenie środków finansowych na ten cel będzie możliwe zarówno w trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii jak również w terminie 12 miesięcy od ogłoszenia ich odwołania.

Reguły postępowania umożliwiające sprawne i szybkie przekazywanie wsparcia finansowego dla uprawnionych zgłaszających taką potrzebę, zostaną określone w akcie wykonawczym.

Projektowany przepis określa katalog adresatów wsparcia finansowego, okres w jakim wsparcie finansowe będzie udzielane oraz źródło pochodzenia środków finansowych przeznaczanych na ten cel. Zakłada się, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w terminie 12 miesięcy po ogłoszeniu jego odwołania, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może przeznaczać środki budżetu państwa z części, której jest dysponentem, oraz środki Funduszu Promocji Kultury, o którym mowa w art. 87 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, na wsparcie finansowe osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, w przypadku gdy działalność twórcza lub artystyczna może być kontynuowana w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, bez naruszania ograniczeń, zakazów i nakazów, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi, w przypadku zmiany formy upowszechniania tej działalności.

Wskazuje się ponadto, że wsparcie finansowe dla podmiotów, których działalność może być kontynuowana w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pod warunkiem zmiany formy upowszechniania tej działalności musi mieścić się w katalogu działań objętych mecenatem państwa, tj. dotyczyć:

- podtrzymywania i rozpowszechniania tradycji narodowej i państwowej,
- upowszechniania i promocji twórczości artystycznej,
- upowszechniania i promocji czytelnictwa,
- promocji kultury polskiej za granicą,
- zachowania i waloryzacji dziedzictwa kulturowego, w tym polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą,
- ochrony i udostępniania dziedzictwa kulturowego, w tym polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą, oraz opieki nad tym dziedzictwem,
- budowy i modernizacji infrastruktury kulturalnej,
- tworzenia warunków do zakupów, ekspozycji i upowszechniania sztuki współczesnej,
- zachowania i upowszechniania tradycji regionalnych i kultury ludowej,
- tworzenia i wdrażania systemów informatycznych w sferze kultury,
- digitalizacji zasobów kultury i dziedzictwa narodowego oraz gromadzenia, przechowywania, udostępniania i ponownego wykorzystywania cyfrowych zasobów kultury i dziedzictwa narodowego,
- edukacji kulturalnej społeczeństwa

lub produkcji audiowizualnej.

Wsparcie finansowe obejmowałyby dofinansowanie wydatków na zmianę formy upowszechniania działalności twórczej lub artystycznej.

W projektowanych przepisach wskazano podmioty, które mogą udzielać ww. wsparcia finansowego. Są nimi minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wskazana przez niego państwowa instytucja kultury. Rozwiązanie przewidujące możliwość włączenia w procedury zmierzające do udzielenia wsparcia finansowego także instytucji kultury ma na celu usprawnienie procesu przekazywania tego wsparcia konkretnym podmiotom. Udzielanie wsparcia będzie się odbywało w ramach specjalnych programów dedykowanych ww. podmiotom.

Projektowany przepis zawiera również upoważnienie dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do wydania rozporządzenia określającego szczegółowe warunki uzyskiwania wsparcia finansowego, w tym maksymalną wysokość tego wsparcia, dane objęte wnioskiem, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków, przy uwzględnieniu okresu, przez który obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, zakresu ograniczeń, zakazów i nakazów, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi, priorytetów społecznych oraz konieczności zapewnienia ciągłości realizacji zadań, na które przeznaczane są środki budżetu państwa z części, której minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego jest dysponentem, oraz przedsięwzięć i działań, o których mowa w art. 87 ust. 4 ustawy o grach hazardowych.

2.31. Zmiany w zakresie uzyskania zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych:

Branża transportowa jest jedną z pierwszych, która odczuła skutki wywołane zagrożeniem rozprzestrzeniania się COVID-19. W ostatnim czasie przedsiębiorstwa transportowe, zwłaszcza zajmujące się transportem osób, notują drastyczny spadek zamówień na świadczone przez nich usługi transportowe. Odwołanie imprez masowych, malejący ruch turystyczny (odwołane wycieczki, wycieczki szkolne, pielgrzymki), a także zmniejszająca się liczba osób podróżujących zarówno w kraju, jak i za granicę, powodują znaczne straty finansowe wśród przewoźników drogowych wykonujących przewozy regularne, tj. publiczne przewozy osób i ich bagażu w określonych odstępach czasu i określonymi trasami oraz przewozy regularne specjalne, tj. niepubliczne przewozy regularne określonej grupy osób, z wyłączeniem innych osób. Duża część wykonywanych przewozów regularnych stała się nierentowna bądź też niemożliwe jest ich wykonywanie zgodnie z rozkładem jazdy i na warunkach określonych w uzyskanym zezwoleniu na wykonywanie tego rodzaju przewozu. Dlatego też powstała konieczność wprowadzenia szczególnych rozwiązań minimalizujących negatywne skutki ekonomiczne dla tego sektora gospodarki.

Mając na uwadze, że wykonywanie przewozu regularnego lub przewozu regularnego specjalnego z naruszeniem warunków określonych w zezwoleniu stanowi naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego i zagrożone jest karą pieniężną, zgodnie z art. 92a ust. 1 i załącznikiem nr 3 do ustawy o transporcie drogowym, zasadnym jest wprowadzenie przepisu konstytuującego instytucję odstępowania od wykonywania przedmiotowych przewozów zgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu, na czas występowania zagrożenia rozprzestrzeniania się zakażeń COVID-19. Zgodnie z projektowanym przepisem, warunki określone w zezwoleniu na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych nie znajdą zastosowania w przypadku:

- konieczności podjęcia czynności związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
- braku rentowności wykonywanych przewozów, będącego skutkiem niezależnych od przedsiębiorcy okoliczności, związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

W związku z czym przewoźnicy drogowi będą mogli zaprzestać wykonywania przewozów na określonych liniach bądź wykonywać je niezgodnie z rozkładem jazdy, jeżeli będzie to uzasadnione przedstawionymi powyżej przesłankami, bez obawy, że nałożona zostanie na nich z tego tytułu kara pieniężna. W takich przypadkach nieprzestrzeganie warunków określonych w zezwoleniu, nie będzie stanowiło także podstawy do odmowy udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych lub przewozów regularnych specjalnych, ich zmiany bądź cofnięcia.

2.32. Zmiany w zakresie wywiadu środowiskowego:

Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w celu ochrony pracowników socjalnych przed narażeniem na zakażenie chorobą zakaźną, a także w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej za pośrednictwem pracownika socjalnego, proponuje się zniesienie obowiązku przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przed wydaniem decyzji w sprawie przyznania pomocy społecznej osobom lub rodzinom jej wymagającym i pozostającym w odosobnieniu ze względu na podejrzenie o zakażenie lub o chorobę zakaźną. Proponuje się, aby ustalenie sytuacji osobistej rodzinnej, dochodowej i majątkowej mogło nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z pracownikiem socjalnym oraz na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, a także ich kopii (w tym elektronicznych kopii uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc) lub informacji udostępnionych w trybie art. 105 ustawy o pomocy społecznej (tj. na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub dyrektora centrum usług społecznych przez jednostki sektora finansów publicznych, w tym sądy, Policję, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i organy administracji publicznej, a także kuratorów sądowych, pracodawców, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe itp.).

Przepis dotyczący możliwości nie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego będzie miał również zastosowanie przy ustalaniu lub weryfikacji prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna o którym mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekuna.

2.33. Zmiany w zakresie podatku od nieruchomości:

Projektowane rozwiązania pozwolą gminom, w ramach ich autonomii podatkowej, wprowadzić rozwiązania w zakresie podatku od nieruchomości, które nakierowane będą na pomoc dla przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Rozwiązania te będą miały pozytywny wpływ na ich sytuację ekonomiczną i przyczynią się do poprawy ich płynności finansowej.

Pierwsze z tych rozwiązań umożliwi gminom wprowadzenie za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Drugie z proponowanych rozwiązań umożliwi przedłużenie, w drodze uchwały rady gminy, terminów płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r. - nie dłużej niż do 30 września tego roku. W przypadku osób fizycznych rozwiązaniem to dotyczyć będzie raty podatku płatnej do dnia 15 maja, natomiast w przypadku osób prawnych, rat podatku płatnych do: 15 kwietnia, 15 maja i 15 czerwca 2020 r.

2.34. Zmiany w zakresie umów w sprawie zamówień publicznych:

Sytuacja epidemiologiczna spowodowana COVID-19 może wywierać negatywny wpływ na prawidłowe wykonanie umów w sprawie zamówień publicznych. Występujące ograniczenia w dostępie do materiałów niezbędnych do realizacji zamówień, czy też brak wystarczającej liczby pracowników, stanowią jeden z wielu czynników związanych z występowaniem COVID-19 obniżających zdolność wykonawców do prawidłowego spełnienia świadczeń wynikających z umów w sprawie zamówień publicznych. Ewentualne naruszenia przez wykonawców obowiązków umownych, np. w zakresie terminu spełnienia świadczenia, mogą być kwalifikowane przez zamawiających jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy. Może to oznaczać przypisywanie wykonawcom odpowiedzialności odszkodowawczej, uprawniającej np. do egzekwowania przewidzianych kar umownych, w sytuacji gdy nieprawidłowe wykonanie umów spowodowane było przez okoliczności związane bezpośrednio z występowaniem COVID-19, a więc niezależnymi i zewnętrznymi wobec wykonawców.

W związku z powyższym projekt ustawy przewiduje:

- możliwość dostosowania treści łączącego strony stosunku prawnego do zmian warunków społeczno-gospodarczych wywołanych przez COVID-19,
- wyłączenie odpowiedzialności zamawiających, w tym zamawiających sektorowych, za odstąpienie od ustalenia i dochodzenia od wykonawców należności (np. kar umownych) lub dokonanie zmiany umowy, na zasadach określonych w projekcie.

Kontynuowanie wykonania umowy o udzielenie zamówienia publicznego w okresie występowania COVID-19 może być uzależnione od odpowiedniej modyfikacji treści łączącego je stosunku prawnego. Dokonanie takiej modyfikacji, po wystąpieniu okoliczności wywołanych COVID-19, ale również zanim dojdzie do naruszenia przez którąkolwiek ze stron umowy pierwotnych warunków wykonania umowy, pozwoli uniknąć potencjalnych sporów na tle odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

Do podjęcia wspomnianych działań niezbędne jest jednak dysponowanie aktualną wiedzą w zakresie wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na proces realizacji konkretnego przedmiotu zamówienia. Dlatego też, projekt ustawy nakłada na każdą ze stron umowy, tj. zarówno wykonawcę, jak i zamawiającego, obowiązek niezwłocznego informowania drugiej strony o wpływie ww. okoliczności na należyte wykonanie umowy, o ile oczywiście taki wpływ wystąpił lub może wystąpić w przyszłości. Sytuacja taka może wystąpić np. gdy strona stwierdzi brak możliwości odebrania przedmiotu zamówienia ze względu na przejściowy brak pracowników. Niezwłoczne poinformowanie drugiej strony stworzy szansę na odpowiednio szybkie podjęcie działań, a przez to zwiększenie ich efektywności. Należy również podkreślić, że powyższy obowiązek informacyjny będzie dotyczył wyłącznie okoliczności, które mają lub mogą mieć w przyszłości wpływ na realizację konkretnego zamówienia. Nie obejmuje on tym samym zdarzeń o charakterze generalnym, powszechnym, co prawda związanych z występowaniem COVID-19, lecz nie oddziałujących negatywnie na proces wykonania danego zamówienia.

Przekazując powyższe informacje, strona umowy nie będzie mogła ograniczyć się wyłącznie do wskazania okoliczności, które w jej ocenie mają lub będą mogły mieć wpływ na należyte wykonanie umowy. Dlatego też, zgodnie z projektem, strona umowy przekazująca stosowne informacje będzie zobowiązana potwierdzić istnienie takiego wpływu. Inaczej mówiąc, będzie zobligowana wykazać istnienie związku pomiędzy okolicznościami wywołanymi COVID-19 a niemożliwością należytego wykonania danej umowy. W tym celu strona umowy będzie mogła posłużyć się oświadczeniami (własnymi lub osób trzecich) lub dokumentami, w tym dokumentami w postaci elektronicznej (np. wiadomością e-mail). W przypadku nieprzedstawienia oświadczeń i dokumentów druga strona umowy nie będzie miała obowiązku wzywania do ich uzupełnienia. Natomiast jeżeli załączone oświadczenia i dokumenty będą niewystarczające do dokonania oceny wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na możliwość należytego wykonania umowy, strona umowy zobowiązana

do dokonania oceny będzie uprawniona do żądania przedstawienia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów. Możliwe będzie również dokonanie samouzupełnienia oświadczeń i dokumentów.

Projekt ustawy przewiduje katalog okoliczności związanych z występowaniem COVID-19, których mogą dotyczyć oświadczenia i dokumenty składane przez stronę umowy. Przedmiotowy katalog nie stanowi wyczerpującego wyliczenia, ujęto w nim jedynie okoliczności, których oddziaływanie na prawidłowość realizacji umów w sprawie zamówień publicznych może mieć charakter powszechny. Strona umowy potwierdzając wpływ sytuacji epidemiologicznej związanej z COVID-19 na jej zdolność wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego będzie mogła zatem powołać się na każdą okoliczności, która w jej ocenie uniemożliwia jej zrealizowanie udzielonego zamówienia publicznego.

Strona umowy po otrzymaniu informacji będzie zobligowana do dokonania, w oparciu o znajdujące się w jej posiadaniu oświadczenia i dokumenty, oceny wpływu wskazanych okoliczności na należyte wykonanie danej umowy o udzielenie zamówienia publicznego. Niedopuszczalne będzie pozostawienie otrzymanych informacji bez rozpatrzenia i przekazania drugiej stronie stosownego stanowiska. Informując drugą stronę umowy o swoim stanowisku strona umowy będzie zobowiązana przedstawić odpowiednie uzasadnienie, w którym w sposób jasny i precyzyjny odniesie się do kwestii wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na należyte wykonanie umowy. Wskazane w projekcie ustawy terminy na przekazanie stanowiska mają na celu przeciwdziałać przewlekłości działań podejmowanych przez strony.

Jeżeli zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z wirusem COVID-19 wskazane przez wykonawcę wpływają lub mogą wpłynąć na należyte wykonanie danej umowy, będzie miał możliwość rozpoczęcia dialogu z wykonawcą, w celu uzgodnienia odpowiednich zmian umowy. Decyzja odnośnie rozpoczęcia dialogu powinna być podjęta w oparciu o wszechstronną analizę stanu faktycznego i prawnego danej sprawy. Projektowana regulacja, stwarzając stronom możliwość zmiany warunków wykonania umowy, tak aby dostosować je do aktualnych okoliczności spowodowanych COVID-19, ma w swym założeniu umożliwiać kontynuowanie realizacji zamówień publicznych.

W projekcie ustawy przewiduje się, że katalog dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego będzie miał charakter otwarty. Oznacza to, że strony umowy będą mogły dokonać modyfikacji jej postanowień w zakresie wykraczającym poza granice wskazane w projekcie ustawy, jeżeli pozwoli to na dalszą realizację zamówienia publicznego.

Zgodnie z projektem ustawy zmiana umowy będzie mogła dotyczyć, w szczególności:

- zmiany terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowego zawieszenia wykonania umowy lub jej części. Tym samym w przypadku pojawienia się przejściowych problemów z wykonaniem umowy, które spowodowane będą okolicznościami związanymi z COVID-19 (np. zakłócenia w łańcuchu dostaw, brak wystarczającej liczby pracowników), strony będą uprawnione do

uksztaltowania na nowo kwestii związanych z momentem zakończenia realizacji przedmiotu zamówienia. Strony umowy będą mogły zawiesić realizację umowy lub jej części, tj. wstrzymać się z działaniami zmierzającymi do wykonania umowy do czasu ustania przyczyn zwieszenia, albo kontynuować realizację umowy lub jej części z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z okoliczności spowodowanych COVID-19, z jednoczesnym wydłużeniem terminu wykonania umowy,

- zmiany sposobu wykonania dostawy, usługi lub robót budowlanych. Umożliwi to stronom umowy dostosowanie pierwotnych wymagań odnośnie sposobu realizacji zamówienia do ograniczeń wynikających z występowania COVID-19, np. w przypadku braku dostępu do określonej technologii, sprzętu lub materiałów dopuszczalna będzie realizacja przedmiotu zamówienia z zastosowaniem innej technologii, sprzętu lub materiałów. Zmiana sposobu realizacji zamówienia będzie mogła mieć charakter terminowy lub bezterminowy,
- zmiany zakresu zamówienia, wraz z jednoczesną odpowiednią zmianą wynagrodzenia. Modyfikacja zakresu zamówienia będzie mogła mieć postać modyfikacji przejściowej, tj. na okres występowania okoliczności związanych z transmisją wirusa COVID-19 (np. w przypadku dostaw, usług ciągłych lub okresowych) lub modyfikacji definitywnej, polegającej na ostatecznym ustaleniu nowego zakresu zamówienia (np. zmniejszenie zakresu jednorazowej dostawy lub usługi). Wprowadzenie zmiany zakresu zamówienia będzie wymagało odpowiedniej zmiany wynagrodzenia.

Strony umowy będą uprawnione do dokonania zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy. Ograniczenie to należy rozumieć w ten sposób, że każda poszczególna zmiana umowy nie może powodować wzrostu wynagrodzenia przekraczającego 50% wartości pierwotnej umowy. Strony będą zatem uprawnione do dokonania nawet kilku zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, w wyniku których łączny wzrost wynagrodzenia wykonawcy przekroczył próg 50% wartości pierwotnej umowy, o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany poszczególną (tj. indywidualnie rozpatrywaną) zmianą nie przekroczy powyższego progu.

Należy podkreślić, że przygotowane rozwiązania dotyczące zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego są zgodne z dyrektywami unijnymi z zakresu prawa zamówień publicznych, a także ustawą – Prawo zamówień publicznych. Zarówno prawo unijne, jak i implementujące je prawo krajowe, dopuszczają dokonanie zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, jeżeli zostaną spełnione łącznie przesłanki odnoszące się do nieprzewidywalności okoliczności wywołujących potrzebę dokonania zmiany umowy, jak i określonej wartości dokonywanej zmiany. Propozycje zawarte w projekcie wpisują się zatem, co do zasady, we wspomniane regulacje z zakresu zamówień

publicznych, uwzględniają one jednak specyfikę sytuacji społeczno-gospodarczej wywołanej COVID-19, w tym przede wszystkim konieczność podjęcia szybkich i efektywnych działań.

Jeżeli postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego będą umożliwiały korzystniejsze ukształtowanie sytuacji wykonawcy w stosunku do możliwości wynikających z projektowanych przepisów (np. możliwość szerszej modyfikacji umowy), strony będą uprawnione do ułożenia łączącego je stosunku prawnego w oparciu o wspomniane postanowienia umowy. Celem ustawy nie jest bowiem ograniczanie uprawnień stron wynikających z umowy w sprawie zamówienia publicznego.

W sytuacji gdy umowa w sprawie zamówienia publicznego przewiduje kary umowne lub odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności wykonawcy za jej niewykonanie lub za nienależyte wykonanie z powodu określonych okoliczności, zamawiający w stanowisku powinien przedstawić wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 oraz dokonanych zmian umowy na zasadność ustalenia i dochodzenia kar umownych lub odszkodowań, lub ich wysokość. Inaczej mówiąc, zamawiający będzie miał obowiązek poinformowania wykonawcy, czy w jego ocenie okoliczności wskazane przez wykonawcę, a także wprowadzone zmiany umowy, stanowią lub będą mogły stanowić podstawę zwolnienia wykonawcy z odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy. Zamawiający uznając, że istnieją podstawy do stwierdzenia braku odpowiedzialności wykonawcy powinien odstąpić od ustalenia i dochodzenia przewidzianych kar umownych lub odszkodowania. Natomiast w przypadku ustalenia podstaw do przypisania wykonawcy odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy zamawiający powinien rozważyć możliwość obniżenia wysokości kar umownych lub odszkodowania, stosownie do stopnia wpływu okoliczności związanych z COVID-19 na prawidłowość realizacji umowy, a także uwzględniając treści dokonanych zmian umowy.

Zmiana warunków wykonania umowy zawartej między zamawiającym a wykonawcą z uwagi na okoliczności spowodowane wystąpieniem COVID-19, nie powinna pozostawać bez wpływu na podwykonawców i dalszych podwykonawców zamówienia, o ile dotyczy ona części zamówienia powierzonej do wykonania takiemu podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Podwykonawcy, którymi często są przedsiębiorcy z sektora MŚP, powinni mieć możliwość co najmniej takiej zmiany umowy łączącej ich z wykonawcą, która odpowiadałaby ustaleniom dokonanym wcześniej przez zamawiającego i wykonawcę.

W związku z powyższym w projektowanych przepisach wprost wskazuje się, że w przypadku dokonania zmiany umowy, o której mowa w ust. 1, jeżeli zmiana ta obejmuje część zamówienia powierzoną do wykonania podwykonawcy, wykonawca i podwykonawca obowiązani są do uzgodnienia odpowiedniej zmiany łączącej ich umowy. Ustalona zmiana powinna zapewniać, że warunki wykonania przez podwykonawcę umowy łączącej go z wykonawcą nie będą mniej korzystne

niż warunki wykonania umowy zmienionej przez zamawiającego i wykonawcę. Projektowane przepisy przewidują, że analogiczny mechanizm znajdzie zastosowanie również w przypadku umowy zawartej między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą.

Jednocześnie, w projektowanych przepisach wprowadzono rozwiązanie zgodnie, z którym wykonawca i podwykonawca, jak i dalszy podwykonawca, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie łączącej ich umowy, będą mogli bez oczekiwania na uzgodnienie warunków zmiany umowy między zamawiającym a wykonawcą, porozumieć się co do odpowiedniej zmiany tej umowy. W przepisie wskazano jedynie przykładowy katalog zmian możliwych do wprowadzenia w umowie łączącej wykonawcę, podwykonawcę i dalszego podwykonawcę.

W projekcie ustawy proponuje się, aby zmiana umowy oraz odstąpienie od ustalenia i dochodzenia należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek wskazanych okoliczności nie stanowiły naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Oznacza to, że zamawiający, który działając w oparciu o przepisy projektowanej ustawy stwierdzi brak odpowiedzialności wykonawcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie, i w konsekwencji odstąpi od dochodzenia ustalonych kar umownych lub odszkodowania, nie będzie odpowiadał za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Podobnie będzie w przypadku dokonania zmiany umowy mającej na celu umożliwienie kontynuowania wykonania umowy. Uznanie, że działania zamawiających podejmowane w oparciu o przepisy projektowanej ustawy nie stanowią naruszenia dyscypliny finansów publicznych będzie stanowiło czynnik stabilizujący ich sytuację prawną. Zamawiający analizując możliwość skorzystania z rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy będą bowiem posiadali pewność, że podjęte przez nich działania nie pociągną za sobą negatywnych konsekwencji. Powinno to znacząco zwiększyć skłonność zamawiających do korzystania z rozwiązań zawartych w projekcie ustawy.

Projekt ustawy przewiduje również rozwiązania dedykowane zamawiającym nienależącym do sektora finansów publicznych, które umożliwią im podejmowanie działań w oparciu o projektowane przepisy.

Po pierwsze, projekt ustawy przewiduje, że nie popełnia przestępstwa, o którym mowa w art. 296 § 1-4 ustawy – Kodeks karny, ten kto nie ustala lub nie dochodzi od wykonawców należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z COVID-19, lub dokonana zmiany umowy na podstawie projektowanych przepisów. Przyjęcie przedmiotowej regulacji będzie oznaczało, że nie popełni przestępstwa niegospodarności (w związku z czym nie będzie podlegała odpowiedzialności karnej) osoba sprawująca funkcję zarządczą w odniesieniu do osoby fizycznej lub podmiotu kolektywnego, w tym spółek prawa handlowego, będących zamawiającym, która na podstawie informacji oraz dokumentów lub oświadczeń przekazanych przez wykonawcę podejmie decyzję

o odstąpieniu od dochodzenia od wykonawcy kar umownych, czy też innego odszkodowania, ewentualnie dokonana ich miarkowania. Powyższe wyłączenie odpowiedzialności karnej będzie dotyczyło również sytuacji związanych ze zmianą umowy w sprawie zamówienia publicznego, o ile została ona dokonana w oparciu o projektowane przepisy.

Po drugie, za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, o której mowa w art. 293 § 1 albo art. 483 § 1 ustawy – Kodeks spółek handlowych, nie odpowiada wobec spółki członek zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidator, który nie ustala lub nie dochodzi od wykonawców należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z COVID-19, lub który dokonuje zmiany umowy na podstawie projektowanych przepisów. Z powyższego wynika, że podjęcie przez wskazane osoby decyzji o odstąpieniu przez spółkę będącą zamawiającym od dochodzenia od wykonawcy kar umownych lub odszkodowania, ewentualnie dokonanie ich miarkowania, w związku z okolicznościami wywołanymi COVID-19, nie będzie skutkowało powstaniem po ich stronie ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej wobec spółki. Inaczej mówiąc, roszczenia odszkodowawcze spółki kierowane wobec tych osób będą nieuprawnione.

2.35. Zmiana w zakresie zasad pracy pracowników zatrudnionych w infrastrukturze krytycznej:

Proponowane przepisy umożliwiają określonej grupie pracodawców, odpowiadających za elementy infrastruktury krytycznej oraz stacje paliw, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii dokonywania określonych czynności z zakresu prawa pracy, umożliwiających nieprzerwane działanie przedsiębiorstw będących częścią wspomnianej infrastruktury. Jest to niezbędne ze względu na jej znaczenie dla ciągłości i stabilności struktur państwowych i zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom polskiego państwa.

2.36. Zmiany w zakresie społecznego budownictwa czynszowego:

Proponowany przepis wyłącza stosowanie warunku ograniczającego okres spłaty kredytu udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach programu wsparcia społecznego budownictwa czynszowego do maksymalnie 30 lat w przypadku okresowego zawieszenia spłaty kredytu przez BGK w związku z kryzysem COVID-19.

Chociaż działalność kredytowa w ramach programu wsparcia społecznego budownictwa czynszowego jest prowadzona w oparciu o własny kapitał BGK, część warunków związanych ze spłatą zobowiązania kredytowego wynika z przepisów ustawy, dając BGK mniejszy zakres rozwiązań wspierających okresowo kredytobiorców niż miałyby to miejsce w przypadku czysto komercyjnej działalności kredytowej BGK. Warunkiem takim jest przepis art. 15b ust. 3 ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, zgodnie z którym preferencyjny kredyt w ramach

programu społecznego budownictwa czynszowego udzielany jest przez BGK na okres nie dłuższy niż 30 lat, przy czym do tak określonego maksymalnego okresu kredytowania wlicza się okres karencji w spłacie kapitału.

Oznacza to, że w przypadku wystąpienia trudności w obsłudze kredytu, z uwagi na okresowe obniżenie lub utratę dochodów gospodarstwa domowego części najemców lokali mieszkalnych wybudowanych w ramach programu społecznego budownictwa czynszowego, w okresie kryzysu spowodowanego COVID-19, możliwość okresowego zawieszenia spłaty kredytu jako przejściowej formy wsparcia jest ograniczona. Aby rozwiązanie to było neutralne dla lokatorów mieszkań (w czynszu zawarte są środki na spłatę kredytu BGK), okresowe zawieszenie spłaty kredytu powinno skutkować odpowiednim przedłużeniem okresu spłaty zobowiązania kredytowego, tj. nie powodować wzrostu rat kapitałowo-odsetkowych z tytułu skrócenia okresu kredytowania. W przypadku kredytów udzielanych w programie społecznego budownictwa czynszowego co do zasady na 30 lat warunek ten nie będzie mógł jednak zostać zapewniony bez odpowiedniego wyłączenia zakresu stosowania ograniczenia wskazanego w art. 15b ust. 3 wspomnianej ustawy.

2.37. Zmiany w zakresie zezwoleń dla cudzoziemców:

Proponuje się wydłużenie terminu składania wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, przedłużenie wizy oraz przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego, jeżeli ten wypadałby w okresie stanu zagrożenia epidemicznego ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 lub w przypadku, gdyby doszło do ogłoszenia stanu epidemii, w okresie tego stanu. Zgodnie z przepisami ustawy o cudzoziemcach, cudzoziemiec ubiegający się o zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz przedłużenie wizy lub okresu pobytu w ramach ruchu bezwizowego jest obowiązany wystąpić ze stosownym wnioskiem osobiście, nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia pobytowego nie zostanie złożony przez cudzoziemca osobiście, wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Wymóg osobistego stawiennictwa cudzoziemca przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia pobytowego wynika z konieczności pobrania od niego odcisków linii papilarnych. Dodatkowo jeżeli opisany wyżej termin zostanie zachowany pracownik urzędu wojewódzkiego umieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla potwierdzającego złożenie ww. wniosków, a pobyt cudzoziemca na terytorium Polski jest legalny od dnia złożenia wniosku do dnia zakończenia postępowania w sprawie legalizacji pobytu. W sytuacji zawieszenia przez urzędy wojewódzkie przyjęć interesantów w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, cudzoziemcy będą mieli znaczące trudności w zachowaniu terminu na złożenie ww. wniosków (wobec wprowadzanych przez Poczta Polska S.A. ograniczeń w obsłudze klientów) i co się z tym wiąże nie będą mogli korzystać z przywileju legalnego pobytu w czasie postępowania w sprawie legalizacji pobytu. Analogiczna sytuacja dotyczy terminów

na składanie wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składanych przez tzw. jednostki przyjmujące, w szczególnych przypadkach, tj. w przypadku wniosku o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (art. 139l ust. 1) oraz w przypadku wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż, w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (art. 139t ust. 1). W ust. 2 art. 15d zaproponowano, aby pobyt cudzoziemców w czasie przedłużonego terminu do złożenia wniosku uznawany był za legalny pod warunkiem, że cudzoziemiec w terminie 30 dni od dnia następującego po dniu odwołania zagrożenia epidemicznego złoży odpowiedni wniosek. W ocenie projektodawcy jest to termin wystarczająco długi, aby wszyscy zainteresowani skorzystaniem z tego szczególnego rozwiązania, mieli w istocie taką możliwość. W sytuacji, gdyby hipotetycznie został wprowadzony stan epidemii, projektowane rozwiązanie jest analogiczne, albowiem w przypadku, jeżeli termin na złożenie wniosku będzie wypadał w okresie stanu epidemii ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zostanie on z mocy prawa przedłużony do 30-tego dnia następującego po odwołaniu tego stanu, z tym jednak zastrzeżeniem, że gdyby po okresie stanu epidemii obowiązywał jeszcze ponownie stan zagrożenia epidemicznego, to wówczas termin ulegnie przedłużeniu do 30-tego dnia od dnia odwołania tego właśnie stanu (jako zdarzenia późniejszego). Poprzez odesłanie do odpowiedniego stosowania ust. 1 i 2 projektodawca dąży do tego, żeby również termin na złożenie przez cudzoziemca wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, o przedłużenie wizy oraz przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego uległ stosownemu przedłużeniu, jak również, aby takiemu przedłużeniu uległy terminy na składanie wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy przez tzw. jednostkę przyjmującą.

2.38. Zmiana w zakresie opłaty prolongacyjnej w podatkach:

W związku z rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 istnieje konieczność wprowadzenia szczególnego rozwiązania, które ułatwi wywiązanie się przez podatników i płatników oraz inne podmioty (inkasentów, następców prawnych oraz osoby trzecie) z decyzji ratalnych i odroczeniowych dotyczących podatków stanowiących dochód budżetu państwa.

Aktualnie art. 57 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa obliguje organ podatkowy do ustalenia w decyzji ulgowej wydanej na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 lub 2, dotyczącej podatków stanowiących dochód budżetu państwa, opłaty prolongacyjnej od kwoty podatku lub zaległości. Powołany przepis stosuje się również do odroczonej lub rozłożonej na raty należności płatników, inkasentów, następców prawnych oraz osób trzecich. Stawka opłaty prolongacyjnej jest równa obniżonej stawce odsetek za zwłokę, co stanowi 50% podstawowej stawki odsetek za zwłokę. Dla zobowiązań stanowiących dochód jednostki samorządu terytorialnego opłata prolongacyjna może zostać wprowadzona przez

organ stanowiący właściwej jednostki samorządu w drodze uchwały (art. 57 § 7 Ordynacji podatkowej).

W projektowanym przepisie zaproponowano regulację, dzięki której z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków i zaległości podatkowych stanowiących dochód budżetu państwa opłata prolongacyjna nie będzie naliczana. Rezygnacja z ustalenia opłaty prolongacyjnej zwiększy realne szanse na uregulowanie przez podatników, płatników oraz inne podmioty (inkasentów, następców prawnych oraz osoby trzecie) odroczonej i rozłożonej na raty należności podatkowych.

2.39. Zmiana w zakresie opłaty prolongacyjnej w składkach ZUS:

Projektowany przepis przewiduje, że przedsiębiorcy którzy mają trudności w opłaceniu należności z tytułu składek należnych za okres od stycznia 2020 r. do poboru których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku zawarcia umowy o odroczenie terminu płatności składek lub umowy o rozłożenie należności na raty, będą zwolnieni z konieczności uiszczania opłaty prolongacyjnej.

W przypadku zawarcia takiego typu umów nie nalicza się odsetek za zwłokę począwszy od następnego dnia po dniu wpływu wniosku o udzielenie tych ulg. Projektowany przepis wprowadza dodatkowo zwolnienie z opłacania opłaty prolongacyjnej, która była naliczana w miejsce odsetek za zwłokę.

2.40. Zmiany w zakresie orzecznictwa o niezdolności do pracy:

Proponowane regulacje zakładają wydłużenie terminu ważności orzeczeń o częściowej niezdolności do pracy, o całkowitej niezdolności do pracy, o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, o niezdolności do samodzielnej egzystencji, o okolicznościach uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, wydanych przez lekarzy orzeczników i komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na czas określony, stanowiących podstawę do przyznania świadczenia, których ważność upływa w terminie do 30 dni od dnia wejścia w życie specustawy. Nowe przepisy normują również w analogiczny sposób sytuację osób, których wnioski o świadczenie, uzależnione od wydania orzeczenia odpowiednio o niezdolności do pracy, o niezdolności do samodzielnej egzystencji, o okolicznościach uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego zostały złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przed dniem wejścia w życie specustawy orzeczenie nie zostało wydane.

W konsekwencji tej regulacji o czasowym przedłużeniu ważności orzeczeń możliwe będzie przedłużenie uprawnień i wypłata świadczeń, do których prawo przyznawane jest na podstawie orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika (od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości) albo orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Odpowiedniemu wydłużeniu ulegnie również termin ważności książki inwalidy

wojennego (wojskowego), legitymacji osoby represjonowanej oraz legitymacji emeryta-rencisty, wydanej przed dniem wejścia w życie specustawy, jeżeli w dokumencie tym określono termin jego ważności.

2.41. Zmiany w zakresie przedłużenia wiz krajowych i kart pobytu:

Wprowadzenie regulacji prawnej wynika z konieczności zachowania ciągłości stosunków prawnych w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 85 ust. 1 i art. 86 ustawy o cudzoziemcach, cudzoziemiec, który zamierza przedłużyć okres swojego pobytu na podstawie wize krajowej, składa, nie później niż w dniu upływu okresu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wypełniony formularz wniosku o przedłużenie wize. W przypadku, kiedy cudzoziemiec nie zachowa przewidzianego przepisami terminu, odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie przedłużenia tej wize. Zgodnie natomiast z art. 105 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach cudzoziemcy są obowiązani złożyć wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy osobiście do właściwego ze względu na miejsce pobytu wojewody, nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. W sytuacji zawieszenia przez urzędy wojewódzkie w dniu 16 marca 2020 r. przyjęć interesantów w związku z sytuacją epidemiologiczną (wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego) cudzoziemcy, nie będą mogli dochować terminu na złożenie ww. wniosków i co się z tym wiąże nie będą mogli zalegalizować swojego pobytu na terytorium naszego kraju. Zamknięcie wszystkich urzędów wojewódzkich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu ograniczenia ryzyka zakażeń COVID-19, doprowadzi do sytuacji, w której duża liczba cudzoziemców przebywająca dotychczas w Polsce zgodnie z prawem utraci prawo legalnego pobytu w Polsce. W celu przeciwdziałania delegalizacji ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej projektodawca zaproponował, aby w sytuacji kiedy ostatni dzień legalnego pobytu cudzoziemca przebywającego w Polsce na podstawie wize krajowej, okresu pobytu i okres ważności wize cudzoziemca ulegał przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30-tego dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego. Powyższe przedłużanie nie będzie wymagało wydania nowej naklejki wizowej, ponieważ wymagałoby to osobistego stawienia się cudzoziemca w urzędzie w celu ich odbioru. Przepis nie będzie dotyczył wize Schengen, ponieważ sposób ich przedłużania uregulowany jest w prawie Unii Europejskiej (w ramach dorobku Schengen). Jednocześnie proponuje się, aby okres ważności zezwoleń pobytowych o charakterze terminowym, tj. zezwoleń na pobyt czasowy, ulegał przedłużeniu w sposób analogiczny, z analogiczną rezygnacją z wydawania nowych kart pobytu lub wymianą dotychczasowych. Regulacja prawna nie będzie dotyczyła też zezwoleń na pobyt stały i zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE, ponieważ są to zezwolenia o charakterze bezterminowym. Projektowane rozwiązanie prawne zakłada również możliwość hipotetycznego

wprowadzenia stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i w tym zakresie jest analogiczne. Jeżeli zatem koniec okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy lub koniec okresu pobytu na podstawie wizy krajowej będzie wypadł w okresie stanu epidemii, to zostanie on z mocy prawa wydłużony (w przypadku wizy krajowej – dodatkowo okres ważności samej wizy) do 30-tego dnia następującego po dniu odwołania tego stanu, z tym jednak zastrzeżeniem, że gdyby po okresie stanu epidemii obowiązywał jeszcze ponownie stan zagrożenia epidemicznego, to wówczas termin ulegnie przedłużeniu do 30-tego dnia od dnia odwołania tego właśnie stanu (jako zdarzenia późniejszego).

W ocenie projektodawcy ta propozycja ma charakter komplementarny względem przepisu, na mocy którego wydłużeniu ulegną terminy na składanie wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały oraz zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz wniosków o przedłużenie wiz i wniosków o przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego. Ta druga regulacja opiera się bowiem na warunku, że cudzoziemiec po odwołaniu okresu zagrożenia epidemicznego złoży odpowiedni wniosek. Wydłużenie z mocy prawa okresów ważności zezwoleń na pobyt czasowy oraz wiz krajowych automatycznie usunie prawdopodobieństwo popadnięcia przez cudzoziemców posiadających te tytuły pobytowe wydane przez organy polskie w nielegalny pobyt, bez względu na ich dalszą aktywność po okresie stanu zagrożenia epidemicznego (czy zdecydują się wystąpić z wnioskiem o nowe zezwolenie pobytowe itd.)

2.42. Zmiany w zakresie najmu powierzchni w obiekcie handlowym:

W rozporządzeniach w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii wprowadzono szereg ograniczeń w prowadzeniu działalności. Czasowo zakazano w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² handlu detalicznego najemcom powierzchni handlowej, których przeważająca działalność polega na handlu: wyrobami tekstylnymi, wyrobami odzieżowymi, obuwiem i wyrobami skórzanymi, meblami i sprzętem oświetleniowym, sprzętem radiowo-telewizyjnym lub sprzętem gospodarstwa domowego, artykułami piśmiennymi i księgarskimi, a także prowadzenia działalności gastronomicznej i rozrywkowej.

Ograniczanie działalności w miejscach, w których jednocześnie przebywa wiele osób, jest jednym z zalecanych przez Światową Organizację Zdrowia działań zapobiegających gwałtownemu rozprzestrzenianiu się COVID-19.

Wprowadzenie ww. zakazów i ograniczeń w prowadzeniu działalności ma na celu zapewnienia skutecznego zapobiegania zakażeniom.

W polskim prawie zobowiązań znane są rozwiązania, które pozwalają minimalizować koszty strony, której sytuacja ulega pogorszeniu ze względu na dotyczące ją, a niezależne od jej woli i możliwości, zmiany w dotychczasowych prowadzeniu swojej działalności.

Po pierwsze, ogólną zasadą prawa zobowiązań jest, że strona nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie albo nienależyte wykonanie umowy, jeśli brak wykonania umowy albo jej nieprawidłowe wykonanie jest wynikiem okoliczności, za które nie odpowiada (art. 471 k.c.). Zmiana przepisów prawa lub inny akt władzy, prowadzący np. do zakazania dłużnikowi czynności, mogą wpływać na możliwość realizacji przez niego świadczenia określonego w umowie. Jednakże nawet pomijając założenie, że przypadek ten *ex ante* wyłącza bezprawność zachowania dłużnika, jego odpowiedzialność wyłącza okoliczność siły wyższej.

Co do zasady stan zagrożenia epidemicznego, epidemia lub pandemia, jako zdarzenia związane z siłami przyrody są uznawane za siłę wyższą, w szczególności zaś, gdy zaprzestanie określonej działalności i „utrata” przychodów z tej działalności, są związane z zapobieganiem wzrostowi zakażeń i ochroną społeczeństwa przed narażaniem swojego i ich życia lub zdrowia.

Do drugie, zmiana treści zobowiązania może nastąpić na podstawie klauzuli *rebus sic stantibus*, wyrażonej w art. 357¹ k.c., stanowiącej nie tyle wyjątek, co uzupełnienie zasady *pacta sunt servanda*. Klauzula ta wyraża myśl, że dostosowanie treści zobowiązania do dynamicznie zmieniających się okoliczności może być niezbędna dla zapewnienia wykonania zobowiązania oraz zachowania celu i ekonomicznego sensu umowy.

W konsekwencji, brak możliwości prowadzenia działalności ze względu na wprowadzone zakazy lub nakazy w prowadzeniu działalności przez najemców powierzchni w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² podporządkowanie się przepisom prawa w tym przypadku może być przejawem siły wyższej wpływającej na możliwość realizacji zobowiązań zarówno przez wynajmującego, jak i najemcę. Oznacza to, że strony umowy nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie umowy. Przy wyłączeniu odpowiedzialności ocenia się jednak wszystkie okoliczności sprawy wpływające na możliwość wykonania łączącej strony umowy. Okresy te mogą być także, w zależności od okoliczności danej sprawy, uznawane za nadzwyczajną zmianę stosunków między wynajmującym a najemcą, uzasadniającą co najmniej zmianę treści zobowiązania dłużnika albo obu stron.

Wspólnym mianownikiem wszystkich dotychczas znanych regulacji prawnych pozwalających na zmianę zakresu odpowiedzialności dłużnika wynikające z umowy, jest wystąpienie zdarzeń, które nie są objęte typowym ryzykiem kontraktowym, wyznaczonym przez określony rodzaj umowy. Przy czym przy nadzwyczajnej zmianie stosunków nie muszą to być „zdarzenia o charakterze katastroficznym”. Chodzi o zmianę treści stosunku obligacyjnego przy uwzględnieniu elementu słuszności (rozważenie interesów stron i zasad współżycia społecznego), ale także o zmianę czynników natury ekonomicznej, tj. zachowanie względnej, odpowiedniej równowagi pomiędzy świadczeniem niepieniężnym wynajmującego i poziomem należnego mu wynagrodzenia od najemcy (relacja zakresu świadczenia i kosztów wynajmującego i określonego w umowie czynszu).

Zmiana okoliczności wywołana wprowadzeniem zakazu działalności w dużych obiektach handlowych, jako nagła i całkowicie niezależna od stron, uzasadnia znaczące zmniejszenie czynszu w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Proponuje się określić poprzez przepisy prawa standardową wysokość obniżki wspomnianego czynszu na czas obowiązywania zakazu lub ograniczenia na poziom 90% czynszu ustalonego w umowie. Z jednej strony, obniżka ta uwzględnia fakt, że wynajmujący nie może przeznaczać powierzchni na aktywne wykonywanie określonych rodzajów działalności, lecz przykładowo może przechowywać czy zapewniać ochronę mienia najemcy. Z drugiej zaś strony najemca nie prowadząc działalności nie osiąga żadnych związanych z nią przychodów, co w przypadku przedłużającego się okresu zakazu może negatywnie wpływać na jego płynność finansową (niewypłacalność). Obniżka czynszu ma na celu zapewnienie sprawiedliwego rozłożenie ciężarów między stronami umowy najmu wynikającymi ze stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Zmiana dotyczy wszystkich objętych zakazem prowadzenia działalności wynajmujących powierzchnię w obiektach handlowych, w tym np. lokale czy tzw. wyspy.

Warunkiem obniżenia czynszu jest objęcie najemcy zakazem lub ograniczeniem prowadzenia działalności na podstawie przepisów prawa, a więc m.in. ze względu na przepisy rozporządzenia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego i faktyczne podporządkowanie się temu nakazowi bądź ograniczeniu.

Jeśli wprowadzana reguła obniżki czynszu o 90% dla wynajmującego albo dla najemcy nie będzie adekwatna, będą oni mieli prawo żądać odpowiednio podniesienia albo dalszego obniżenia wysokości czynszu, z uwzględnieniem względów słuszności i zasad współżycia społecznego. Podobnie jak w art. 357¹ ustawy – Kodeks cywilny ustalenie należnej wysokości czynszu w indywidualnych przypadkach będzie należało do sądu.

Natomiast w przypadku, gdy umowa najmu przewiduje korzystniejsze postanowienia dla najemcy, np. zwalnia go całkowicie w tym okresie z obowiązku zapłaty czynszu, najemca ma prawo skorzystać z tych postanowień.

Zakaz lub ograniczenie działalności najemców wynikający z przepisów prawa jest niezależny od woli i należytej staranności najemców, dlatego nie powinien również prowadzić do możliwości pociągnięcia ich do odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym przede wszystkim prowadzić do nałożenia na nich kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań niepieniężnych powiązanych z najmem i ze zobowiązaniem płacenia czynszu.

2.43. Zmiany w zakresie elastycznego czasu pracy:

Zaproponowane zmiany polegają na wprowadzeniu dla pracodawców dotkniętych skutkami rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 możliwości:

- ograniczenia nieprzerwanego odpoczynku dobowego do nie mniej niż 8 godzin (w miejsce wymaganych w Kodeksie pracy co najmniej 11 godzin) i nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego do nie mniej niż 32 godzin (w miejsce wymaganych w Kodeksie pracy co najmniej 35 godzin);
- zawarcia porozumienia o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin – bez konieczności spełnienia przesłanek do wprowadzenia tego systemu czasu pracy, o których mowa w art. 135 § 1 Kodeksu pracy, w dłuższym okresie rozliczeniowym niż wynikający z art. 135 § 1 Kodeksu pracy, tj. nieprzekraczającym 12 miesięcy (podczas gdy Kodeks pozwala na stosowanie 1-miesięcznego okresu, z możliwością przedłużenia do 12 miesięcy, ale w szczególnym trybie);
- zawarcia porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu – takie rozwiązanie przewiduje art. 231a k.p., ale dotyczyć ono może tylko pracodawcy nieobjętego układem zbiorowym pracy lub zatrudniającego mniej niż 20 pracowników.

Wprowadzane rozwiązania mają na celu umożliwić pracodawcom bardziej elastyczne zasady ustalania pracownikom czasu pracy, a także umożliwić – w porozumieniu ze związkami zawodowymi, działającymi u pracodawców lub z przedstawicielami pracowników, gdy organizacje związkowe u pracodawców nie działają – modyfikację warunków zatrudnienia kształtowanych umowami o pracę pracowników, a tym samym przyczynić się do zachowania miejsc pracy.

2.44. Zmiany w zakresie programu „Rodzina na swoim”:

Obowiązujące zapisy ustawy o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania dopuszczają możliwość stosowania dopłat do kredytów preferencyjnych przez okres 8 lat od dnia pierwszej spłaty odsetek.

Proponowane zmiany zakładają wydłużenie terminu stosowania dopłat o okres, w którym zostanie zawieszona spłata kredytu preferencyjnego z uwagi na istniejący stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii przy jednoczesnym utrzymaniu maksymalnego 8-letniego okresu stosowania dopłat.

Ponadto proponowane przepisy zakładają uwzględnienie odsetek skapitalizowanych w okresie zawieszenia kredytu preferencyjnego z uwagi na istniejący stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii w saldzie naliczania dopłat.

2.45. Zmiany w zakresie zmiany planów finansowych jednostek sektora finansów:

W projektowanym przepisie przewidziano pewne wyłączenia co do wymogów wynikających z przepisów art. 21 ust. 4, 5 i 6, art. 24 ust. 5 i 6, art. 29 ust. 9, 10 i 12, art. 52 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dotyczących kwestii zmiany planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych: instytucji gospodarki budżetowej, agencji wykonawczych, państwowych funduszy celowych. Zdecydowano, że ze względu na potrzebę zapewnienia możliwie jak największej

elastyczności w zakresie gospodarowania środkami publicznymi, mając na uwadze potrzebę sprawnego realizowania zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, nie będzie konieczne:

- występowanie do sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu o opinię w sprawie zmiany planu finansowego przez jednostki wskazane w projektowanych regulacjach,
- uzyskiwanie zgody Ministra Finansów na dokonywanie zmiany planu finansowego,
- osiągnięcie porozumienia z Ministrem Finansów w zakresie dokonywania zmiany planu finansowego,
- ograniczenie co do możliwości wprowadzania zmian planu finansowego, skutkujących zwiększeniem zobowiązań bądź pogorszeniem planowanego wyniku finansowego,
- ograniczenie co do możliwości wprowadzania zmian planu finansowego, która musi dotyczyć jednocześnie zwiększenia prognozowanych przychodów i odpowiednio kosztów jednostki,
- ograniczenie co do możliwości wprowadzania zmian planu finansowego, których skutkiem mogłoby być zwiększenie dotacji z budżetu państwa.

Konieczne będzie jednak informowanie Ministra Finansów o zmianie planu finansowego, zgodnie z ust. 3.

W celu ograniczenia ciężących na jednostkach obowiązków, związanych z procesem dokonywania zmian w planach finansowych, projektowany przepis pozwala na pewne odstępstwa, zarówno od powinności, jak i ograniczeń wynikających z przepisów ustawy o finansach publicznych (jako ustawy systemowej), jak również z przepisów innych ustaw (szczególnych) np. ustaw tworzących daną jednostkę.

Mając na uwadze powyższe, zaproponowano również dodanie przepisu, zgodnie z którym w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 ujęte w rocznych planach finansowych jednostek sektora finansów publicznych koszty, mimo niespełnienia wymogów określonych w art. 52 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz innych przepisach regulujących zwiększenie kosztów tych jednostek, mogą ulec zwiększeniu.

2.46. Zmiany w zakresie przyznawania dotacji:

Zgodnie z art. 133 ustawy o finansach publicznych, łączna kwota dotacji przyznanych w kolejnych latach na dofinansowanie inwestycji realizowanej przez jednostkę niezaliczaną do sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 132 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, ze środków nie pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, nie może być wyższa niż 50% planowanej wartości kosztorysowej inwestycji, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. Proponowana zmiana ma na celu modyfikację wysokości możliwego dofinansowania lub finansowania inwestycji do poziomu 100% zamiast 50% planowanej wartości kosztorysowej inwestycji. Co istotne, z przepisów odrębnych

może wynikać niższy poziom dofinansowania planowanej wartości kosztorysowej inwestycji aniżeli zaproponowane 100%. Przykładowo, art. 11b ust. 2 ustawy o działalności pożytku i wolontariacie przewiduje możliwość dofinansowania zadania publicznego, o którym mowa w ust. 1 tej ustawy, które ma charakter inwestycyjny. Wówczas, łączna kwota środków przyznanych w kolejnych latach na dofinansowanie inwestycji, ze środków nie pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, nie może być wyższa niż 80% planowanej wartości kosztorysowej inwestycji. Wskazując na przepisy odrębne, intencją projektodawcy jest, aby w takim przypadku możliwe było udzielenie finansowania lub dofinansowania nawet do 100% - tym samym zastosowania projektowanego ust.1 – a nie zaś limitu dofinansowania wynikającego np. z art. 11b ust. 2 ustawy o działalności pożytku i wolontariacie.

Na podstawie art. 155 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, rezerwa ogólna nie może być przeznaczona na zwiększenie wydatków, które zostały zmniejszone w trakcie realizacji budżetu w wyniku przeniesień, dokonanych na podstawie art. 171 ustawy o finansach publicznych. Proponuje się, aby ograniczenia wynikające z niniejszej regulacji nie miały zastosowania w związku z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zmiany kwot dotacji celowych na zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego mogą następować w terminie do dnia 15 listopada roku budżetowego, a zmiany kwot dotacji na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego - do dnia 30 listopada roku budżetowego.

Projektowany przepis przewiduje możliwość, że terminy określone w art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie będą obowiązywały w przypadku finansowania lub dofinansowania zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Przepis art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych przewiduje, że przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych jednorazowo o kwotę powyżej 100 tys. zł wymaga zgody Ministra Finansów, z zastrzeżeniem ust. 4. O przeniesieniach wydatków majątkowych dokonanych poniżej tej kwoty dysponenci części budżetowych informują niezwłocznie Ministra Finansów. Zgodnie zaś z art. 171 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, w przypadku wydatków na inwestycje budowlane, każde przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu tych wydatków wymaga zgody Ministra Finansów. Intencją projektodawcy jest wyłączenie konieczności uzyskania zgody Ministra Finansów we wskazanych w tym przepisie przypadkach.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, środki z budżetu państwa przeznaczone na finansowanie programów wieloletnich nie mogą być, z zastrzeżeniem ust. 2, wykorzystane na inne cele. Stosownie zaś do ust. 2, niewykorzystane środki na finansowanie programów wieloletnich Rada Ministrów może przeznaczyć na finansowanie innych programów wieloletnich lub zobowiązań Skarbu Państwa. Zaproponowana zmiana polegająca na wyłączeniu zastosowania tego przepisu ma na celu

możliwie jak najbardziej elastyczne wykorzystanie środków na działania związane z przeciwdziałaniem COVID-19. Ograniczenie sprowadzające się do finansowania z niewykorzystanych środków na finansowanie programów wieloletnich jedynie innych programów wieloletnich lub zobowiązań Skarbu Państwa ze środków, o których mowa w art. 173 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie znajdzie wówczas zastosowania.

Zgodnie z art. 177 ust. 6 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów, po uzyskaniu pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do tej rezerwy kwoty wydatków zablokowane na podstawie ust. 1 pkt 2 i 3. Stosownie do ust. 7, rezerwę, o której mowa w ust. 6, przeznaczają się na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa lub na cele osobno wskazane w ustawie budżetowej. Minister Finansów informuje niezwłocznie Radę Ministrów o przyczynach podjęcia decyzji, o których mowa w ust. 3 pkt 1. Rada Ministrów może uchylić decyzję Ministra Finansów w terminie 30 dni od dnia poinformowania o podjęciu decyzji ust. 8.

Projektowany przepis ma na celu zapewnienie możliwości utworzenia nowej rezerwy celowej i przeniesienia do tej rezerwy kwoty zablokowanych wydatków na podstawie art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, przez Ministra Finansów, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, bez konieczności uzyskania pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu. Ponadto, uzasadnione jest, aby istniała możliwość przeznaczenia tej rezerwy na sfinansowanie nie tylko zobowiązań Skarbu Państwa lub na cele osobno wskazane w ustawie budżetowej, lecz również na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19. Utworzenie takiej rezerwy pozwoli na zgromadzenie w jednym miejscu środków finansowych pochodzących z wydatków zablokowanych i przeznaczenie ich na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Z art. 177 ust. 8 ustawy o finansach publicznych wynika, że Minister Finansów informuje niezwłocznie Radę Ministrów o przyczynach podjęcia decyzji, o których mowa w ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Rada Ministrów może uchylić decyzję Ministra Finansów w terminie 30 dni od dnia poinformowania o podjęciu decyzji. Proponowane wyłączenie ww. przepisów ma na celu wyeliminowanie ograniczeń natury formalnej, tj. niezwłocznego informowania Rady Ministrów przez Ministra Finansów o przyczynach podjęcia decyzji, o których mowa w ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Art. 179 ust. 4 ustawy o finansach publicznych reguluje kwestię decyzji o blokowaniu wydatków przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, po uzyskaniu pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu. Analogicznie do innych przewidzianych rozwiązań zdecydowano o rezygnacji z konieczności występowania przez Radę Ministrów do sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu w takim przypadku.

W myśl art. 42 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą być udzielane do wysokości 50% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Proponowana zmiana ma na celu zmianę w zakresie wysokości możliwego dofinansowania lub finansowania inwestycji do poziomu 100% zamiast obecnych 50% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania. Ze względu na zmianę wysokości możliwego dofinansowania lub finansowania inwestycji do poziomu 100%, odpowiednie zastosowanie znajdzie art. 42 ust. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego tj. jednostka samorządu terytorialnego, która otrzymała dotację określoną w ust. 2 pkt 2, w zależności od poziomu zaangażowania środków własnych, nadal będzie obowiązana zwrócić kwotę właściwą dotacji, w wysokości ustalonej jako różnica między kwotą otrzymanej dotacji a wysokością wydatków poniesionych ze środków własnych. Analogicznie, gdy odrębne przepisy przewidują możliwość dofinansowania w wysokości niższej niż 100% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, stosuje się możliwość udzielenia finansowania lub dofinansowania do poziomu 100%.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w ustawie budżetowej ustala się: kwoty bazowe, średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, kwoty wynagrodzeń dla państwowych jednostek budżetowych, dla poszczególnych grup pracowników, o których mowa w art. 5 tej ustawy, w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków. Projektowany przepis przewiduje, że wynagrodzenia mogą być wypłacane ponad kwoty wynagrodzeń ustalone, zgodnie ze wskazanym art. 9 ust. 1.

W projektowanym przepisie określono, że przeniesienia wydatków, o których mowa w art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych mogą zwiększać planowane wydatki na wynagrodzenia. W takim przypadku konieczne będzie jednak uzyskanie zgody Ministra Finansów.

2.47. Zmiany w zakresie wydłużenia terminów z ustawy o finansach publicznych:

Mając na uwadze cel projektowanych rozwiązań oraz związaną z jego realizacją potrzebę wyeliminowania pewnych ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów prawa, zaproponowano wydłużenie terminów, o których mowa w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej lub dysponenta środków, o których mowa w art. 127 ust. 2, rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 60 dni zamiast 30 dni od dnia jego przedstawienia, a w przypadku dotacji na realizację zadania za granicą –120 dni zamiast 60 dni od dnia jego przedstawienia.

2.48. Zmiany w zakresie wydłużania terminów dot. rejestru podmiotów wykluczonych:

Wydłużenie terminów na dokonanie czynności związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wykluczonych jest niezbędne ze względu na utrudnienia w działalności beneficjentów, w tym przedsiębiorców, a także w funkcjonowaniu instytucji działających w systemie absorpcji środków europejskich, związanych z wprowadzeniem stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. Jednocześnie wymóg niezwłoczności dokonania czynności zabezpiecza interesy zarówno beneficjentów w otrzymaniu informacji z rejestru, jak i systemu absorpcji w zapewnianiu aktualności i kompletności danych rejestru, dając przy tym niezbędną elastyczność w przypadkach, gdy wykonywanie pewnych zadań może okazać się utrudnione lub wręcz niemożliwe i zwłoka będzie uzasadniona. W ust. 2 zawieszają się obowiązki przepisów ustalających terminy – jednak tylko do czasu zakończenia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego.

2.49. Zmiany w zakresie informacji o rocznych kwotach części subwencji ogólnej:

Przedmiotowa regulacja, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności tj. stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, umożliwia przekazanie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. informacji o rocznych kwotach części subwencji ogólnej, wynikających z ustawy budżetowej, oraz o rocznych wpłatach, wynikających z ustawy budżetowej – w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej) w terminie późniejszym, niezwłocznie, po ustaniu okoliczności uniemożliwiających realizację tego obowiązku.

2.50. Zmiany w zakresie przeznaczenia rezerwy celowej:

Zgodnie z projektowanym ust. 1, w celu finansowania zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, Prezes Rady Ministrów może wydać Ministrowi Finansów wiążące polecenia zmiany przeznaczenia rezerwy celowej wraz ze wskazaniem jej pozycji i kwoty. Zmiana przez Ministra Finansów przeznaczenia rezerwy celowej nie wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu, co oznacza że obowiązku wynikającego z art. 154 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, w zakresie uzyskania pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu nie stosuje się. Zmiana przeznaczenia rezerwy celowej, o której mowa w ust. 1 może zostać dokonana do końca roku budżetowego.

Proponowane rozwiązanie ma na celu zwiększenie elastyczności w zarządzaniu rezerwami celowymi budżetu państwa i przekazanie kompetencji w tym zakresie Prezesowi Rady Ministrów. Polecenie Prezesa Rady Ministrów powinno zawierać co najmniej wskazanie co do pozycji rezerwy, której przeznaczenie miałyby zostać zmienione i kwoty środków, co do której nastąpi zmiana przeznaczenia.

2.51. Zmiany w zakresie zadań jednostek samorządu terytorialnego:

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, wójt (burmistrz, prezydent miasta) zarząd powiatu lub zarząd województwa może dokonać szeregu

czynności wymienionych w projektowanym przepisie, które usprawniają gospodarkę środkami publicznymi w ramach samorządu terytorialnego.

Rozwiązania te umożliwią organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego:

- dokonywanie zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowe;
- przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 258 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o finansach publicznych, tj. m.in. w zakresie przekazywania niektórych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym samorządu;
- dokonywanie zmian w wieloletnich prognozach finansowych oraz w planie wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez jednostkę, z zastrzeżeniem, że zmiana ta nie może pogorszyć wyniku budżetu jednostki;
- dokonywanie zmian przeznaczenia rezerwy celowej bez konieczności uzyskania opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego tej jednostki. Wyłączono zatem konieczność uzyskania opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego tej jednostki. W tej sytuacji przepis art. 259 ust. 3 nie będzie miał zastosowania;
- tworzenie nowej rezerwy celowej bez uzyskania opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego tej jednostki, przenosząc do niej zablokowane kwoty wydatków na podstawie art. 260 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przewiduje się, że w tej sytuacji przepisu art. 259 ust. 3 i art. art. 260 ust. 4 ustawy również nie będzie miał zastosowania;
- dokonywać zmian limitu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w związku z możliwością podwyższenia limitu zobowiązań na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przewidziano termin obowiązywania ww. regulacji do dnia 31 grudnia 2020 r.

2.52. Zmiany w zakresie terminów realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego:

Należy mieć na uwadze fakt, że w okresie występowania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii występuje ryzyko istotnego naruszenia terminów i warunków realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego. W związku z powyższym przewidziano, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) zarząd powiatu lub zarząd województwa może dokonać zmian i czynności, o których mowa w projektowanym przepisie. Ponadto, zaciągnięcie lub wyemitowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań, o których mowa w art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych nie będzie

wymagało uzyskania opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty zobowiązań, o ile zobowiązania te były przewidziane w prognozie kwoty długu i jednostka uzyskała pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej. Projektowany przepis umożliwia powyższe do czasu odwołania zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Co istotne, zdecydowano również o przedłużeniu w okresie wystąpienia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii terminów przewidzianych w rozdziale 5 w dziale V ustawy o finansach publicznych, odpowiednio o 30 dni. Termin liczy się od dnia odwołania wprowadzonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

2.53. Zmiana w zakresie rozwiązania umowy o organizacji wydarzenia z powodu siły wyższej:

Przedłużeniu ulega termin na zwrot wpłat klienta w przypadku rozwiązania umowy z powodu siły wyższej - epidemii wirusa SARS-CoV-2, która to okoliczność powoduje obowiązek zwrotu środków ze względu na niemożność zorganizowania wydarzenia. Termin ustawowy na zwrot środków wynosi 180 dni, co daje duże możliwości w zachowaniu płynności finansowej w branżach wystawienniczych, kongresowych, branży rozrywkowej, sportowej i organizacji imprez i wystaw. Jednocześnie klient może wyrazić zgodę na pobranie vouchera w zamian za odstąpienie od rezygnacji z danej umowy. Voucher będzie podstawą do realizacji w ramach wydarzeń organizowanych przez danego organizatora w ciągu roku od dnia, w którym miało się odbyć pierwotne wydarzenie. Jednocześnie wartość vouchera nie może być niższa niż wysokość dotychczasowej wpłaty klienta. Zaproponowane regulacje powinny być stosowane odpowiednio w branży hotelarskiej, ale tylko wówczas gdy odstąpienie od umowy jest rzeczywiście związane z wystąpieniem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Wobec powyższego odstąpienie nie może opierać się o indywidualne przeświadczenie klienta, a powinno być poparte rzeczywistym związkiem przyczynowo-skutkowym.

2.54. Wprowadzenie prawa do świadczenia postojowego:

Przedsiębiorcy, których dotyczą opóźnienia lub brak realizacji dostaw, zatory płatnicze, absencja pracowników związana ze wzrostem zachorowalności lub czynnościami mającymi na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa obywateli, mogą w ramach obowiązujących przepisów skorzystać z odroczenia terminu płatności składek, układu ratalnego, umorzenia należności składek. Obecne rozwiązania mogą się okazać niewystarczające, w obliczu pandemii, spowodowanej COVID-19, dla ochrony firmy przed problemami, których efektem może być powstanie zatorów płatniczych i upadłość, jak również brak środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.

Do najbardziej zagrożonych grup należą osoby prowadzące działalność gospodarczą, opłacające składki same za siebie oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia a także osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o dzieło.

Osoby te są narażone na niestabilność, a nawet całkowitą utratę przychodów z powodu pandemii COVID-19, ze względu na brak zleceń lub zamówień, czy rezygnację z realizowanych lub zawieranych umów.

Stąd też proponuje się jednorazową wypłatę dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą oraz osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, tzw. świadczenie postojowe. Świadczenie to przysługiwać będzie w wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2020 r. (2080 zł). Świadczenie nie będzie podlegać oskładkowaniu i opodatkowaniu ze względu na jego socjalny charakter. Świadczenie będzie skierowane do ww. osób, jeśli nie posiadają one innego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Prawo do świadczenia będzie przysługiwać z tytułu przestoju ekonomicznego (w następstwie wystąpienia zagrożenia epidemicznego), które trwało co najmniej 30 dni przed miesiącem, w którym składany jest wniosek o świadczenie, pod warunkiem, że przychód w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o przyznanie świadczenia był niższy od 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. ($5\,227\text{ zł.} \times 300\% = 15\,681\text{ zł.}$). Świadczenie będzie przysługiwać, jeśli osoby te rozpoczęły prowadzenie działalności przed 1 marca 2020 r. i nie zawiesiły działalności gospodarczej, a ich przychód z prowadzenia tej działalności w stosunku do poprzedniego miesiąca kalendarzowego uległ obniżeniu o co najmniej 15%. Prowadzący działalność gospodarczą, dla których mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i którzy korzystali ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o podatku od towarów i usług będą mieli prawo do świadczenia postojowego w wysokości 50% najniższego wynagrodzenia obowiązującego w 2020 r., ze względu na brak możliwości weryfikacji osiąganego przychodu.

Świadczenie przysługiwać będzie także osobom, które zawiesiły prowadzenie działalności gospodarczej po 1 marca 2020 r.

Osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, tj. umów zlecenia i umowy o dzieło będą miały prawo do świadczenia postojowego, jeśli umowa cywilnoprawna została zawarta przed 1 lutego 2020 r. Świadczenie będzie przysługiwać, jeżeli wynagrodzenie z tytułu wykonywania umowy cywilnoprawnej wynosi co najmniej 50% najniższego wynagrodzenia obowiązującego w 2020 r. albo jeżeli zleceniodawca nie uzyskał pomocy na wypłatę wynagrodzeń w ramach rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem skutkom gospodarczym wywołanych COVID-19. Wysokość świadczenia nie będzie uzależniona od wysokości wynagrodzenia przewidzianego w umowie cywilnoprawnej jak również faktycznej wypłaty wynagrodzenia za ograniczone wykonanie umowy. W każdym przypadku wynosić będzie 80% minimalnego wynagrodzenia.

Świadczenie będzie wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) na podstawie wniosku zainteresowanego. W celu możliwości weryfikacji przychodu osiąganego przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą proponuje się wprowadzić:

- obowiązek przekazania przez ZUS do Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) informacji o zadeklarowanych - we wniosku o przyznanie świadczenia postojowego przez przedsiębiorców - wysokościach osiągniętych przychodów w danym okresie. Rozwiązanie to powinno zapewnić spójność danych w systemach podatkowych i ubezpieczeń społecznych, jak również uszczelnienie systemu podatkowego;
- uprawnienie dla KAS weryfikowania i powiadamiania ZUS o wszelkich rozbieżnościach w zadeklarowanych przychodach, które będą podstawą dla ZUS wszczęcia postępowania o potwierdzenie prawidłowości przyznania prawa do świadczenia.

ZUS będzie mógł skorzystać z posiadanego uprawnienia badania prawidłowości zawartych umów cywilnoprawnych, a w konsekwencji odmowy wypłaty świadczenia jeżeli umowa nie została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych pomimo istnienia takiego obowiązku wynikającego z charakteru tej umowy.

2.55. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników i kosztów prowadzenia działalności przez samozatrudnionych:

Ogłoszony na terytorium Polski stan epidemiczny wpływa w sposób istotny na nasze życie, w tym na sytuację ekonomiczną firm. W celu złagodzenia negatywnych skutków jakie stan ten wywołuje w działalności przedsiębiorców, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, planowane jest ich wsparcie poprzez:

- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników danego przedsiębiorcy oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne – w przypadku mikro-, małych i średnich przedsiębiorców zatrudniających pracowników,
- dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności – w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników.

Dofinansowanie to będzie mogło zostać przyznane w przypadku spadku obrotów rozumianych jako zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna

się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

W przypadku przedsiębiorców zatrudniających pracowników dofinansowanie:

- 1) będzie obejmowało część kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (należnych zarówno od pracowników, jak i przedsiębiorcy będącego pracodawcą) – przedsiębiorca będzie mógł wystąpić o dofinansowanie wynagrodzeń wszystkich pracowników, jak też tylko części z nich;
- 2) będzie mogło zostać przyznane, gdy spadek obrotów wyniesie:
 - a) co najmniej 30% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w odniesieniu do każdego pracownika,
 - b) co najmniej 50% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w odniesieniu do każdego pracownika,
 - c) co najmniej 80% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w odniesieniu do każdego pracownika;
- 3) może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom.

Dofinansowanie będzie wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o zatrudnianiu w danym miesiącu pracowników objętych umową, według stanu na ostatni dzień miesiąca, za który dofinansowanie będzie wypłacane. Oświadczenie to będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Przedsiębiorca będzie obowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania oraz okres równy temu okresowi, po zakończeniu dofinansowania. W przypadku niedotrzymania tego warunku będzie zobowiązany do zwrotu dofinansowanie, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Nie jest przewidziane naliczanie odsetek od kwoty należnej do zwrotu.

Wnioski o dofinansowanie wraz z dokumentami, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, przedsiębiorca będzie składał do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy

przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. We wniosku o przyznanie dofinansowania przedsiębiorca będzie musiał oświadczyć o spełnianiu określonych warunków, m.in. w zakresie wielkości spadku obrotów, zatrudnianiu pracowników objętych wnioskiem czy posiadaniu statusu mikroprzedsiębiorcy, małego albo średniego przedsiębiorcy, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Jednocześnie konieczne jest wskazanie, że dofinansowanie będzie mogło zostać przyznane zarówno na pracowników, jak i odpowiednio na osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo które wykonują pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników dofinansowanie będzie:

- 1) obejmowało część kosztów prowadzenia przez niego działalności;
- 2) mogło zostać przyznane, gdy spadek obrotów wyniesie:
 - a) co najmniej 30% – w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie,
 - b) co najmniej 50% – w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie,
 - c) co najmniej 80% – w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie
- 3) przyznawane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Dofinansowanie będzie wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o prowadzeniu działalności w danym miesiącu, za który dofinansowanie będzie wypłacane. Oświadczenie to będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Przedsiębiorca będzie obowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie, zaś w przypadku niewywiązania się z tego warunku będzie obowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania w kwocie proporcjonalnej do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Nie jest przewidziane naliczanie odsetek od kwoty należnej do zwrotu.

Wniosek o dofinansowanie wraz z dokumentami, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, przedsiębiorca będzie składał do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

We wniosku o przyznanie dofinansowania przedsiębiorca będzie musiał oświadczyć o spełnianiu określonych warunków, m.in. w zakresie wielkości spadku obrotów, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

2.56. Pożyczki dla mikroprzedsiębiorców:

Ogłoszony na terytorium Polski stan epidemiczny wpływa w sposób istotny na nasze życie, w tym na sytuację ekonomiczną firm. W celu złagodzenia negatywnych skutków jakie stan ten wywołuje dla mikroprzedsiębiorców, planowane jest ich wsparcie poprzez umożliwienie ubiegania się o udzielanie niskoprocentowanej pożyczki. Pożyczka ta ma umożliwić mikroprzedsiębiorcom, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r., pokrycie bieżących kosztów prowadzenia tej działalności.

Pożyczka będzie udzielana ze środków Funduszu Pracy do wysokości 5 tys. zł na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, zaś jej oprocentowanie będzie stałe i będzie wynosiło w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Rozpoczęcie spłaty pożyczki będzie następować po sześciomiesięcznym okresie karencji.

Pożyczka wraz z odsetkami będzie podlegała umorzeniu pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.

2.57. Dofinansowania wynagrodzeń osób zatrudnionych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Analogicznie do wsparcia dla przedsiębiorców proponuje się wprowadzenie tożsamyh rozwiązań dotyczących dofinansowania wynagrodzeń osób zatrudnionych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (UoDPPioW), które nie są przedsiębiorcami, a zatrudniają pracowników do realizacji działalności statutowej.

Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników będzie mogło być przyznane w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej, zatrudniających pracowników organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 UoDPPioW – w następstwie wystąpienia COVID-19.

Osiągane przez ww. podmioty przychody pochodzą najczęściej z dotacji na realizację zadań publicznych, środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, zbiórek publicznych, składek

członkowskich. Podmioty te mogą obecnie szczególnie odczuć spadek przychodów z działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Spadek przychodów z działalności statutowej oblicza się jako stosunek łącznych przychodów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych przychodów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego. W zależności od wysokości obniżenia przychodów z działalności statutowej organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 UoDPPioW otrzymają wsparcie w wysokości odpowiednio 50%, 70% i 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Objęcie wsparciem ww. podmiotów ma kluczowe znaczenie dla podtrzymania ich funkcji realizowanych na rzecz społeczności lokalnych. Pozwoli także na utrzymanie kluczowych dla ich działalności pracowników, często dysponujących unikatowymi kompetencjami niezbędnymi do wznowienia działań. Wsparcie sektora pozarządowego jest również konieczne ze względu na fakt, że ewentualne masowe likwidacje tych podmiotów, czy też znaczny spadek zatrudnienia będą niezwykle trudne do odtworzenia w krótkiej perspektywie czasowej. To również negatywnie wpłynie na zdolność wspólnot do samodzielnego rozwiązywania problemów, obniży poziom zaufania i kapitału społecznego, spowoduje trudne do oceny straty społeczne.

W przypadku niebędących przedsiębiorcami organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 UoDPPioW zatrudniających pracowników dofinansowanie:

- 1) będzie obejmowało część kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne (należnych zarówno od pracowników, jak i podmiotu będącego pracodawcą) – podmiot będzie mógł wystąpić o dofinansowanie wynagrodzeń wszystkich pracowników, jak też tylko części z nich;
- 2) będzie mogło zostać przyznane, gdy spadek przychodów z działalności statutowej wyniesie:
 - a) co najmniej 30% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie i 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - b) co najmniej 50% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie i 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę,

c) co najmniej 80% – w wysokości nieprzekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie i 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę;

3) może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Dofinansowanie będzie wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez podmiot oświadczenia o zatrudnianiu w danym miesiącu pracowników objętych umową, według stanu na ostatni dzień miesiąca, za który dofinansowanie będzie wypłacane. Wysokość dofinansowania nie może przekroczyć faktycznie poniesionych kosztów na wynagrodzenia pracowników i składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń. Wnioski o dofinansowanie podmiot uprawniony będzie składał do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. We wniosku o przyznanie dofinansowania podmiot uprawniony będzie musiał oświadczyć o spełnianiu określonych warunków, m.in. w zakresie wielkości spadku przychodów z działalności statutowej czy też liczbie pracowników, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Jednocześnie wprowadzone zostało zastrzeżenie, że wnioskodawca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Dofinansowanie wykorzystane przez, organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 UoDPPioW niezgodnie z przeznaczeniem będzie podlegało zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Nie jest przewidziane naliczanie odsetek od kwoty należnej do zwrotu. Pomoc udzielana w formie dofinansowania wynagrodzeń osób zatrudnionych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie będzie finansowana ze środków Funduszu Pracy.

2.58. Zmiany w zakresie spełnienia świadczenia, załatwienia sprawy, wydania opinii, oraz wydania decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie:

Obowiązujące przepisy nakładają na podmioty nadzorowane szeroki zakres obowiązków informacyjnych na rzecz nadzoru, przy czym przepisy te określają również terminy sporządzenia poszczególnych informacji bieżących i okresowych oraz ich przekazania organowi nadzoru. Jednocześnie w przypadku niedopełnieniach tych obowiązków ustawodawca przewidział znaczące sankcje administracyjne. Wypełnianie przedmiotowych obowiązków informacyjnych może być szczególnie utrudnione w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, tym bardziej, że nierzadko przedstawiane sprawozdania muszą być wcześniej zaopiniowane przez biegłych rewidentów. Problemy te są już zgłaszane Ministerstwu Finansów. Mając to na uwadze proponuje się umożliwienie Ministrowi Finansów określania, w drodze rozporządzenia, innych terminów m.in.

przekazania danych, informacji, deklaracji, sprawozdań, raportów, zestawień, wniosków, składek, opłat oraz wpłat. Projektowane rozwiązanie ma przejściowo przyczynić się do wsparcia podmiotów w wypełnianiu obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych wynikających z właściwych ustaw poprzez dostosowanie terminów do szczególnych okoliczności i warunków funkcjonowania związanych z ogłoszeniem stanu epidemicznego lub epidemii.

Obowiązujące przepisy nakładają na jednostki sektora prywatnego i publicznego określone obowiązki w zakresie szeroko rozumianej sprawozdawczości, a także w zakresie prowadzenia ewidencji wskazując jednocześnie terminy wykonania tych obowiązków. Wypełnianie przedmiotowych obowiązków ewidencyjnych i sprawozdawczych może być szczególnie utrudnione w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Problemy te są już zgłaszane Ministerstwu Finansów. Mając to na uwadze proponuje się umożliwienie Ministrowi Finansów określania, w drodze rozporządzenia, innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu określonych sprawozdań lub informacji. Projektowane rozwiązanie ma przejściowo przyczynić się do wsparcia jednostek w wypełnianiu obowiązków ewidencyjnych i sprawozdawczych wynikających z właściwych ustaw poprzez dostosowanie terminów do szczególnych okoliczności i warunków funkcjonowania związanych z ogłoszeniem stanu epidemicznego lub epidemii.

2.59. Zawieszenie postępowań podatkowych:

W związku z zagrożeniem epidemiologicznym wywołanym COVID-19 oraz ochroną obywateli może nastąpić brak możliwości kontynuowania postępowań, w szczególności podatkowych i kontroli oraz realizacji obowiązków bądź uprawnień stron postępowania i kontrolowanych. Z tego względu istnieje potrzeba zawieszenia toczących się postępowań i kontroli, w tym podatkowych, prowadzonych na podstawie Ordynacji podatkowej, kontroli celno-skarbowych oraz niektórych innych postępowań.

Postanowienie w sprawie zawieszenia postępowań i kontroli, o których mowa w ust. 1, będzie wywoływać skutki prawne już od chwili jego wydania. Organ wydający postanowienie o zawieszeniu procedury będzie miał obowiązek doręczenia tego postanowienia niezwłocznie. Jeśli nie będzie to możliwe postanowienie o zawieszeniu zostanie doręczone najpóźniej w terminie doręczenia postanowienia o podjęciu zawieszzonego postępowania albo kontroli.

Z uwagi na rozwijającą się sytuację związaną z zagrożeniem epidemicznym zasadne jest wprowadzenie upoważnienia fakultatywnego do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzenia, które z mocy prawa zawiesi postępowania i kontrole, o którym mowa w ust. 1. W rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych określi zakres terytorialny zawieszenia, rodzaje postępowań i kontroli podlegających zawieszeniu oraz okres, na który następuje zawieszenie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane. Rozporządzenie może dotyczyć

zawieszenia postępowań i kontroli prowadzonych zarówno przez organy Krajowej Administracji Skarbowej np. naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych i dyrektorów izb administracji skarbowej, jak i samorządowych organów podatkowych np. burmistrzów i prezydentów miast.

Do terminów postępowań i kontroli zawieszonych na podstawie ust. 1 lub 3, nie będzie się wliczać okresów ich zawieszenia.

W sprawach zawieszenia postępowań i kontroli, o których mowa w art. 4 projektu ustawy będą mieć odpowiednie zastosowanie przepisy działu IV rozdziału 12 ustawy – Ordynacja podatkowa, z wyłączeniem art. 201 § 3 oraz art. 205 § 2. Wyłączenia to oznaczają, że na postanowienia w sprawie zawieszenia postępowania i kontroli oraz postanowienia o odmowie podjęcia zawieszonych postępowania i kontroli nie będzie przysługiwać zażalenie. Postanowienia te będą jednak mogły być zaskarżone w odwołaniu od decyzji, co wynika z art. 237 Ordynacji podatkowej.

2.60. Wstrzymanie postępowań egzekucyjnych:

Celem wprowadzenia przepisu jest ochrona zobowiązanych, wobec których prowadzone jest postępowanie egzekucyjne, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii. W tym okresie prowadzenie działalności gospodarczej czy zarobkowej jest niezwykle utrudnione, a w niektórych przypadkach - wręcz nie jest możliwe. W takiej sytuacji kontynuowanie postępowania egzekucyjnego mogłoby doprowadzić do pozbawienia zobowiązanych niezbędnych zasobów do zabezpieczenia funkcjonowania w okresie szczególnego zagrożenia bądź do podjęcia czy kontynuowania działalności po czasie, gdy zagrożenie minie. Z powyższego względu niezbędne jest umożliwienie Radzie Ministrów podejmowania niezbędnych środków dla zabezpieczenia kontynuowania lub odtworzenia działalności utrudnionej czy zupełnie niemożliwej w tym czasie.

Nie bez znaczenia pozostaje również, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego jest utrudnione podejmowanie działań mających na celu ochronę praw zobowiązanych jak np. wnoszenie środków zaskarżenia. Skierowanie wystąpienia do organu egzekucyjnego np. wniesienie skargi czy zarzutów wymaga wysłania pisma za pośrednictwem operatora pocztowego bądź osobistego stawiennictwa w siedzibie organu. W tym okresie podjęcie takich działań może wiązać się z dużym ryzykiem zarówno dla zobowiązanych bądź też może okazać się zupełnie niemożliwe (utrudnienia w dostępie do poczty). Jedynie część zobowiązanych dysponuje profilem zaufanym bądź podpisem elektronicznym, które umożliwiają kierowanie wystąpień do organu egzekucyjnego w postaci elektronicznej.

Ponadto proponowany przepis uprawnia zobowiązanych, wobec których były wszczęte postępowania egzekucyjne przed ich wstrzymaniem na podstawie rozporządzenia, do rozporządzania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na zajętych rachunkach bankowych lub rachunku bankowym prowadzonym przez SKOK. W przypadku uprzedniego zajęcia rachunku przez organ egzekucyjny, zobowiązany utracił prawo rozporządzania środkami zgromadzonymi na tym rachunku. Jeżeli następuje

wstrzymanie postępowania egzekucyjnego na podstawie ogólnych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, środki pieniężne zobowiązanego są blokowane przez bank lub SKOK. W celu zapobieżenia blokowaniu tych środków przyznano zobowiązanym prawo do dysponowania tymi środkami, np. przeznaczenie ich na pilne wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, która z wielu względów jest utrudniona w okresie stanu epidemicznego lub epidemii.

2.61. Zmiany w zakresie rozliczenia dotacji NGO:

Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzą działalność pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. Organ administracji publicznej zlecając realizację zadania przekazuje dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy o finansach. Wykonując zadanie organizacje pozarządowe podlegają rygorom określonym w ustawach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o finansach publicznych i innych. W szczególności w terminach określonych w ustawie o finansach publicznej organizacje składają sprawozdania z realizacji zadania. W przypadkach określonych w ustawie o finansach publicznej organizacje zobowiązane są do zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Wystąpienie „siły wyższej” spowodowanej zagrożeniem epidemicznym oznacza konieczność uznania przez zleceniodawcę zadania publicznego jako uzasadnionych wydatków poniesionych przez organizację pozarządową na sfinansowanie działań, które musiały zostać odwołane z powodu wystąpienia siły wyższej. Ponadto w przypadku, o którym mowa, niewykonanie planu działań bądź nieosiągnięcie rezultatów założonych w umowie, na podstawie której zlecono realizację zadania publicznego, nie może skutkować uznaniem dotacji w tej części za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, pobraną nienależnie lub w nadmiernej wysokości i podlegającą zwrotowi.

2.62. Zmiany w zakresie możliwości zlecenia zadań dla NGO:

Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w szczególnie uzasadnionych sytuacjach przewidziała możliwość odstąpienia od zasady zlecenia zadań w trybie otwartego konkursu ofert. W razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej została stworzona możliwość zlecenia zadań z pominięciem trybu otwartego konkursu ofert. W związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego i skutkami jakie niesie dla szczególnych grup obywateli wymagających szczególnej troski, w tym osób bezdomnych, osób starszych, niesamodzielnych, które powinny ograniczyć przemieszczanie się ze względu na swoje bezpieczeństwo oraz potrzebą zapewnienia niezbędnych warunków do przeżycia organy administracji publicznej, w tym jednostki samorządu terytorialnego, zobowiązane zostały do prowadzenia działań łagodzących skutki, o których mowa wyżej. W tym zakresie i zgodnie z uzasadnieniem wprowadzenia możliwości odstąpienia od zasady zlecenia zadań w trybie otwartego konkursu ofert w art. 11a ustawy

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie niezbędne jest umożliwienie organom administracji publicznej zlecenia zadań publicznych organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sytuacji obecnego zagrożenia epidemicznego.

2.63. Zmiany dotyczące działalności sportowej:

Pierwsza zmiana pozwala przedłużyć termin stypendiów sportowych dla sportowców, którzy podczas stanu zagrożenia nie mogli brać udziału w zawodach sportowych (np. z powodu przełożenia igrzysk olimpijskich lub innych imprez sportowych, które mogą być podstawą do uzyskania stypendium sportowego na kolejny okres). Ponadto, wyłącza konieczność pozbawienia stypendium sportowego w przypadku braku realizacji szkolenia sportowego wywołanego ograniczeniami wprowadzonymi w związku ze stanem epidemicznym, co jest uzasadnione w związku z przeszkodami, które wprowadza stan zagrożenia epidemicznego oraz stan epidemii (m.in. odwołanie imprez masowych, zakaz zgromadzeń).

Druga zmiana pozwala na wsparcie finansowe podmiotów wskazanych w ustawie w zakresie realizacji przez nie zadań z obszaru kultury fizycznej, w oparciu o wszystkie środki finansowe będące w dyspozycji Ministra Sportu, jak również wsparcie finansowe realizacji przez te podmioty zadań wynikających ze stanu zagrożenia. Wskazana w projekcie regulacja umożliwia wypłatę kosztów pośrednich zadania (np. kosztów wynagrodzenia osób obsługujących zadanie, mediów itp.) beneficjentom zadania w przypadku jego częściowego niezrealizowania z uwagi na wystąpienie w trakcie jego realizacji stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Ponadto umożliwia się zaliczenie dodatkowych wydatków poniesionych w związku z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii do wydatków związanych z zadaniem publicznym. Dodano też przepis ograniczający ryzyko podwójnego finansowania ze środków publicznych tych samych wydatków (np. wynagrodzeń pracowników), w związku z istnieniem różnych publicznych form wsparcia w związku z wystąpieniem i zwalczaniem stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii.

2.64. Zmiany w zakresie wydłużenia ważności zezwoleń na pracę:

We wprowadzanych przepisach zaproponowano wydłużenie okresu ważności zezwoleń na pracę cudzoziemca (oraz decyzji o przedłużeniu zezwolenia na pracę) z mocy prawa, jak również wydłużenie dopuszczalnego okresu pracy bez zezwolenia na pracę w związku z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i następujących po nim 30 dni.

Celem proponowanych rozwiązań jest zmniejszenie perturbacji na rynku pracy, związanych ze stanem zagrożenia epidemicznego lub epidemii. W związku z absencją znacznej liczby pracowników część pracodawców może doświadczać niedoborów kadrowych. Ponadto w związku z prawdopodobną

absencją wielu pracowników urzędów oraz przewidzianą w projekcie możliwością zawieszania przyjęć interesantów mogą wystąpić trudności w procedowaniu spraw dotyczących dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy. Z tych względów przewiduje się, że w przypadkach, w których ostatni dzień ważności zezwolenia na pracę przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, okres ważności zezwolenia na pracę ulegnie przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. Natomiast jeżeli w oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisanym do ewidencji oświadczeń, wskazano okres pracy, którego koniec przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, cudzoziemiec będzie mógł, bez zezwolenia na pracę, wykonywać pracę określoną oświadczeniem na rzecz podmiotu, który złożył oświadczenie, w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni.

Jednocześnie konieczne jest wprowadzenie szczególnego przepisu określającego termin złożenia wniosku o przedłużenie zezwolenia na pracę w drodze indywidualnej decyzji administracyjnej po przedłużeniu okresu ważności zezwolenia na pracę z mocy prawa. W przypadku przedłużenia okresu ważności zezwolenia na pracę z mocy prawa stosowanie terminu określonego w art. 88a ust. 1a powodowałoby bowiem brak możliwości późniejszego złożenia wniosku o przedłużenie zezwolenia na pracę. Z tego względu w projekcie przewidziano, że w takim przypadku termin złożenia wniosku upływa w ostatnim dniu okresu ważności zezwolenia na pracę przedłużonego z mocy prawa.

2.65. Zmiany w zakresie biegu terminów przewidzianych w przepisach prawa cywilnego i administracyjnego:

Zgodnie z dodawanym przepisem, w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii wstrzymaniu i zawieszeniu ulegną terminy przewidziane przepisami prawa cywilnego i administracyjnego, od których zależy udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę czynności kształtujących prawa i obowiązki jej lub drugiej strony, terminy do zasiedzenia, przedawnienia, przemilczenia, terminy zawite, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony, terminy do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do rejestru przedsiębiorców lub rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego albo innego rejestru prowadzonego przez organ administracji publicznej czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do właściwego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju. Ponadto wyłącza się wstrzymanie i zawieszenie biegu tych terminów w przypadku postępowań sądowych zaliczonych do spraw pilnych i w przypadku postępowań sądownoadministracyjnych, w których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz wniosków

o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności. Nie ulegną wstrzymaniu lub zawieszeniu także terminy dla dokonania czynności przewidzianych kodeksem wyborczym. Wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w żaden sposób nie wpływa bowiem na zasady i tryb przeprowadzenia wyborów oraz nie pociąga za sobą wydłużenia kadencji konstytucyjnych organów państwa wynikających z art. 98 (Sejm i Senat) oraz art. 127 (Prezydent RP) Konstytucji RP, a także nie wpływa na kadencję oraz zasady i tryb przeprowadzenia wyborów do organów samorządu terytorialnego.

Dodawany przepis wprowadza w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii zawieszenie biegu terminów w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych, postępowaniach egzekucyjnych, karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia, administracyjnych, egzekucyjnych w administracji, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw. Jednocześnie przewidziano wyłączenie, zgodnie z którym nie ulegnie wstrzymaniu i zawieszeniu bieg terminów w postępowaniach sądowych zaliczonych do spraw pilnych i w postępowaniach sądownoadministracyjnych, w których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności. Nie ulegnie wstrzymaniu i zawieszeniu także bieg terminów dla dokonania czynności przewidzianych kodeksem wyborczym. Wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii w żaden sposób nie wpływa bowiem na zasady i tryb przeprowadzenia wyborów oraz nie pociąga za sobą wydłużenia kadencji konstytucyjnych organów państwa wynikających z art. 98 (Sejm i Senat) oraz art. 127 (Prezydent RP) Konstytucji, a także nie wpływa na kadencję oraz zasady i tryb przeprowadzenia wyborów do organów samorządu terytorialnego.

2.66. Zmiany w zakresie nakładania sankcji za nieterminową likwidację szkód:

Proponuje się również wprowadzenie przepisu znoszącego obligatoryjne nakładanie sankcji administracyjnych za nieterminową likwidację szkód wskutek wystąpienia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w przypadkach określonych w art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

2.67. Zmiany w zakresie określenia terminu podjęcia uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej:

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w drodze rozporządzenia będzie mógł określić inny termin podjęcia przez walne zgromadzenie spółki uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach

publicznych oraz niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji tego obowiązku.

2.68. Zmiany w zakresie obradowania organów jednostek samorządu terytorialnego:

Proponuje się wprowadzenie możliwości zdalnego obradowania i podejmowania rozstrzygnięć przez kolegialne organy w jednostkach samorządu terytorialnego (rady, sejmiki i zarządy) oraz w regionalnych izbach obrachunkowych oraz samorządowych kolegiach odwoławczych (kolegium). Zdalny tryb obradowania będzie mógł być prowadzony z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość oraz korespondencyjnie. Będzie go można stosować także w komisjach rady/sejmiku lub zespołach orzekających w regionalnych izbach obrachunkowych oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

2.69. Zmiany w zakresie objęcia urzędu kwarantanną:

Proponowane rozwiązanie umożliwi zapewnienie ciągłości działania na obszarze województwa urzędów administracji publicznej oraz innych podmiotów wykonujących zadania publiczne w sytuacji, gdy będą one niezdolne do wykonywania zadań w całości albo w części. W takiej sytuacji wojewoda będzie mógł w drodze zarządzenia powierzyć innemu urzędowi lub podmiotowi wykonywanie tych zadań, w całości albo części w określonym terminie. Powierzenie będzie mogło następować wyłącznie w ramach danej grupy urzędów/podmiotów. Np. zadania urzędu miasta/gminy będą mogły być powierzone innemu urzędowi miasta/gminy – w ramach urzędów gmin niezależnie od ich charakteru; zadania zespolonej inspekcji innej inspekcji. Będą one wykonywane na koszt zastępowanego urzędu/podmiotu.

2.70. Zmiany w przypadku niezdolności do pracy wójta, burmistrza, prezydenta miasta:

Wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego przejęcie zadań i kompetencji wójta, burmistrza, prezydenta miasta – przez jego zastępcę – w przypadku przemijającej przeszkody spowodowanej niezdolnością do pracy do 30 dni. Propozycja ta uzupełni obowiązujące obecnie na stałe rozwiązania art. 28h i art. 28g ustawy o samorządzie gminnym, które taką możliwość (przejęcia zadań i kompetencji) przewidują w przypadku niezdolności do pracy powyżej 30 dni.

2.71. Zmiany w zakresie przedłużenia pobytu cudzoziemców:

W art. 299 ust. 6 ustawy o cudzoziemcach ustanowione są dwa terminy (30-dniowy oraz 7-dniowy), które związane z obowiązkiem opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla cudzoziemców, którym wydano określone decyzje administracyjne, wiążące się z tym, że ich pobyt w dalszej perspektywie nie będzie już legalny (termin 30-dniowy) (np. odmowa nadania statusu uchodźcy i udzielenia ochrony uzupełniającej, odmowa udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, pozbawienie statusu uchodźcy, cofnięcie zgody na pobyt ze względów humanitarnych) albo których uprzednio nie

przekazano do państwa trzeciego ze względów zdrowotnych, i okoliczności te są już nie aktualne (termin 7-dniowy). W warunkach powszechnego ograniczania przez państwa sąsiadujące z Rzeczpospolitą Polską przepływu cudzoziemców przez ich terytoria oraz zawieszenia międzynarodowych połączeń lotniczych obejmujących polskie porty lotnicze w celu przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, realizacja takiego obowiązku przez cudzoziemców nie jest możliwa, bez narażenia się na popadnięcie w nielegalny pobyt i w konsekwencji zobowiązanie do powrotu (w dalszej perspektywie czasowej).

Zgodnie z ust. 1 w art. 315 ustawy o cudzoziemcach w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu określa się termin dobrowolnego powrotu, który wynosi od 15 do 30 dni, liczony od dnia doręczenia decyzji, o ile nie istnieje prawdopodobieństwo ucieczki cudzoziemca lub natychmiastowego powrotu cudzoziemca nie wymagają względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. W warunkach powszechnego ograniczania przez państwa sąsiadujące z Rzeczpospolitą Polską przepływu cudzoziemców przez ich terytoria oraz zawieszenia międzynarodowych połączeń lotniczych obejmujących polskie porty lotnicze w celu przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, realizacja obowiązku wyjazdu z terytorium Polski przez cudzoziemców nie jest możliwa.

W konsekwencji projektodawca proponuje wydłużenie z mocy prawa tych terminów, których koniec wypadałby w okresie, w którym obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, ogłoszonym w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, do upływu 30-tego dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał później. W ocenie projektodawcy takie wydłużenie spowoduje, że cudzoziemcy, którzy znajdują się w sytuacji nałożonego obowiązku opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będą mogli w przyszłości ten obowiązek zrealizować.

2.72. Zmiany w zakresie kadencyjności w polskim związku sportowym:

Proponowana zmiana ma zapobiec pozbawieniu działania władz polskich związków sportowych. Ustawa o sporcie wprowadza bowiem maksymalną długość kadencji władz polskiego związku sportowego na 4 lata. W dużej części polskich związków sportowych kadencje kończą się w 3 kwartale tego roku (rok olimpijski) i istnieje zagrożenie dla przeprowadzania procesów wyborczych w razie przedłużającego się stanu epidemicznego. Dzięki wprowadzanej zmianie, walne zgromadzenia członków albo delegatów polskiego związku sportowego będą mogły odbywać się za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Ponadto, w przypadku wygaśnięcia mandaty w czasie kadencji, będzie możliwość uzupełnienia składu do stanu minimum określonego w statucie związku.

2.73. Zmiany w zakresie poręczeń i gwarancji BGK

Proponuje się przepisy umożliwiające Bankowi Gospodarstwa Krajowego (BGK) udzielanie, związku ze skutkami choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, poręczeń i gwarancji spłaty

kredytów zaciągniętych przez średnich i dużych przedsiębiorców z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej oraz utworzenie specjalnego Funduszu Gwarancji Płynnościowych.

BGK będzie udzielał takich poręczeń i gwarancji we własnym imieniu i na własny rachunek.

Proponowane przepisy określają podstawowe warunki udzielania ww. poręczeń i gwarancji, a mianowicie:

- poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną,
- do poręczenia i gwarancji stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, określający iż poręczenia i gwarancje są terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej,
- poręczenie lub gwarancja obejmują nie więcej niż 80% pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją,
- poręczenie lub gwarancja są udzielane na wniosek średniego lub dużego przedsiębiorcy.

2.74. Zmiany w zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

Proponowane przepisy uelastyczniają zasady udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających organom publicznym. Modyfikują zasady udzielania ulg i umorzeń określone ustawą o finansach publicznych oraz ustawą o gospodarce nieruchomościami. Zaproponowane rozwiązania mają stanowić skuteczne narzędzie do usprawnienia i przyspieszenia procesu udzielania pomocy podmiotom dotkniętym negatywnymi skutkami COVID-19.

Zmiana przepisów w zakresie uproszczenia procedur udzielania ulg odroczenia i umarzenia jest oczekiwana przez organy działające w imieniu Skarbu Państwa (starostów). Do organów tych w ostatnim czasie, wpływają liczne wnioski od przedsiębiorców zmuszonych do zaprzestania działalności, którzy w tej sytuacji nie są w stanie opłacać czynszu najmu lub dzierżawy za nieruchomość wykorzystywaną na tą działalność. Odstąpienie od uzyskiwania indywidualnej zgody wojewody znacząco przyspieszy podejmowanie decyzji przez starostów i jest w pełni uzasadnione potrzebą wsparcia przedsiębiorców.

Proponowane przepisy wychodzą też naprzeciw postulatом wyrażanym przez samorządy dotyczącym konieczności wprowadzenia ułatwień ustawowych w procedurze podejmowania decyzji o odroczeniu płatności lub umorzeniu czynszów najmu i dzierżawy przez okres, w którym z uwagi na epidemię przedsiębiorcy nie mogą wykonywać działalności gospodarczej.

Co do zasady umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności, cywilnoprawnych przysługujących Skarbowi Państwa lub jednostkom samorządu, podmiotom, których płynność

finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, uznaje się za uzasadnione ważnym interesem dłużnika oraz uzasadnione względami społecznymi i gospodarczymi.

Proponuje się wprowadzenie przepisu dotyczącego należności z tytułu oddania nieruchomości Skarbu Państwa w najem, dzierżawę lub użytkowanie za okres zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Udzielenie ulg w spłacie zobowiązań przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej nie będzie wymagało zgody wojewody. Starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) będzie też mógł odstąpić od dochodzenia należności, na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Także minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w odniesieniu do nieruchomości znajdujących się w jego zasobie, będzie mógł odstąpić lub wyrazić zgodę na odstąpienie, od dochodzenia należności przypadających za okres zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Ponadto zaproponowano przepis dotyczący zasad umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających jednostkom samorządu terytorialnego.

Co do zasady ulgi w spłacie zobowiązań, tak aby zachować autonomię finansową jednostek samorządu terytorialnego, będą udzielane na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych. Zasady udzielania ulg określone będą w akcie prawa miejscowego – stosownej uchwale organu stanowiącego (rady gminy, rady powiatu, sejmiku województwa). Jednak do czasu określenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zasad udzielania ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie przypadających za okres zagrożenia epidemiologicznego lub epidemii jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, wyłączną kompetencję do udzielania ulg będzie miał wójt, burmistrz, prezydenta miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa.

Podobnie jak w przypadku należności Skarbu Państwa, również w zakresie należności przypadających jednostkom samorządu terytorialnego, na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła odstąpić od dochodzenia tych należności.

Projekt ustawy przesądza, że udzielenie wsparcia podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, stanowi pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19.

2.75. Zmiany w sposobie odbywania posiedzeń kolegialnych organów administracji publicznej:

Proponuje się wprowadzenie zapisu pozwalającego organom kolegialnym wykonywania zadań zdalnie.

2.76. Zmiany dotyczące administracyjnych kar pieniężnych:

Proponuje się wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych w dwóch obszarach:

- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dot. zakazu stosowania cen lub marż wyższych niż maksymalne, Inspekcja Farmaceutyczna, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcja Sanitarna oraz Inspekcja Handlowa będą mogły wymierzać kary pieniężne w wysokości od 5 000 do 5 000 000 zł. Dodatkowo, projektowane przepisy przewidują szczególne uprawnienia dla Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który będzie mógł ukarać przedsiębiorcę dopuszczającego się, wielokrotnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania w obrocie na terenie RP cen i marż wyższych niż maksymalne, ustalonych w drodze rozporządzenia właściwego ministra na mocy projektowanych przepisów, w odniesieniu do wielu towarów lub usług lub na dużą skalę. Kara nakładana przez Prezesa UOKiK może wynieść do 10% obrotu osiągniętego przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.
- Ustanowienie kary administracyjnej z tytułu stwierdzenia naruszenia obowiązku kwarantanny lub izolacji wynika z potrzeby zabezpieczenia ludności przed gwałtownym rozprzestrzenianiem się COVID-19. Doświadczenie Włoch pokazuje, że nieprzestrzeganie zasad kwarantanny jest jedną z głównych przyczyn bardzo szybkiego rozprzestrzeniania się wirusa. Dlatego też, odpowiadając na oczekiwania społeczne celowym jest ustanowienie podstawy prawnej do szybkiej reakcji organów inspekcji sanitarnej na przypadki naruszania ustanowionych bądź decyzją administracyjną bądź wynikających z mocy prawa obowiązków w zakresie kwarantanny bądź izolacji.
- Z kolei kara administracyjna związana z czasowym ograniczeniem lub zakazem obrotu przedmiotów związana jest z koniecznością odpowiedniego zabezpieczenia potrzeb osób chorych na COVID-19 jak i zapewnienia pełnego wyposażenia w zakresie bezpieczeństwa osób mających styczność z osobami chorymi na tą chorobę, w tym pracowników służby zdrowia, sanepidu i innych służb państwowych. Ze względu na szybkie rozprzestrzenianie się choroby istnieje niezwykle pilna konieczność wykorzystania rezerw i potencjału producentów i dostawców – działającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – przedmiotów, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 46 ust. 4 pkt 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

- Wysokość kar administracyjnych jest zdeterminowana zagrożeniem jakie niesie ze sobą choroba COVID-19 dla ludności. W nieuregulowanym zakresie stosuje się przepisy Działu IV A Kodeksu postępowania administracyjnego.

2.77. Zmiany w zakresie planowania wydatków budżetowych i finansowania działań:

Proponuje się zmianę brzmienia art. 31 ust. 1 polegającą na wskazaniu, że to Prezes Rady Ministrów, a nie Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, dokonywać przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa. Prezes Rady Ministrów może dokonać przeniesień wydatków, o których mowa w tym przepisie uwzględniając wysokość oraz rodzaj koniecznego wsparcia i bieżące wykonanie wydatków w poszczególnych częściach i działach budżetu państwa.

Ponadto zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym w celu przeciwdziałania COVID-19 Prezes Rady Ministrów będzie mógł podjąć decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków w zakresie całego budżetu państwa, określając część budżetu państwa oraz łączną kwotę wydatków, która podlega blokowaniu. Prezes Rady Ministrów powierzy Ministrowi Finansów wykonanie ww. decyzji, a szczegółową klasyfikację wydatków, które podlegają blokowaniu, ustalał będzie dysponent części budżetowej. Ze zablokowanych środków Minister Finansów będzie mógł utworzyć nową rezerwę celową z przeznaczeniem na przeciwdziałanie COVID-19. Podziału tej rezerwy celowej dokonywał będzie Minister Finansów na wniosek dysponenta realizującego zadanie związane z przeciwdziałaniem COVID-19, po akceptacji wniosku przez Prezesa Rady Ministrów.

2.78. Przepisy przejściowe o Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

Proponuje się wprowadzenie przepisu umożliwiającego zapewnienie środków w planie finansowym FGŚP na wypłatę świadczeń. Ponadto proponuje się wprowadzenie przepisu umożliwiającego zapewnienie środków dla FGŚP na wsparcie pracodawców, w przypadku gdy kwota środków FGŚP będzie niewystarczająca na realizację tego zadania. Zasilenie FGŚP na ten cel pochodzić będzie ze środków Funduszu Pracy stanowiących nadwyżkę finansową Funduszu Pracy. W celu udzielenia pożyczki dysponent Funduszu Pracy będzie uprawniony do dokonania zmiany w planie finansowym Funduszu Pracy polegającej na odpowiednim zmniejszeniu stanu Funduszu Pracy na koniec roku. O dokonanych zmianach w planie finansowym Funduszu Pracy minister właściwy do spraw pracy zawiadomi ministra właściwego do spraw finansów publicznych w terminie 7 dni roboczych od dnia dokonania zmian.

W zakresie zmiany planu finansowego Funduszu Pracy i planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie będą stosowane przepisy wskazane w art. 31c ustawy, w tym dotyczące zgody Ministra Finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu.

2.79. Przepis dotyczący obowiązku informowania organu administracji architektoniczno-budowlanej:

Projektowany przepis wskazuje na obowiązki inwestora, który przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej rozpoczął prowadzenie robót budowlanych lub zmienił sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

2.80. Przepis dotyczący przypadków, w których zawieszenie zajęć w centrum integracji społecznej lub klubie integracji społecznej nastąpiło przed 8 marca 2020 r.:

Przepis ten nakazuje odpowiednie stosowanie rozwiązań dotyczących centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej przewidzianych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych także w sytuacjach, kiedy zajęcia w nich zostały zawieszane przed 8 marca 2020 r.

2.81. Przepis dotyczący udzielania kredytów MŚP:

Celem proponowanego przepisu jest umożliwienie bankom uwzględnienia szczególnej sytuacji, w jakiej mogą znaleźć się niektórzy kredytobiorcy z segmentu MŚP wskutek rozprzestrzeniania się COVID-19.

Dla takich przedsiębiorców kluczowe będzie utrzymanie zdolności do kontynuowania działalności w okresie, w którym ich zdolność generowania przychodów podlegać może – ze względu na zagrożenie epidemiologiczne – istotnemu, lecz tymczasowemu ograniczeniu lub wręcz „zamrożeniu”. Utrata możliwości finansowania bieżących potrzeb przedsiębiorcy, w szczególności regulowania bieżących zobowiązań wobec np. pracowników lub kontrahentów, mogłaby pociągać za sobą negatywne i potencjalnie nieodwracalne konsekwencje nie tylko dla samego przedsiębiorcy, lecz również dla podmiotów pozostających z nim w stosunkach gospodarczych (dostawców, poddostawców itp.). Mogłoby to prowadzić do sytuacji, gdy nawet tymczasowe – lecz istotne – ograniczenie możliwości generowania przychodów stałoby się istotnym zagrożeniem dla przedsiębiorców, zarówno kredytobiorców, jak i podmiotów z nimi współpracujących. Aby ograniczyć negatywne skutki takich tymczasowych i nadzwyczajnych (a przy tym zewnętrznych wobec kredytobiorców i przez nich niezawinionych), okoliczności, proponuje się, aby banki uzyskały – niezależnie od regulacji wynikających z przepisów prawa bankowego – możliwość przedłużenia (odnowienia) lub innych modyfikacji warunków finansowań uprzednio udzielonych takim przedsiębiorcom. W każdym przypadku modyfikacja warunków finansowania będzie przedmiotem uzgodnienia między bankiem a kredytobiorcą, przy czym założeniem jest, iż nie będzie ona

prowadziła do pogorszenia sytuacji kredytobiorcy. Bankom zostanie z kolei zapewniona elastyczność działania w tym zakresie, niezależnie od wymagań regulacyjnych prawa bankowego.

Czynnikiem mitygującym ryzyko związane z takim szczególnym rozwiązaniem jest ograniczenie zakresu jego zastosowania do kredytobiorców, z którymi bank posiadał zawarte umowy w dniu wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Ogranicza to bowiem zakres zastosowania proponowanego szczególnego mechanizmu do klientów znanych bankowi, i tylko takich, których sytuacja finansowa i gospodarcza była przedmiotem oceny przez bank nie dawniej niż 30 września 2019 r. Zasadniczo chodzi o stworzenie możliwości przedłużenia (utrzymania) kredytów obrotowych uprzednio udzielonych przez banki klientom, którzy po dniu 30 września 2019 r. byli poddani procesom oceny kredytowej. Celem jest umożliwienie przedsiębiorcom zachowania finansowania bieżącego (przede wszystkim chodzi o kredyty obrotowe) mimo znacznego lub wręcz całkowitego, lecz tymczasowego, wygaszenia działalności z powodu zagrożenia epidemiologicznego.

2.82. Zmiana w zakresie wydawania interpretacji indywidualnych:

Proponuje się dodanie przepisu przewidującego przedłużenie terminu na wydanie interpretacji indywidualnych przepisów prawa podatkowego o okres jednego miesiąca w celu zminimalizowania negatywnych skutków związanych z wystąpieniem COVID-19. Działania podjęte na mocy zmienianej ustawy oraz wprowadzone szczególne rozwiązania mające na celu przeciwdziałanie COVID-19 skutkować będą utrudnieniami w dochowaniu przez organy podatkowe 3-miesięcznego terminu na wydanie interpretacji indywidualnej. Brak stanowiska w tym terminie oznacza stwierdzenie prawidłowości stanowiska wnioskodawcy w pełnym zakresie (art. 14o Ordynacji podatkowej). W celu umożliwienia realizacji zadań przez organy podatkowe konieczne jest przedłużenie terminu o 3 miesiące.

Proponuje się ponadto wyposażenie Ministra Finansów w kompetencję do ewentualnego przedłużenia okresu z art. 14a ust. 1 (czyli przedłużenia terminu wydania interpretacji indywidualnej z 3 do 4 miesięcy) o okres do 3 miesięcy. Minister Finansów może więcej niż jeden raz wydać rozporządzenie o przedłużeniu ustawowego przedłużenia. Ostatecznie jednak w drodze rozporządzenia będzie możliwe przedłużenie terminu o nie więcej niż 3 miesiące.

2.83. Przepis przejściowy dotyczący odstąpienia od umów:

Proponuje się odpowiednie stosowanie rozwiązań w przypadkach, gdy doszło już do odstąpienia od umowy o udział w imprezie turystycznej lub też do jej rozwiązania, a nie upłynął jeszcze termin na dokonanie zwrotu opłat lub wpłat, przewidzianych w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Biorąc pod uwagę, że przepis art. 47 wspomnianej ustawy przewiduje, że zwrot ten powinien nastąpić w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy,

wprowadzany przepis znajdzie zastosowanie jedynie do stanów faktycznych zaistniałych w okresie 14 dni przed wejściem w życie ustawy nowelizującej.

2.84. Przepis dotyczące pracy organów rejestrujących pojazdy:

W związku z nadzwyczajną sytuacją dotyczącą konieczności podjęcia wszelkich działań mających na celu przeciwdziałanie COVID-19 należy wziąć pod uwagę sytuację zwiększonego obciążenia pracą organów rejestrujących pojazdy, wynikającą ze zwiększonej liczby osób załatwiających sprawy w urzędach tych organów. Wobec tego w specjalnych rozwiązaniach prawnych z tym związanych proponuje się również dodanie przepisów epizodycznych związanych z przepisami ustawy - Prawo o ruchu drogowym dla rozwiązania przedstawionego poniżej problemu.

Z dniem 1 stycznia 2020 r. wszedł w życie art. 4 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw, który zmienił ustawę - Prawo o ruchu drogowym. Zmiana ta była prowadzona przez Ministra Środowiska i związana z zarzutami Komisji Europejskiej dotyczących uchybienia zobowiązaniom transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, dotyczących m.in. braku sankcji za niezarejestrowanie importowanego pojazdu. W związku z powyższym w ustawie - Prawo o ruchu drogowym 1 stycznia 2020 r. weszła w życie zmiana brzmienia art. 71 ust. 7 i art. 140n oraz zaczął obowiązywać dodany art. 140mb.

Art. 140mb ustawy – Prawo o ruchu drogowym wprowadza kary pieniężne za niezarejestrowanie w terminie 30 dni pojazdu niebędącego pojazdem nowym, sprowadzonym z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, albo niezawiadomienie w terminie 30 dni starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu. Powyższe kary nakłada starosta w drodze decyzji administracyjnej, a wpływy z tych kar stanowią dochód powiatu.

Należy zaznaczyć, że co do zasady organ rejestrujący prowadzi odrębne postępowania wobec każdego z właścicieli oraz współwłaścicieli pojazdu, co do którego został naruszony ww. obowiązek rejestracji pojazdu lub zawiadomienia o nabyciu lub zbyciu pojazdu.

Powyższe spowodowało, że znacznie zwiększyła się liczba osób wnioskujących o rejestrację pojazdu oraz zawiadamiających o nabyciu lub zbyciu pojazdu w celu uniknięcia kar, o których mowa w art. 140mb ustawy - Prawo o ruchu drogowym. W szczególności są to osoby, które sprowadzają pojazdy z państw takich jak m.in. Niemcy, Włochy, Francja czy Holandia.

Z danych z centralnej ewidencji pojazdów wynika, że np. w okresie styczeń 2020 r. w porównaniu z okresem styczeń 2019 r. wzrosła liczba zawiadomień o zbyciu pojazdu z 109954 do 167987. Część tych zawiadomień wpływa z wykorzystaniem platformy ePUAP i nie generuje wizyty obywatela w urzędzie, ale niezależnie od tego jest to znaczny wzrost liczby interesantów bezpośrednio obsługiwanych w urzędach. Dane z centralnej ewidencji pojazdów wskazują także na wzrost liczby pojazdów rejestrowanych z państw członkowskich UE w porównywanych analogicznych miesiącach

(jak wyżej) z 78520 do 86573. Należy podkreślić, że urzędy w sprawach rejestracji pojazdów nawet przed wejściem w życie omawianych przepisów o karach pieniężnych obsługiwały znaczną liczbę obywateli w tych sprawach.

W związku z sytuacją zobowiązującą do prewencji przed COVID-19 starostowie oraz wojewodowie sygnalizują, że osoby oczekujące w kolejkach, jak i pracownicy starostw narażeni są na ryzyko zarażenia tym wirusem. Należy wziąć pod uwagę te sygnały i w związku z tym proponuje się dodanie przepisów epizodycznych, które obowiązywałyby od dnia wejścia w życie proponowanej ustawy nowelizującej specustawę do 31 grudnia 2020 r. Dla rozwiązania tego problemu proponuje się wydłużenie do 180 dni terminów określonych w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, tj. terminów na zarejestrowanie pojazdu niebędącego pojazdem nowym sprowadzonym z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo zawiadomienie starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu. Obecnie, aby spełnić te wymagania, właściciele pojazdów obowiązują termin 30 dni. W wyniku tego wydłużenia inaczej będzie rozkładać się w czasie realizacja postępowań w sprawach kar pieniężnych, o których mowa w art. 140mb ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Ocenia się, że spowoduje to zmniejszenie liczby interesantów w urzędach i możliwość takiego zorganizowania pracy w urzędach organów rejestrujących pojazdy – w okresie prewencji przed COVID-19 – że obsługa tych spraw stanie się bezpieczniejsza, z większym wykorzystaniem możliwości składania wniosków o rejestrację pojazdów i zawiadomień o nabyciu lub zbyciu pojazdu środkami komunikacji elektronicznej. A także umożliwi to taką organizację obsługi obywateli przez samorząd, że dany interesant będzie mógł przyjść na określoną godzinę, w wyniku zgłoszenia wizyty w urzędzie np. przez Internet. Uzależnione to jednak będzie od podjęcia rozwiązań organizacyjnych w samym urzędzie przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu.

W zaproponowanych przepisach określono również, że zaprojektowane przepisy wydłużające do 180 dni terminy określone w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym będą miały zastosowanie:

- do pojazdu, niebędącego nowym pojazdem, sprowadzonego z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż 30 dni przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej specustawę,
- do pojazdu zarejestrowanego nabytego lub zbytego nie później niż 30 dni przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej specustawę.

Powyższe pozwoli na takie traktowanie ww. przypadków, że jeszcze przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej specustawę, właściciele pojazdów, którzy w okresie 30 dni nie wykonali omawianego obowiązku rejestracji pojazdu albo zawiadomienia o nabyciu lub zbyciu pojazdu będą korzystać z wydłużonego do 180 dni terminu określonego w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

2.85. Zmiany w zakresie wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego:

Projektowany przepis zakłada, że w okresie od dnia 8 marca do 30 czerwca 2020 r. bieg terminu na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego, o którym mowa w art. 152¹⁷ ustawy – Prawo własności przemysłowej, oraz terminu na złożenie w Urzędzie Patentowym tłumaczenia patentu europejskiego na język polski, jak również terminu na złożenie tłumaczenia na język polski ograniczonego lub zmienionego patentu europejskiego, o których mowa w art. 6 ustawy o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty przerywa się. Terminy będą biec na nowo od dnia 1 lipca 2020 r.

Zauważyć należy, że przedmiotowe terminy mają charakter materialnoprawny, co oznacza, że ich upływ jest równoznaczny z utratą przez zainteresowane podmioty możliwości skorzystania z ww. uprawnień. Terminy te nie podlegają przywróceniu, ani przedłużeniu. Oznacza to, że bezskuteczny upływ terminu na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego wyłącza możliwość obrony wcześniejszych praw w tym trybie. Inaczej mówiąc, uprawniony z wcześniejszego znaku towarowego, wcześniejszego prawa osobistego lub majątkowego, a także uprawniony do wykonywania praw wynikających z chronionej nazwy pochodzenia lub chronionego oznaczenia geograficznego, nie będzie miał możliwości sprzeciwienia się udzieleniu ochrony na zgłoszony znak towarowy. Natomiast niezłożenie w terminie tłumaczenia na język polski patentu europejskiego, lub też w przypadku późniejszej modyfikacji zakresu ochrony, patentu europejskiego zmienionego lub ograniczonego zamyka drogę do walidacji patentu europejskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. To z kolei jest równoznaczne z brakiem ochrony patentowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bezspornie przedmiotowe uprawnienia mają istotne znaczenie dla przedsiębiorców, w tym w szczególności dla budowania ich strategii biznesowej, jak również pewności obrotu gospodarczego, co ma szczególne znaczenie w aktualnej wyjątkowej sytuacji społeczno-gospodarczej. Tym samym konieczne jest wprowadzenie regulacji, które w jednoznaczny i niebudzący wątpliwości sposób przesądza, że ich bieg w okresie 8 marca do 30 czerwca 2020 r. nie rozpocznie się albo ulegnie przerwaniu. Jednocześnie projektowany zapis dopuszcza możliwość podejmowania przez zainteresowane podmioty działań we wskazanym wyżej okresie. Tym samym projektowany przepis uwzględnia potrzeby działających na rynku podmiotów, gdyż usuwa ryzyko wystąpienia negatywnych skutków upływu terminów, nie wyłączając uprawnienia do podejmowania działań w tym zakresie.

2.86. Zmiany w zakresie orzeczeń lekarskich służb mundurowych:

Proponuje się dodać przepis, zgodnie z którym orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do służby na określonym stanowisku służbowym wydawane policjantom, funkcjonariuszom Straży Granicznej oraz Służby Ochrony Państwa po przeprowadzeniu badań okresowych i kontrolnych zgodnie z art. 71b ust. 10 pkt 1 ustawy o Policji, art. 75c ust. 8 pkt 1

ustawy o Straży Granicznej, art. 42 ust. 1a ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz art. 135 ust. 10 pkt 1 ustawy o Służbie Ochrony Państwa zachowają ważność w okresie 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

2.87. Wydłużenie terminu na przystąpienie do części ustnej egzaminu na doradców podatkowych:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2-4 ustawy o doradztwie podatkowym, egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Warunkiem przystąpienia do części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej. Kandydat może przystępować do części ustnej w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu.

W marcu 2020 r. do części ustnej przeprowadzanej w dniach od 9 do 20 marca 2020 r. zostali zakwalifikowani i mieli podejść kandydaci, którym kończy się rok przeznaczony na zdanie egzaminu. Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego został wprowadzony w naszym kraju stan epidemiczny, od dnia 14 marca 2020 r. – do odwołania.

W związku z powyższym, została podjęta decyzja o zawieszeniu egzaminów ustnych na doradcę podatkowego, które miały zostać przeprowadzone od dnia 16 marca do 20 marca 2020 r. Oznacza to de facto, że kandydaci, którzy zostali zakwalifikowani do części ustnej egzaminu, a którym upływa rok na zdanie egzaminu, zostaliby pozbawieni możliwości podejścia do egzaminu, co oznaczałoby przekreślenie procedury egzaminacyjnej, w której uczestniczą.

Zmiana będzie dotyczyła wszystkich osób, którym upływa w marcu rok i które nie przystąpiły do części ustnej egzaminu w marcu 2020 r., niezależnie od momentu odwołania tych egzaminów, zatem pozwoli na skorzystanie z jednokrotnego prawa podejścia do części ustnej egzaminu osobom, które nie stawily się na egzaminie w tygodniu, w którym egzaminy zostały zawieszzone, jak również w tygodniu, w którym został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego. Zmiana dotyczy maksymalnie 160 osób i nie spowoduje negatywnych skutków dla budżetu państwa. Kandydaci uiszczają opłatę za egzamin, przed rozpoczęciem rocznej procedury egzaminacyjnej (900 zł) lub w przypadku gdy jest to egzamin „poprawkowy” (w wysokości 600 zł). Kandydatom zostanie wyznaczony dodatkowy termin tej części egzaminu w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

Z uwagi na dynamicznie rozwijający się stan zagrożenia epidemicznego, który został ogłoszony od dnia 14 marca br. oraz stan epidemii ogłoszony 20 marca br. proponuje się dodatkową zmianę – dla osób/ kandydatów, którym od listopada 2019 r. biegnie roczny termin na zdanie egzaminu na doradcę podatkowego i termin ten kończy się w listopadzie 2020. Osoby te podeszły do części pisemnej egzaminu w listopadzie 2019 r. i obecnie mają prawo podchodzić do egzaminów ustnych, które organizowane są niemal w każdym miesiącu, zwłaszcza w przypadku gdy na egzamin w danym miesiącu zgłosi się minimum 12 osób. Rok na zdanie części ustnej egzaminu a tym samym na zdanie

z wynikiem pozytywnym egzaminu na doradcę podatkowego upływa tym osobom w listopadzie (w poszczególnych dniach). Kandydaci przyjeżdżają do Warszawy z całej Polski a liczba osób zapraszanych na jeden dzień egzaminu łącznie z Komisją wynosi ok. 20 osób. Miesięcznie wyznaczamy od 5 do 10 dni egzaminów. Wobec stanu epidemii wprowadzonego na terytorium RP nie będzie możliwe organizowanie egzaminów ustnych przez pewien określony czas. Stąd też zasadne jest zawieszenie biegu rocznego terminu, na czas trwania epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego oraz tym samym „wydłużenie” tym osobom rocznego terminu na zdanie egzaminu o czas „zawieszony” – tj. czas trwania epidemii lub stanu epidemii. Zmiana dotyczyłaby także osób, które mają prawo zdawania tylko części ustnej egzaminu, ze względu na zwolnienie z części pisemnej i im rok może kończyć się w innych miesiącach gdyż mają odrębny tryb zdawania.

Dodatkowo wprowadza się ust. 2 dotyczący Komisji Egzaminacyjnej. Należy zważyć, że komisja składa się z 60 osób pochodzących z różnych grup zawodowych – sędziów, naukowców, pracowników resortu finansów i doradców podatkowych. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej musi mieć ona możliwość elastycznego podejścia do wyznaczania terminów kandydatom, którym rok kończy się w listopadzie. Należy także wziąć pod uwagę, że na maj jest zaplanowany egzamin pisemny (ok. 1200 zaproszonych), jeśli do niego dojdzie i zostanie przeprowadzony – to Komisji dochodzi kolejna duża grupa, której rozpocznie się rok, trwający do maja 2021.

2.88. Zmiana w zakresie badań lekarskich:

Dodaje się przepis przejściowy, który zachowuje w mocy orzeczenia lekarskie wydane na podstawie zawieszonych przepisów, stanowiąc, że orzeczenia lekarskie wydane w ramach badań lekarskich, przeprowadzonych na podstawie przepisów art. 229 § 2 zdanie pierwsze i § 4 - 5 ustawy - Kodeks pracy oraz art. 39j i 39k ustawy o transporcie drogowym, których ważność skończyła po dniu 7 marca w 2020 r, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, zachowują ważność nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia zniesienia danego stanu.

2.89. Zmiana terminu podziału rezerw celowych w 2020 r.:

Zgodnie z art. 154 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, podziału rezerw celowych dokonuje, z zastrzeżeniem ust. 3–6, Minister Finansów w porozumieniu z właściwymi ministrami lub innymi dysponentami części budżetowych, nie później niż do dnia 15 października, z wyjątkiem rezerw, o których mowa w art. 140 ust. 2 pkt 2 i 3, oraz rezerw przeznaczonych na finansowanie zobowiązań Skarbu Państwa i rezerw przeznaczonych na przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i usuwanie ich skutków. Projektowana regulacja ma na celu modyfikację terminu, w którym może nastąpić podział rezerw celowych – tj. w roku 2020 podział rezerw celowych może być dokonywany w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r., a nie zaś do dnia 15 października.

2.90. Przekazywanie rezerw celowych na zadania związane z COVID-19:

Projektowane przepisy ma na celu umożliwienie przekazywania środków ujętych w rezerwach celowych budżetu państwa w roku 2020 na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, niezależnie od przeznaczenia rezerw. Dokonanie podziału rezerwy celowej na realizację tych zadań, wówczas nie będzie wiązało się z koniecznością zmiany przeznaczenia rezerwy. W omawianym przypadku, podziału rezerwy celowej na wniosek właściwego dysponenta realizującego zadanie związane z przeciwdziałaniem COVID-19 dokonywał będzie Minister Finansów za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Zaproponowano również, że w przypadku realizacji przez samorządowy zakład budżetowy zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, zawiesi w 2020 r. ograniczenie dotyczące dotacji przekazywanych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego do zakładu budżetowego. Dotacje będą mogły być wyższe niż 50% kosztów jego działalności.

2.91. Zmiany w zakresie samorządowego zakładu budżetowego:

Zaproponowano, że w przypadku realizacji przez samorządowy zakład budżetowy zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, zawiesi w 2020 r. ograniczenie dotyczące dotacji przekazywanych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego do zakładu budżetowego. Dotacje będą mogły być wyższe niż 50% kosztów jego działalności.

2.92. Finansowanie pomocy udzielanej przez urzędy pracy (dofinansowanie wynagrodzeń i kosztów działalności oraz udzielanych pożyczek):

Proponuje się zabezpieczenie na finansowanie pomocy przez powiatowe urzędy pracy środków Funduszu Pracy w ramach ustalonych kwot środków Funduszu Pracy (limitów) na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (PO WER oraz RPO) na rok 2020.

Dodatkowe środki uruchomione na finansowanie pomocy w ramach projektów EFS uruchamiane będą w ramach dostępnej alokacji w ramach PO WER lub RPO lub uzyskanej od Ministra Finansów nadkontraktacji. Finansowanie projektowanych instrumentów w ramach projektów EFS odbywa się w ramach umów, o których mowa w art. 109 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bez zmiany ich treści.

Natomiast na finansowanie pomocy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców proponuje się zabezpieczenie przez powiatowe urzędy pracy środków Funduszu Pracy w ramach ustalonych kwot środków Funduszu Pracy (limitów) na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (PO WER oraz RPO) na rok 2020.

Na powyższe cele mogą być uruchomione dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

W przypadku zgłoszeń marszałków województw o wyczerpaniu środków Funduszu Pracy w województwach na realizację projektowanych instrumentów minister właściwy do spraw pracy może dokonać zmian w planie finansowym Funduszu Pracy polegających na zwiększeniu zaplanowanych na rok bieżący na ten cel kosztów oraz zmniejszeniu salda Funduszu Pracy na podstawie przepisów ustawy.

2.93. Zmiany w zakresie odroczenia obowiązku uzyskania licencji:

Przedłużenie obowiązku uzyskania licencji pośrednictwa w przewozie osób na maksymalny okres do 30 września 2020 r., z jednoczesnym *lex specialis* - zwolnieniem taksówkarzy z obowiązku odbierania zleceń wyłącznie od pośredników posiadających licencję. Zgodnie z informacjami umieszczonymi w BIP Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, na dzień 9 marca 2020 r. udzielono 29 licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób. Aby zachować zasadę sprawiedliwości społecznej należy także w przypadku podmiotów które już uzyskały licencję wprowadzić okres przejściowy umożliwiający tym podmiotom zlecenie przewozów osobom, które nie posiadają licencji taksówkom. W ten sposób zostanie zachowana równość prowadzenia działalności gospodarczej, a także zostaną spełnione cele regulacji jaką jest ograniczenie transportu zbiorowego osób, w szczególności w dużych miastach, co jest szczególnie istotne w najbliższy tygodniach działań przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19. W celu zachowania równych obowiązków prowadzenia działalności na terytorium kraju dla wszystkich podmiotów na danym rynku należy także wprowadzić na okres przejściowy przepis zwalniający podmioty prowadzące pośrednictwo przy przewozie osób od prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 27b. Ma to znaczenie związane z zachowaniem równych obowiązków prowadzenia działalności na terytorium kraju dla wszystkich podmiotów na danym rynku.

2.94. Zmiany w zakresie ochrony najemców:

Projekt przewiduje przedłużenie na warunkach dotychczasowych czasu obowiązywania umowy najmu (zarówno lokali mieszkalnych, jak i lokali o innym przeznaczeniu) do dnia 30 czerwca 2020 r. na podstawie oświadczenia woli najemcy. Jednocześnie zastrzeżono, że powyższe rozwiązanie nie będzie miało zastosowania w enumeratywnie wymienionych w ustawie przypadkach, m. in. jeżeli najemca pozostaje w zwłoce z zapłatą opłat za używanie lokalu, czy opłat niezależnych od wynajmującego, a pobieranych przez tego wynajmującego, za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc; lub gdy używa tego lokalu w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z jego przeznaczeniem.

Oświadczenie woli o przedłużeniu umowy najmu lokalu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych, najemca zobowiązany będzie złożyć wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania tej umowy.

Ponadto projekt zakłada, że do dnia 30 czerwca 2020 r. niedopuszczalne będzie wypowiedzenie najemcy umowy najmu lokalu (zarówno lokalu mieszkalnego, jak i lokalu o innym przeznaczeniu) oraz wysokości czynszu w takim lokalu. Przy czym wskazano, że możliwym będzie wypowiedzenie umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 1, pkt 3 lub pkt 4 ustawy z o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego lub najemcy, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu. Projekt zastrzega również, że możliwym będzie wypowiedzenie umowy najmu lokalu o innym przeznaczeniu niż mieszkalnym w przypadku naruszenia przez najemcę postanowień umowy najmu lub przepisów prawa dotyczących sposobu używania lokalu lub w przypadku konieczności rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się ten lokal.

W projekcie przewidziano także możliwość przedłużenia do dnia 30 czerwca 2020 r. na podstawie oświadczenia woli najemcy terminu wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub wysokości czynszu w takim lokalu, dokonanego przez wynajmującego. Powyższe rozwiązanie dotyczyć będzie sytuacji, w której wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego lub wypowiedzenie wysokości czynszu w takim lokalu nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, lecz przed dniem 30 czerwca 2020 r. Oświadczenie woli o przedłużeniu terminu wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub wysokości czynszu do dnia 30 czerwca 2020 r., najemca zobowiązany będzie złożyć wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu tego terminu.

Jednocześnie proponuje się wyłączenie stosowania powyższego rozwiązania w przypadku wypowiedzenia umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego; lub w przypadku wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego najemcy, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

2.95. Zmiany w zakresie terminów na składanie sprawozdań o których mowa w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych:

Z zebranych informacji wynika, że istnieje potencjalne ryzyko nie dopełnienia terminów sprawozdawczych, o których mowa w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w związku

pojawieniem się zagrożenia epidemiologicznego. W takim przypadku wydaje się zasadne aby wydłużyć w czasie terminy sprawozdań, oświadczeń oraz raportów wykonywanych na podstawie przepisów przedmiotowej ustawy. Rozwiązanie musi być kompleksowe z uwagi na fakt, iż np. raporty Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki powstają w oparciu o sprawozdania przedsiębiorców – przesuując jeden termin, należy konsekwentnie przesunąć pozostałe.

2.96. Zmiany w zakresie świadectw kwalifikacyjnych na podstawie ustawy Prawo energetyczne:

Nowelizacja przewiduje możliwość zawieszenia wszczętych i niezakończonych postępowań w sprawie wydania:

- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
 - pozwolenia na budowę,
 - pozwolenia zintegrowanego,
 - zezwolenia na przetwarzanie odpadów
- dla instalacji przeznaczonej do termicznego przekształcania odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z odpadów komunalnych, nieoddanej do eksploatacji w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zawiesza się do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 35b ust. 4 ustawy o odpadach.

Proponuje się również wydłużenie terminów ważności świadectw kwalifikacyjnych uprawniających do eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci energetycznych, o których mowa w ustawie - Prawo energetyczne.

2.97. Przepisy zawieszające terminy dotyczące informacji o schematach podatkowych:

W celu zapewnienia pomocy podmiotom zobowiązanym tj. promotorom, korzystającym oraz wspomagającym, w prawidłowym oraz terminowym wypełnieniu ustawowych obowiązków dotyczących raportowania do Szefa KAS informacji o schematach podatkowych, proponuje się, aby terminy wskazane w dziale III rozdziale 11a ustawy – Ordynacja podatkowa, nie rozpoczynały się a rozpoczęte podlegały zawieszeniu w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 30 czerwca 2020 r. Proponowane regulacje dotyczą schematów podatkowych, w rozumieniu art. 86a § 1 pkt 10 oraz pkt 11 ustawy – Ordynacja podatkowa, innych niż schemat podatkowy transgraniczny w rozumieniu art. 86a § 1 pkt 12 tej ustawy.

2.98. Przepisy zawieszające terminy dotyczące informacji o cenach transferowych:

Proponuje się wydłużyć termin na złożenie informacji o cenach transferowych do 30 września 2020 r. Zgodnie z przedstawioną propozycją wydłużeniem terminu objęte zostaną podmioty powiązane, których rok obrotowy (dotyczy ustawy o CIT) lub podatkowy (dotyczy ustawy o PIT) rozpoczął się po

31 grudnia 2018 r. i dla których pierwotnie określony 9-miesięczny termin na złożenie informacji o cenach transferowych upływa najpóźniej w dniu 29 września 2020 r.

Pierwotny termin na złożenie informacji o cenach transferowych wynoszący 9 miesięcy po zakończeniu roku podatkowego/obrotowego został określony w art. 23zf ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i art. 11t ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw. Natomiast ze względu na:

- aktualną sytuację epidemiczną, która może wpłynąć na możliwości podatników w zakresie przygotowania informacji o cen transferowych, chociażby z uwagi na potencjalne ograniczenie dostępności zasobów kadrowych podatników w takiej sytuacji,
- a także na fakt, iż w Ministerstwie Finansów trwają obecnie prace nad opublikowaniem formularza interaktywnego ułatwiającego podmiotom powiązanim wypełnienie obowiązków w zakresie złożenia ww. informacji,

dotrzymanie pierwotnego 9-miesięcznego terminu przez podmioty powiązane mające skrócony rok podatkowych (tj. rok podatkowy, których rozpoczął się po 31 grudnia 2018 r., ale nie trwał pełne 12 miesięcy), może być utrudnione. Pierwotny 9-miesięczny termin upłynie bowiem w przypadku takich podmiotów w najbliższych miesiącach. Uzasadnione jest więc wydłużenie tego terminu.

Dla pozostałych podmiotów powiązanych, tj. dla podmiotów powiązanych, których rok obrotowy (dotyczy ustawy o CIT) lub podatkowy (dotyczy ustawy o PIT) rozpoczął się po 31 grudnia 2018 r. i dla których pierwotny 9-miesięczny termin na złożenie informacji o cenach transferowych upływa w dniu 30 września 2010 r. lub później, termin 9-miesięczny zostaje utrzymany.

2.99. Przepisy zawieszające terminy czynności KNF:

Projektowany przepis służy wstrzymaniu rozpoczęcia lub zawieszeniu biegu terminów do podjęcia przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) czynności, w tym czynności nadzorczych, terminów załatwiania spraw oraz terminów przewidzianych do wydania decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie albo wniesienia sprzeciwu w okresie ograniczonych możliwości działania Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego związanych z zagrożeniem epidemicznym wynikającym z rozprzestrzeniania się COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W kontekście powyższego uzasadnionym jest zawieszenie biegu terminów do podjęcia przedmiotowych czynności tak, by organ nadzoru, po ustaniu sytuacji kryzysowej związanej z ograniczonymi możliwościami podejmowania czynności w zwykłym trybie, w tym w postępowaniach administracyjnych, mógł zrealizować swoje zadania bez uszczerbku dla przepisów prawa, jak również zapewnić podmiotom nadzorowanym, stronom postępowań administracyjnych lub

innym podmiotom realny czynny udział w tych czynnościach, o ile taki udział jest prawem przewidziany. W konsekwencji należy podkreślić, że wprowadzenie powyższego tymczasowego rozwiązania legislacyjnego leży w interesie uczestników rynku finansowego.

Należy również wskazać, iż konieczność wprowadzenia przepisu zwieszającego bieg terminów na prowadzenie postępowań administracyjnych przez KNF wynika ze specyfiki przepisów szczególnych zawartych w ustawach sektorowych, które przewidują niekiedy krótkie terminy na przeprowadzenie postępowań administracyjnych. Przykładowo art. 96 ust. 7 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych przewiduje dwunastomiesięczny okres na wydanie decyzji administracyjnej na członka organu spółki publicznej, liczony od wydania decyzji sankcyjnej na spółkę publiczną. Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi przewiduje zaś dwuletni termin na przeprowadzenie postępowania sankcyjnego (w dwóch instancjach) w stosunku do m.in. domu maklerskiego, ale także w stosunku do osób odpowiedzialnych za zaistniałe naruszenie, które może być prowadzone również po zakończeniu prowadzenia postępowań w stosunku do samego domu maklerskiego. Podobnie przepis art. 116 ust. 1 ustawy o usługach płatniczych przewiduje krótki termin na wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia kary administracyjnej, tj. 6 miesięcy od dnia powzięcia przez KNF informacji o okolicznościach mogących stanowić podstawę nałożenia kary.

Zawieszenie biegu terminów przedawnienia co do nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, jak również przedawnienia egzekucji nałożonej administracyjnej kary pieniężnej (art. 189g par. 1 oraz 3 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego) jest szczególnie istotne w sprawach, w których upływ tego terminu jest bliski. W takich sytuacjach istnieje realne zagrożenie upływu terminu przedawnienia, przed wszczęciem postępowania albo przez wydaniem decyzji w przedmiocie nałożenia kary. Nie można również zapominać, iż zbieranie materiału dowodowego w postępowaniach z zakresu rynku finansowego wymaga współpracy z podmiotami rynku finansowego, tj. m.in. bankami, domami maklerskim. W sytuacji zagrożenia epidemiologicznego podmioty te jako jednostki o szczególnym znaczeniu powinny przede wszystkim reagować na pojawiające się uwarunkowania z tym związane, a nie być angażowane przez KNF do gromadzenia materiału dowodowego. Powyższe ogranicza lub wręcz wyklucza prowadzenie przez KNF czynności dowodowych w prowadzonych postępowaniach w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych na podmioty rynku finansowego.

Niedopuszczenie do takiej sytuacji poprzez przyjęcie proponowanego rozwiązania legislacyjnego leży w interesie uczestników rynku finansowego. Pozwoli ono Komisji Nadzoru Finansowego na podjęcie lub kontynuowanie podjętych już działań nadzorczych w sprawach o istotnym znaczeniu dla zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, zwłaszcza w przypadku poważnych naruszeń z punktu widzenia bezpieczeństwa uczestników rynku i zaufania do niego.

2.100. Przepis przejściowy dotyczący przepisów o pozaodsetkowych kosztach kredytu:

Roczny okres obowiązywania rozwiązania podyktowany jest faktem, by przepisy te obowiązywały nie tylko w czasie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ale również jakiś czas po ich zniesieniu, gdyż właśnie wtedy gospodarka będzie wracała do funkcjonowania poza reżimem epidemii – co może potrwać nawet pół roku po upływie największej fali zachorowań.

2.101. Przepisy przejściowe do wypłaty świadczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

Szczegółowe uzasadnienie w przepisach merytorycznych w tym zakresie.

2.102. Zmiany w sporządzaniu i przekazywaniu sprawozdań budżetowych i sprawozdań finansowych:

Mając na uwadze przypadki zamknięcia – w związku z potencjalnym zagrożeniem zarażeniem wirusem SARS-CoV-2 – jednostek podległych Ministrowi Sprawiedliwości oraz przez niego nadzorowanych, konieczne jest wprowadzenie uregulowań prawnych mających na celu wydłużenie terminów na sporządzenie i przekazanie sprawozdań budżetowych i sprawozdań finansowych określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. a oraz art. 41 ust. 2, 4 i 5 ustawy o finansach publicznych, art. 179 § 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz rozdziale 5 ustawy o rachunkowości. W projektowanym przepisie proponuje się, aby powyższe terminy zostały wydłużone o 30 dni od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. W przepisie znosi się natomiast obowiązek sporządzenia przez prezesów sądów apelacyjnych informacji rocznej o działalności sądów oraz sporządzenia przez dyrektorów sądów apelacyjnych rocznego sprawozdania z działalności sądów działających na obszarze apelacji za 2019 r., których terminy sporządzenia również przypadają w okresie stanu zagrożenia epidemicznego. Sporządzenie tych informacji i sprawozdań po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu zagrożenia byłoby spóźnione i zbędne. Przy uwzględnieniu zatem, że dane zawarte w informacjach i sprawozdaniach i tak są dostępne dla Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach bieżącego nadzoru administracyjnego, wyjątkowe uchylenie obowiązku ich sporządzenia jest zasadne.

2.103. Zmiany dotyczące aplikacji sędziowskiej:

Projektowany przepis ma charakter regulacji szczególnej względem art. 41a ust. 3 ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, który przewiduje pobieranie przez aplikantów stypendium do dnia poprzedzającego dzień nawiązania stosunku służbowego na stanowisku asesora sądowego albo asesora prokuratury, jednakże przez okres nie dłuższy niż 4 miesiące od dnia ukończenia aplikacji. Aplikanci aplikacji sędziowskiej egzaminowani w 2019 r., którzy oczekują na nawiązanie stosunku służbowego na stanowisku asesora sądowego, od końca stycznia 2020 r. pozostają bez środków do życia oraz bez ubezpieczenia zdrowotnego, a z powodu COVID-19 okres ten jeszcze może ulec wydłużeniu. Niezbędne jest zatem wyjątkowe wydłużenie okresu pobierania stypendium przez aplikantów tego rocznika o 3 miesiące (z 4 do 7 miesięcy po zakończeniu aplikacji).

Projektowany przepis stwarza podstawę prawną do wyznaczenia nowego terminu przeprowadzenia konkursu służącego dokonaniu naboru na aplikację uzupełniającą sędziowską, jeśli nie będzie możliwe jego przeprowadzenie w pierwotnie wyznaczonym terminie 2 kwietnia 2020 r. Ponieważ art. 37b ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury uzależnia możliwość zostania aplikantem od warunków dotyczących wieku oraz statusu i doświadczenia zawodowego, których spełnienie ocenia się według stanu na dzień przeprowadzenia konkursu, niezbędne jest ustanowienie normy, zgodnie z którą na potrzeby dokonania tej oceny za dzień przeprowadzenia konkursu należy przyjąć dzień 2 kwietnia 2020 r. Jednocześnie przewiduje się, że jeżeli przeprowadzenie konkursu okaże się niemożliwe do dnia 15 lipca 2020 r., to będzie to równoznaczne z odwołaniem naboru na aplikację uzupełniającą sędziowską, który w 2020 r. nie zostanie w ogóle przeprowadzony, a kandydatom zostaną zwrócone opłaty uiszczone za udział w konkursie.

2.104. Zmiany w zakresie dodatkowego urlopu bezpłatnego na przygotowanie się do egzaminu adwokackiego lub radcowskiego:

Proponowany przepis ma na celu przyznanie dodatkowych uprawnień urlopowych pracownikom celem umożliwienia przygotowania się do egzaminów adwokackiego i radcowskiego. Stosownie do treści art. 78c ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze oraz art. 34 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80%, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz.

W 2020 r. termin egzaminów adwokackiego i radcowskiego, wyznaczony na dni 24-27 marca, został odwołany przez Ministra Sprawiedliwości zarządzeniami z dnia 12 marca 2020 r. z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Wnioski o dopuszczenie do egzaminów przeprowadzanych w tym terminie złożyło: do egzaminu adwokackiego – 1650 zdających, a do egzaminu radcowskiego – 2005 zdających. W dniu ogłoszenia komunikatu o przesunięciu terminu egzaminów oraz opublikowania zarządzeń Ministra Sprawiedliwości znacząca część tych osób przebywała na urloпах celem przygotowania się do egzaminów. W tak nagłej, zaskakującej i niezależnej od zdających sytuacji związanej z przesunięciem terminu egzaminów, uzasadnione jest wprowadzenie przepisu, który pozwoli im na przygotowanie się do egzaminów bezpośrednio przed terminem ich przeprowadzenia. W 2020 r. wprowadza się zatem możliwość skorzystania przez pracowników, którzy złożyli w terminie wniosek o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego albo radcowskiego, wyznaczonych na dni 24-27 marca, oraz spełnili przesłanki udziału w danym egzaminie, z dodatkowego urlopu bezpłatnego, w wymiarze 7 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminów wyznaczonych w terminie dodatkowym przez Ministra Sprawiedliwości.

2.105. Zmiany w zakresie obecności kontrolującego w postępowaniach celno-skarbowych:

W obecnym stanie prawnym na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 90 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w przypadku podmiotów dokonujących czynności dotyczących produkcji, przemieszczania i zużycia wyrobów akcyzowych, w szczególności ich wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia, oraz w zakresie stosowania i oznaczania tych wyrobów znakami akcyzy, kontrola celno-skarbowa może być wykonywana jako kontrola doraźna lub kontrola stała i polegać m.in. na bezpośrednim uczestniczeniu kontrolującego w czynnościach związanych z działalnością objętą kontrolą. Przepisy te przewidują obowiązek dokonywania niektórych czynności w obecności funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej albo dokonania niektórych czynności przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej. Zasadnym jest wprowadzenie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego COVID-19 możliwości odstąpienia w niektórych przypadkach od obecności funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej. W każdym przypadku naczelnik urzędu celno-skarbowego będzie powiadamiał podmiot podlegający kontroli celno-skarbowej o takim odstąpieniu, które zostanie uprzednio poprzedzone analizą ryzyka. Regulacja ma na celu ułatwić wykonywanie działalności gospodarczej nieobciążonej ryzykiem w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego COVID-19 oraz zminimalizować ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa.

2.106. Zmiany w zakresie wyłączenie wydatków na COVID z reguły zrównoważenia strony bieżącej budżetu samorządowego:

Zmiana w zakresie art. 242 ustawy o finansach publicznych ma na celu przejściowe złagodzenie ograniczeń dotyczących jednostek samorządu terytorialnego dotyczących zrównoważenia budżetu. W 2020 r. wydatki bieżące będą mogły być wyższe od dochodów bieżących o wydatki ponoszone w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w części, w jakiej zostały sfinansowane środkami własnymi.

2.107. Zmiany w zakresie przyspieszenia wyłączenia odsetek od długu z limitu spłaty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego, zwiększenie ich możliwości w zakresie długu:

Zmiana w zakresie art. 243 ustawy o finansach publicznych, polega na zwiększeniu możliwości zaciągania oraz spłaty zobowiązań przez samorządy. Przy ustaleniu na lata 2020-2025 relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego, wydatki bieżące budżetu jednostki będą podlegały pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu, co zwiększa.

2.108. Przepis przejściowy dotyczący finansowania transportu sanitarnego:

Wprowadzenie zaproponowanego przepisu przejściowego umożliwi od strony formalno-prawnej sfinansowanie w ramach tej ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,

przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych kosztów przed wejściem w życie tej ustawy.

2.109. Zmiany w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych:

Proponowany przepis wypełnia lukę, jaka powstanie po ewentualnym wprowadzeniu przesunięcia terminów na sporządzenie i zatwierdzenie sprawozdań finansowych. Przepis ten został przygotowany jako przepis ogólny odnoszący się do wszystkich okoliczności i różnych podmiotów. Istotny jest aspekt umożliwiający rozliczenie rynku kapitałowego, gdzie na 31 sierpnia 2020 r. niezbędne są dane ze zbadanych sprawozdań finansowych. Poniższa propozycja będzie dawać możliwość rozliczenia na danych za rok wstecz.

2.110. Zmiany w zakresie zwolnienia ze składek:

W celu utrzymania funkcjonowania firm jednoosobowych oraz małych, a przede wszystkim utrzymania miejsc pracy w firmach zatrudniających do 9 osób ubezpieczonych, proponuje się zwolnić przedsiębiorców z płacenia składek zarówno na ubezpieczenia społeczne, jak na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenia zdrowotne, przez okres 3 miesięcy. Warunkiem umożliwiającym zwolnienie z ww. składek jest prowadzenie działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r. W przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą i opłacających składki wyłącznie za siebie, zwolnienie z tytułu składek będzie przysługiwać, jeśli przychód z prowadzonej działalności nie był wyższy od 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. Zwolnienie ze składek będzie obejmować 3 miesiące (marzec, kwiecień, maj), co oznacza, że składki nie będą płacone od kwietnia do czerwca 2020 r. Zwolnienie ze składek będzie odbywać się w trybie umorzenia.

Okres tych 3 miesięcy będzie uwzględniony w prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej oraz w wysokości przyszłej emerytury, gdyż składki zostaną zewidencjonowane na kontach ubezpieczonych.

W przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą, które podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i w marcu 2020 r. opłaciły składkę na ubezpieczenie chorobowe, przyjęto zasadę ciągłości tego ubezpieczenia, ze względu na zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Oznacza to, że osoby te zachowają prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego w przypadku zaistnienia określonego ryzyka (choroba, opieka nad dzieckiem).

Analogicznie jak przy ubezpieczeniu chorobowym, zasadę ciągłości proponuje się również zastosować w przypadku zwolnienia ze składek na ubezpieczenia zdrowotne.

Powyższe rozwiązania mają kluczowe znaczenie dla mikroprzedsiębiorców i funkcjonowania ich firm w dobie epidemii COVID-19.

W celu przeciwdziałania COVID-19, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane, Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia, określać inne okresy zwalniania z tytułu składek.

2.111. Zmiany w zakresie składek na KRUS:

Proponowana regulacja stanowi pomoc budżetu państwa dla środowiska rolniczego w okolicznościach wprowadzenia w kraju stanu epidemii w związku z COVID-19.

2.112. Zmiana w zakresie oświadczeń majątkowych:

Proponowana zmiana pozwoli na dopełnienie obowiązku ustawowego osobom, które np. z uwagi na kwarantannę, nie były w stanie terminowo złożyć oświadczenia majątkowego. Wydaje się natomiast, że możliwość ta powinna zostać ograniczona do przypadków „uzasadnionych”, a zatem to po stronie składającego oświadczenie powstanie konieczność uprawdopodobnienia zaistnienia okoliczności uniemożliwiających dochowanie terminu.

2.113. Zmiany w zakresie finansowania Funduszu Solidarnościowego:

Przepisy ustawy o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów określają warunki nabywania prawa do wskazanego świadczenia oraz jego wypłaty. Dodatkowe świadczenie, wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Agencje Modernizacji i Restrukturyzacji oraz koszty jego obsługi finansowane są ze środków Funduszu Solidarnościowego, o którym mowa w ustawie o Funduszu Solidarnościowym.

Fundusz Solidarnościowy jest uprawniony, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych, do zaciągania nieoprocentowanych pożyczek, w tym z budżetu państwa, na finansowanie m. in. powyżej wskazanego dodatkowego świadczenia (art. 2 ust. 1a pkt 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym) oraz nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu rezerwy Demograficznej, o której mowa w art. 59 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W związku z powyższym proponuje się, by zapewnić Funduszowi Solidarnościowemu środki na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnym dla emerytów i rencistów oraz kosztów jego obsługi w 2020 r. wyłącznie poprzez nieoprocentowaną pożyczkę z Funduszu Rezerwy Demograficznej.

2.114. Uchylenie art. 34 specustawy:

W związku z wprowadzanymi przepisami, które w szerszy sposób odnoszą się do kwestii finansowania zadań na przeciwdziałanie COVID-19 ze środków ujętych w rezerwach celowych, zasadne było uchylenie obowiązującego art. 34.

2.115. Zmiany w zakresie art. 36 specustawy:

Zmieniany art. 36 specustawy wskazuje na zakres obowiązywania poszczególnych rozwiązań.

2.116. Zmiany w ustawie – Kodeks wykroczeń:

Proponuje się dokonanie zmiany w ustawie - Kodeks wykroczeń w zakresie penalizacji braku zastosowania się do poleceń wydawanych przez funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej. Rozwiązanie to jest kluczowe z punktu widzenia zapewnienia skuteczności działań tych formacji zarówno podczas zagrożenia epidemicznego, jak również przy realizacji typowych zadań ustawowych.

Projekt obejmuje propozycję określenia nowego czynu zabronionego stanowiącego wykroczenie, które polegałoby na uniemożliwianiu lub istotnym utrudnianiu wykonywania czynności służbowych przez funkcjonariusza Policji lub Straży Granicznej poprzez niestosowanie się do wydawanych przez funkcjonariusza poleceń (nowy art. 65a). Propozycja ta służy przede wszystkim zapewnieniu właściwego przebiegu interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy wymienionych formacji. Zmierza ona do urzeczywistnienia przysługującego funkcjonariuszom Policji i Straży Granicznej prawa do wydawania poleceń, które to prawo zostało sformułowane wprost w przepisach art. 15 ust. 1 pkt 10 ustawy o Policji oraz art. 11 ust. 1 pkt 14 ustawy o Straży Granicznej, dodanych na mocy ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw.

2.117. Zmiany w ustawie – Prawo spółdzielcze:

Zaproponowane zmiany mają na celu umożliwienie działania organom spółdzielni, w tym mieszkaniowych, oraz wspólnot mieszkaniowych, których członkowie mogą być poddani kwarantannie. Wprowadzają one możliwość, wzorem spółek handlowych, głosowania na piśmie lub za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość. Wzorzec postępowania został zapożyczony z rozwiązań wprowadzonych do Kodeksu spółek handlowych w związku z ustanowieniem nowego typu osoby prawnej – prostej spółki akcyjnej.

2.118. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych:

Przepis art. 52k dotyczy szczególnych rozwiązań w zakresie rozliczania strat podatkowych przez podatników, którzy w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, o którym mowa w specustawie, ponieśli stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej w 2020 r.

W takim przypadku będą oni mogli o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż do kwoty 5 mln zł, obniżyć dochód uzyskany z pozarolniczej działalności gospodarczej w 2019 roku, składając w tym celu korektę zeznania za ten rok. Z tego sposobu rozliczenia straty będą mogli skorzystać podatnicy, którzy w roku 2020 osiągną przychody z działalności gospodarczej niższe o co najmniej 50% od przychodów uzyskanych z tej działalności w 2019 r.

Nieodliczoną kwotę straty podatnicy będą rozliczać na dotychczas obowiązujących zasadach.

W projektowanym przepisie art. 52l podwyższa się limity zwolnień przedmiotowych:

- z 1000 zł do 3 000 zł w odniesieniu do uzyskanych w 2020 r. zapomóg, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 9a, tj. zapomóg innych niż wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 26, wypłacanych z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji,
- z 6 000 zł do 10 000 zł w odniesieniu do uzyskanych w 2020 r. zapomóg, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 26 lit. b, tj. zapomóg otrzymanych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci, sfinansowanych z innych źródeł niż fundusz socjalny, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS), fundusze związków zawodowych lub zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra,
- z 1 000 zł do 2 000 zł w odniesieniu do uzyskanych w 2020 r. oraz 2021 r. świadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 67, tj. świadczeń rzeczowych (niebędących bonami, talonami lub innymi znakami uprawniającymi do ich wymiany na towary lub usługi) oraz świadczeń pieniężnych, otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, sfinansowanych w całości ze środków ZFŚS;
- z 2 000 zł do 3 000 zł w odniesieniu do uzyskanych w 2020 r. oraz 2021 r. dopłat do zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży do lat 18, sfinansowanych ze źródeł innych niż fundusz socjalny, ZFŚS, lub zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra.

Podwyższenie limitów pozwoli na nieopodatkowywanie ww. świadczeń w stopniu większym niż ma to miejsce obecnie. Wyższe limity będą co do zasady obowiązywać w 2020 r. W przypadku zwolnień wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 67 i 78 będą również miały zastosowanie do dochodów uzyskanych w 2021 r. co powinno przyczynić się do pośredniego wparcia branży turystycznej, która obecnie, z powodu COVID-19, boryka się z trudnościami finansowymi.

W proponowanych zmianach przewiduje się zwolnienie od podatku dochodowego otrzymanych w 2020 r. przez podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą przychodów z tytułu:

- świadczenia postojowego otrzymanego na podstawie ustawy o COVID-19;
- świadczenia polegającego na zakwaterowaniu i wyżywieniu, o których mowa w art. 15w ust. 3 pkt 1 ustawy o COVID-19.

Dodawany przepis art. 52n umożliwi odliczenie darowizn przez podatników podatku PIT, w tym podatników prowadzących działalność gospodarczą (na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej lub liniowej 19% stawki podatku), przekazanych w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19. Odliczeniu będą podlegały darowizny (pieniężne lub rzeczowe) przekazane podmiotom

wykonującym działalność leczniczą polegającą na świadczeniu opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, a także przekazane Agencji Rezerw Materiałowych oraz Centralnej Bazie Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych.

Darowizna będzie odliczana w pełnej wysokości. Darowizny pieniężne dokumentowane będą dowodem wpłaty na rachunek płatniczy lub rachunek bankowy obdarowanego, z kolei darowizny rzeczowe – oświadczeniem obdarowanego o ich przyjęciu oraz dowodem, z którego wynikać będzie wartość oraz dane identyfikujące darczyńcę.

Co do zasady, odliczenie będzie dokonywane w zeznaniu podatkowym. Wyjątek stanowią będą podatnicy uzyskujący przychody z działalności gospodarczej, najmu lub dzierżawy, którzy będą mogli stosować ulgę w trakcie roku przy obliczaniu zaliczek na podatek.

Odliczeniu nie będą podlegały darowizny zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, zwrócone w jakiegokolwiek formie lub odliczone na podstawie innych przepisów o podatku dochodowym, np. przepisów ustawy o ryczałcie.

W zeznaniu podatkowym darczyńca będzie wskazywał kwotę dokonanej darowizny, kwotę, dane obdarowanego.

W przypadku zwrotu dokonanej darowizny, obdarowany będzie obowiązany przekazać urzędowi skarbowemu informację o zwróconej podatnikowi darowiznie, a podatnik doliczyć do dochodu kwoty uprzednio odliczone w zeznaniu składanym za rok, w którym otrzymał zwrot.

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy PIT płatnicy, o których mowa między innymi w art. 31 (zakłady pracy), kwoty pobranych zaliczek na podatek przekazują w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika wykonuje swoje zadania, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.

Takie same terminy – na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy PIT – obowiązują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i ich jednostki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują świadczeń z tytułu działalności, o której mowa w art. 13 pkt 8 ustawy PIT (przychody z tytułu wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia i o dzieło zawartych z firmą).

Wprowadza się ponadto prolongatę terminu przekazania zaliczek na podatek od przychodów z szeroko rozumianej pracy pobranych w marcu i kwietniu. Zatem zapłata zaliczki, zamiast odpowiednio do 20 kwietnia i 20 maja, może być dokonana do dnia 1 czerwca 2020 r. Celem regulacji jest pomoc w zapewnieniu płynności finansowej firm zatrudniających pracowników, aby zapewnić ochronę miejsc pracy.

Proponuje się również przesunięcie terminu do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec-maj 2020 r. do 20 lipca 2020 roku. Rozwiązanie to będzie fakultatywne, tzn. że podatnik będzie mógł, ale nie musiał, z niego skorzystać.

Z rozwiązania tego będą mogli korzystać podatnicy, jeżeli w danym miesiącu osiągnięte przez nich przychody w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku podatkowego będą niższe o co najmniej 50%. Podatnicy, którzy rozpoczęli w trakcie 2019 r. prowadzenie działalności, będą mogli skorzystać z przesunięcia terminu zapłaty podatku od przychodów z budynków, jeżeli w danym miesiącu osiągnięte przychody będą niższe o co najmniej 50% w stosunku do średnich przychodów w 2019 roku przypadających na miesiące. Z proponowanego rozwiązania będą mogli skorzystać również podatnicy, którzy rozpoczęli prowadzenie działalności w ostatnim kwartale 2019 r. i nie osiągnęli w tym okresie przychodów albo rozpoczęli działalność w trakcie 2020 r. albo w 2019 r. stosowali opodatkowanie w formie, w której nie ustala się przychodów, np. w formie karty podatkowej. Do ustalenia wskaźnika będą uwzględniane przychody określone w art. 14 ustawy PIT.

Wprowadza się także zwolnienie z obowiązku stosowania przepisów dotyczących tzw. złych długów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, którzy obowiązani są do zwiększania dochodu będącego podstawą obliczenia należnych w 2020 roku zaliczek miesięcznych (kwartalnych) z pozarolniczej działalności gospodarczej o niezapłacone w terminie zobowiązania. Ze zwolnienia z tego obowiązku będą mogli skorzystać podatnicy, których przychody osiągnięte w okresach rozliczeniowych (miesięcznych albo kwartalnych) w stosunku do analogicznych okresów w 2019 roku zmniejszą się o co najmniej 50%. Zobowiązania, które nie zostaną uregulowane w trakcie roku i przed złożeniem zeznania rocznego za 2020 rok, podatnicy ci uwzględnią w zeznaniu na podstawie art. 26i ustawy o PIT.

Podatnicy, którzy rozpoczęli działalność w trakcie 2019 roku, w celu ustalenia poziomu spadku przychodów w 2020 roku, obliczą średnie przychody przypadające na miesiące albo kwartały 2019 roku.

Natomiast podatnicy, którzy rozpoczęli działalność w ostatnim kwartale 2019 roku i nie osiągnęli przychodów albo rozpoczęli działalność w 2020 roku, albo w 2019 r. stosowali opodatkowanie w formie, w której nie ustala się przychodów, np. w formie karty podatkowej, nie będą zobowiązani do stosowania przepisów dotyczących tzw. złych długów przy obliczaniu należnych w 2020 roku zaliczek na podatek dochodowy, jeżeli do powstania zaległości w spłacie zobowiązań przyczynił się COVID-19.

Ponadto proponuje się umożliwienie podatnikom PIT, opłacającym w 2020 roku zaliczki miesięczne w formie uproszczonej na podstawie art. 44 ust. 6b–6i ustawy PIT, rezygnację z tej formy w odniesieniu do zaliczek należnych za okres marzec–maj 2020 roku. Zaliczki za te miesiące, podatnicy będą mogli obliczyć na ogólnych zasadach, uwzględniając zaliczki należne za poprzednie

miesiące, które obliczone były w formie uproszczonej. Za kolejne miesiące, czyli czerwiec–grudzień 2020 roku, podatnicy opłacać będą zaliczki w formie uproszczonej. Rozwiązanie to dotyczyć będzie wyłącznie „małych podatników”, zdefiniowanych w art. 5a pkt 20 ustawy PIT. Podatnicy, którzy zdecydują się na to rozwiązanie, poinformują o tym w zeznaniu rocznym.

2.119. Zmiany w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa:

Wprowadzenie zmiany ma na celu umożliwienie dokonywania zmian planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w sposób pozwalający na szybkie reagowanie na sytuacje wymagające podjęcia działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom COVID-19 w zakresie zadań określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, a także zadań określonych przepisami o kształtowaniu ustroju rolnego oraz przepisami o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

2.120. Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych:

Proponowane przepisy zawierają analogiczne rozwiązania jak w przypadku rozwiązań proponowanych dla podatników podatku PIT w zakresie:

- rozliczania strat podatkowych za 2020 r. przez podatników podatku CIT,
- odliczania darowizn dla podatników podatku CIT,
- odroczenia w płatności podatku od przychodów z budynków,
- tzw. złych długów, z uwzględnieniem specyfiki tego podatku w zakresie roku podatkowego,
- zaliczek uproszczonych, z uwzględnieniem specyfiki tego podatku w zakresie roku podatkowego.

2.121. Zmiany w ustawie o własności lokali:

Zaproponowane zmiany mają na celu umożliwienie działania organom spółdzielni, w tym mieszkaniowych, oraz wspólnot mieszkaniowych, których członkowie mogą być poddani kwarantannie. Wprowadzają one możliwość, wzorem spółek handlowych, głosowania na piśmie lub za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość. Wzorzec postępowania został zapożyczony z rozwiązań wprowadzonych do Kodeksu spółek handlowych w związku z ustanowieniem nowego typu osoby prawnej – prostej spółki akcyjnej.

2.122. Zmiany w ustawie o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych:

Zmieniony punkt rozszerza i otwiera katalog instrumentów i przypadków, które mogą zostać ubezpieczone przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKKE). Od 1994 r. znaczenie

zwiększył się zakres instrumentów finansowych wykorzystywanych przez polskie przedsiębiorstwa, a jednocześnie wiele transakcji eksportowych o charakterze długoterminowym wymagają wykorzystywania bardziej skomplikowanych struktur. Zwiększenie tego zakresu pozwoli na szersze zastosowanie ubezpieczenia gwarantowanego przez Skarb Państwa, a jego otwarcie pozwoli reagować na bieżąco, na wszystkie zmiany rynkowe, bez konieczności modyfikacji ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych.

Należy zaznaczyć, że projekt przewiduje objęcie ubezpieczeniem eksportowym:

- kredytów udzielanych przedsiębiorcom zależnym w sytuacjach, gdy ubezpieczenie takie będzie dotyczyć bezpośrednio sprzedaży towarów lub świadczenia usług przez przedsiębiorcę zależnego.
- kredytów obrotowych i inwestycyjnych, jak również innych instrumentów o charakterze finansowym wskazanych w projekcie, udzielanych na cele dokonania lub rozszerzenia inwestycji zagranicznych przedsiębiorców krajowych za granicą.

Dotychczas udzielenie ubezpieczenia eksportowego dla tego rodzaju kredytów i innych instrumentów o charakterze finansowym nie było możliwe.

Tym samym, dzięki wprowadzonej zmianie KUKI będzie mogło lepiej odpowiadać na potrzeby różnych branż, np. branży transportowej dzięki rozszerzeniu katalogu ubezpieczanych instrumentów finansowych m.in. o leasing.

Projekt umożliwia wprowadzenie do obrotu nowego produktu. W związku z tym, na obecnym etapie nie narusza obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej, dotyczących notyfikowania Komisji Europejskiej określonych produktów w celu weryfikacji zgodności z zasadami pomocy publicznej. Zakłada się, że jeżeli oferowanie nowego produktu w ocenie KUKI wymagać będzie uprzedniego notyfikowania go do Komisji Europejskiej i uzyskania jej zgody, udostępnienie go potencjalnym klientom zostanie poprzedzone taką notyfikacją i będzie uzależnione od uzyskania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej.

Wiele z transakcji o charakterze międzynarodowym realizowanych jest przez polskich przedsiębiorców w konsorcjach bądź jako poddostawca dla innego zagranicznego podmiotu realizującego główny kontrakt. W takich sytuacjach istotnym wzmocnieniem pozycji polskiego przedsiębiorstwa w kontrakcie jest umożliwienie finansowania części związanej z jego usługą/produktem. Obecnie jest to niemożliwe bez ubezpieczenia KUKI. Przy tych największych kontraktach, często konieczna jest współpraca z innymi agencjami kredytów eksportowych. Wprowadzony punkt umożliwia i ułatwia taką współpracę.

W związku z COVID-19, np. ubezpieczeniem będą mogły zostać objęte portfele kredytowe instytucji finansowych dla branż oraz przedsiębiorstw, których głównym obszarem działalności jest eksport dóbr

i usług, dla nowych linii finansowych. Dzięki czemu będzie mogło być dostarczane nowe finansowanie, które jest niezbędne dla utrzymania działalności wielu firm.

Art. 2 ust. 1 w jasny sposób definiuje jaki jest główny cel ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Celem jest rozszerzenie zakresu wsparcia ubezpieczeniem. Zgodnie z założeniem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, celem jest rozwój nie tylko eksportu, ale również ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorców. Projekt zapisów do ustawy, zarówno w art. 2, jak i art. 6 znacznie uelastycznia wsparcie ubezpieczeniem wzmacniając właśnie to założenie.

Art. 6 zawiera postanowienie o wymogu spełnienia przez ubezpieczającego krajowości wywożonych za granicę towarów lub usług (dalej „wymóg krajowości”) wraz z odstępstwami od tego wymogu w przypadku gdy:

- kontrakt eksportowy został zawarty na okres ryzyka krótszy niż dwa lata;
- jest ono związane ze interesem Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewidując rozwój polskiego eksportu w kolejnych latach, z czym powinna się wiązać zdolność gospodarki polskiej do wytwarzania dóbr o coraz bardziej złożonym charakterze, przewidziano odstępstwa od wymogu krajowości, wprowadzając możliwość udzielenia ubezpieczenia eksportowego również w sytuacji, gdy ubezpieczana transakcja mimo niespełnienia tego wymogu zasługuje na wsparcie ze względu na szczególny interes RP. Katalog sytuacji, w których tego rodzaju interes może występować, jest otwarty. Projekt ustawy wskazuje w tym kontekście na zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu lub utrzymania zatrudnienia, zwiększenia konkurencyjności lub innowacyjności gospodarki polskiej.

Uzupełnienie definicji krajowości (art.6) na rzecz wartości firmy dla gospodarki polskiej (zgodnie z podejściem prezentowanym przez Duńczyków, Włochów, Norwegów) umożliwi szersze wsparcie dla Polskich firm dostarczających wartość dodaną dla Polski również wówczas, gdy eksportowana usługa/towar nie spełnia obecnego warunku krajowości. Zmiana wpłynie i umożliwi pomoc polskim firmom poprzez:

- możliwość ubezpieczania sprzedaży szerszej gamy produktów i usług, co w szczególności pomoże takim branżom jak branża odzieżowa i obuwnicza, elektroniczna i wszystkie inne zajmujące się reeksportem,
- możliwość ubezpieczania finansowania projektów krajowych w tym ubezpieczenie chociażby leasingu dla branży transportowej, czy kredytów inwestycyjnych dla branży hotelarskiej,
- możliwość ubezpieczania łańcucha dostaw oraz „working capital” – możliwość dostarczania płynności poddostawcom polskich firm realizujących projekty o charakterze inwestycyjnym;

możliwość ubezpieczenia finansowania projektów, których składowe lub usługi pochodzą z Polski,

- dostarczenie dodatkowej płynności poprzez spółki faktoringowe w oparciu o ubezpieczenie należności eksportowych KUKE.

W związku z COVID-19 umożliwia się finansowanie również wtedy, gdy nie jest spełniony warunek krajowości, a także gdy przedsiębiorstwo lub transakcja ma znaczenie dla interesu narodowego, co zapewni szersze wsparcie potrzeb polskich przedsiębiorców, w szczególności gdy nie mogą obecnie otrzymać takiego wsparcia na rynku komercyjnym.

Art. 6f adresuje postulat zgłaszany przez instytucje finansujące, zainteresowane uczestnictwem w ubezpieczeniach eksportowych. Przepisy tego ustępu mają na celu nieobciążanie instytucji finansowych ryzykiem braku dochowania wymogu krajowości, złamania zakazu przekupstwa, czy też braku dopełnienia innych obowiązków dotyczących eksportera lub przedsiębiorcy zależnego, wynikających z Konsensusu OECD, w sytuacji, gdy instytucje finansowe nie mają wpływu na ich spełnienie. Spełnienie tych wymogów zależy bowiem od działalności eksportera (względnie przedsiębiorcy zależnego). W praktyce instytucje finansowe zawierają z eksporterem umowy bezpośrednie, na podstawie których eksporter zobowiązuje się do dochowania wymogu krajowości, co jednak nie adresuje w pełni ryzyka, ponieważ takie zobowiązanie może zostać naruszone przez eksportera. Na podstawie nowej ustawy umowę bezpośrednią, o której mowa powyżej, będzie mogła zawrzeć z eksporterem (a także z zagranicznym przedsiębiorcą zależnym) Korporacja, przejmując w ten sposób ryzyko, o którym mowa powyżej.

Zmiany te obniżają ryzyko banków związane z finansowaniem transakcji eksportowych, a tym samym zakłada się, że jej wprowadzenie zachęci instytucje finansowe do szerszego finansowania typu export finance. Obecnie bardzo niewiele banków się na to decyduje, a te które takie transakcje realizują robią to na relatywnie nie dużą skalę. Wszystkie zaprojektowane zapisy mają na celu rozpowszechnienie tematu export finance wśród instytucji finansowych co w obliczu COVID-19 ma szczególne znaczenie.

Zmiana w art. 7 podyktowana jest przede wszystkim koniecznością zapewnienia efektywnego wspierania polskich przedsiębiorców i szybkiego reagowania na zmieniające warunki i idące za tym zapotrzebowania na rozwiązania produktowe. Spółka na co dzień spotyka się z eksporterami oraz instytucjami finansowymi, w tym innymi agencjami wsparcia eksportu, i dzięki temu zna oczekiwania rynku i warunki na nim panujące, i potrafi dostosować ofertę w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby polskich przedsiębiorców.

Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych (KPUE) wyznacza kierunki działalności KUKE, w rozumieniu globalnym. Przyjmowanie szczegółowych rozwiązań w celu realizacji polityki określonej przez KPUE powinno być pozostawione organom na co dzień zarządzającym Spółką.

KPUE oraz minister właściwy do spraw gospodarki mają w każdej chwili możliwość kontroli w ramach sprawowanego na mocy nadzoru nad KUKE. Podobny model funkcjonowania został już kilka lat temu zaimplementowany w innych agencjach wsparcia eksportu takich jak duńska, czy brytyjska dzięki czemu agencje te są w stanie reagować na bieżąco i w sposób efektywny nie tylko w momentach względnego spokoju na rynkach, ale przede wszystkim w momentach kryzysu czy różnych zawirowań rynkowych.

Zmieniony przepis art. 10 umożliwia pobieranie dodatkowych opłat administracyjnych, które standardowo pobierane są przez instytucje finansowe na rachunek Skarbu Państwa. Wprowadzenie zapisu doprecyzowuje zasady pobierania opłat. Podstawowymi opłatami są składki ubezpieczeniowe i wynagrodzenia z tytułu gwarancji. Opłaty administracyjne związane np. z rozpatrzeniem wniosku, wniosku o restrukturyzację są powszechne na całym rynku finansowym, w szczególności w bankowości oraz często stosowane przez agencje wsparcia eksportu będące odpowiednikiem KUKE. Nie są to opłaty pobierane za ryzyko, ale za techniczny nakład pracy związany ze zmianą parametrów transakcji. W większości pobierane są one od inwestora, który nie jest podmiotem polskim, a na rzecz którego udzielane jest finansowanie. Skarb Państwa jest tylko i wyłącznie beneficjentem niniejszych opłat. Zasilająby one w całości rachunek interes narodowy, na którym gromadzone są wszystkie środki w celu zabezpieczenia ewentualnych wypłat szkód.

Wszystkie pozostałe zmiany mają przede wszystkim charakter porządkowy i uzupełniający w stosunku do zaprezentowanego uzasadnienia.

Podkreślić należy, że choć wprowadzone w projekcie zmiany pozwolą lepiej, szybciej i bardziej kompleksowo reagować na potrzeby polskich przedsiębiorców w związku z COVID-19, utrzymanie ich również po ustaniu epidemii pozwoli lepiej reagować na ich potrzeby również po jej zakończeniu oraz pozwoli lepiej się przygotować do kolejnych kryzysów gospodarczych, które są naturalnym następstwem cyklu koniunkturalnego.

2.123. Zmiana ustawy o rachunkowości:

W związku z uchyleniem w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym art. 134 ust. 1 ustawy zasadne jest nadanie nowego brzmienia art. 66 ust. 6 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości tak aby nadal z mocy prawa przewidziany był skutek nieważności badania sprawozdania finansowego w przypadku naruszenia przepisów unijnych o rotacji firmy audytorskiej. Z uwagi na wydłużenie maksymalnego okresu rotacji z 5 do 10 lat, postępowania administracyjne czy też sądowno-administracyjne będące w toku należy umorzyć.

2.124. Zmiana w ustawie o Radzie Ministrów:

W proponowanej zmianie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Rady Ministrów będzie mógł zdecydować o odbyciu posiedzenia Rady Ministrów przy użyciu środków komunikacji

elektronicznej. Biorąc pod uwagę obecne doświadczenia wydaje się, że taka możliwość powinna zostać wprowadzona „na stałe” do przepisów ustawy o Radzie Ministrów.

2.125. Zmiany w ustawie o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne:

W związku z umożliwieniem BGK zaciągania na rzecz Krajowego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „KFG”, kredytów, pożyczek lub emitowania obligacji w kraju i za granicą (w dodawanym art. 34ga ust. 1 ustawy) oraz wprowadzeniem zasady, iż w przypadku gdy poziom środków KFG jest niewystarczający do obsługi tych zobowiązań, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do KFG środki niezbędne do terminowej ich obsługi (art. 34ga ust. 2 ustawy), konieczne jest uzupełnienie elementów umowy o której mowa w art. 34c o warunki i terminy przekazywania również tych ww. środków z budżetu państwa (art. 34c pkt 3 ustawy).

W związku ze wspomnianą powyżej możliwością zaciągania przez BGK na rzecz KFG kredytów, pożyczek lub emitowania obligacji uzupełniono przeznaczenie środków zgromadzonych na KFG o spłatę tych zobowiązań (art. 34g ust. 2).

Ponadto uzupełniono katalog środków zasilających KFG o środki pochodzące z zaciągniętych przez BGK kredytów, pożyczek lub wyemitowanych obligacji (art. 34g ust. 3 pkt 7a).

W dodawanym art. 34ga ustawy w ust. 1 wprowadzono możliwość zaciągania przez BGK na rzecz KFG kredytów, pożyczek lub emitowania obligacji w kraju lub za granicą. Przepis ten, jak i pozostałe w tym artykule, wzorowane są na analogicznych przepisach funkcjonujących z powodzeniem od dawna w odniesieniu do Krajowego Funduszu Drogowego, działającego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 72 z późn. zm.).

Zgodnie z ust. 2 w art. 34ga minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do KFG środki niezbędne do terminowej obsługi zobowiązań z tytułu ww. zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, w przypadku gdy poziom środków KFG jest niewystarczający do obsługi tych zobowiązań.

Za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu ww. zobowiązań mogą być udzielane przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia. Będą one udzielane zgodnie z przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach, z zastrzeżeniem, że wymogu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, w zakresie, w jakim wymaga się, aby środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodziły ze źródeł innych niż budżet państwa, nie stosuje się. Art. 7 ust. 2 pkt 2 stanowi, iż poręczenia lub gwarancje mogą być udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredyty na zasilenie funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw, w BGK, pod warunkiem, iż środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodzą ze źródeł innych niż budżet państwa. Taki zapis uniemożliwiłby obejmowanie gwarancjami kredytów zaciąganych i obligacji emitowanych przez BGK na zasilenie

KFG, dlatego też konieczne było wyłączenie jego stosowania w wyżej wskazanym zakresie. Wyłączono również stosowanie art. 8 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, co oznacza, iż w związku z ww. poręczeniami i gwarancjami nie będzie konieczności ustanawiania przez BGK zabezpieczenia.

Analogicznie jak w przypadku innych funduszy w BGK ww. gwarancje i poręczenia Skarbu Państwa są zwolnione z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej (art. 34ga ust. 5 ustawy).

Wprowadzono także, funkcjonujące w odniesieniu do innych analogicznych funduszy w BGK, zapisy odnoszące się do odzyskiwania kwot zapłaconych z tytułu wykonania przez Skarb Państwa umowy poręczenia lub gwarancji z BGK, a mianowicie:

- minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji na zasadach określonych przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach, z wyłączeniem art. 43 tej ustawy (art. 34ga ust. 6) oraz

- w przypadku, gdy odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości lub części (art. 34ga ust. 7).

2.126. Zmiany w ustawie – Kodeks karny wykonawczy:

Projekt przewiduje zmiany w Kodeksie karnym wykonawczym, istotnie rozszerzające dotychczasowe zastosowanie Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE). Proponuje się podwyższenie górnej granicy orzeczonych kar lub sumy kar pozbawienia wolności, warunkującej możliwość odbycia kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, do 18 miesięcy. Głównym celem tej nowelizacji jest znaczne ograniczenie aktualnie występującego zagrożenia zachorowaniami na COVID-19, wywołanymi przez koronawirusa SARS-CoV-2, poprzez rozszerzenie zakresu stosowania Systemu Dozoru Elektronicznego do skazanych, wobec których prawomocnie orzeczona kara lub suma kar pozbawienia wolności nie przekracza jednego roku i 6 miesięcy (obecnie SDE stosowany jest do kar w wymiarze do jednego roku pozbawienia wolności).

Projektowana nowelizacja umożliwi objęciem wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego dodatkowo bardzo dużą grupę - 16 601 skazanych, którzy aktualnie mają prawomocnie orzeczoną karę pozbawienia wolności w wymiarze do jednego roku i 6 miesięcy i jeszcze nie rozpoczęli jej odbywania w jednostce penitencjarnej.

W sytuacji aktualnie trwającej pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 jednym z najbardziej skutecznych działań prewencyjnych, istotnie redukujących zagrożenie szybkiego wzrostu zachorowań i rozpowszechniania się tej epidemii w bardzo podatnym dla tych procesów środowisku, jakim są zawsze duże skupiska bardzo wielu osób przebywających przez większość doby w tych samych pomieszczeniach, co szczególnie występuje w zakładach karnych i aresztach śledczych, jest

niezwłoczne umożliwienie ww. populacji skazanych odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, który jest bardziej skuteczny, efektywny i bardziej opłacalny ekonomicznie niż wykonanie bezwzględnej kary w izolacji więziennej.

Potencjalne osadzenie populacji 16 601 skazanych w zakładach karnych i aresztach śledczych w aktualnym stanie zagrożenia epidemiologicznego mogłoby we wszystkich miejscach odosobnienia w Polsce spowodować masowe zakażenia koronawirusem.

SARS-CoV-2 oraz wywołane nim bardzo liczne zachorowania, co mogłoby wywołać trudne do przewidzenia i oszacowania systemowe zagrożenia dla życia i zdrowia całej populacji więziennej.

Należy również podkreślić, że w zakładach karnych i aresztach śledczych karę pozbawienia wolności do jednego roku i 6 miesięcy aktualnie odbywa 3 340 skazanych, którzy po wejście w życie wzmiankowanej nowelizacji dodatkowo uzyskaliby prawo do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego i w obecnej sytuacji zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem SARS-CoV-2 mogliby kontynuować dalsze odbywanie kary poza zakładem karnym, istotnie ograniczając zagrożenia rozprzestrzeniania się epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 w jednostkach penitencjarnych.

Projektowana nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego, rozszerzająca stosowanie dozoru elektronicznego, ma zatem głównie na celu redukcję zagrożenia epidemiologicznego w polskich jednostkach penitencjarnych, racjonalną regulację populacji więziennej oraz stworzenie lepszych warunków do prowadzenia kontrolowanego procesu resocjalizacji, readaptacji społecznej i zawodowej dla około 20 000 skazanych, dzięki poddaniu ich dozorowi elektronicznemu, monitorującemu zachowanie skazanych na wolności, a w szczególności realizację nałożonych przez sąd obowiązków, które inicjują bardzo istotny proces poprawy i uczą samokontroli, podczas odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Wprowadzenie tego rozwiązania na stałe do porządku prawnego zapewni w przyszłości możliwość objęcia dozorem elektronicznym o ponad 50% większej populacji skazanych, niż miało to miejsce dotychczas. Tym samym w Systemie Dozoru Elektronicznego odbędzie karę pozbawienia wolności większa grupa osób, która z kryminologicznego punktu widzenia może warunkowo odbyć orzeczoną z wyłączeniem rygoru izolacji, zwalniając tym samym miejsca dla sprawców przestępstw, których funkcjonowanie w warunkach wolnościowych nie wiąże się z pozytywnymi rokowaniami, z uwagi na charakter popełnionego czynu lub ryzyko ponownego popełnienia przestępstwa.

Należy szczególnie podkreślić, że wejście w życie wzmiankowanej nowelizacji w stosunku do wszystkich skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego i osób objętych tym systemem w znaczący sposób obniży społeczne i finansowe koszty utrzymania skazanych w warunkach izolacji więziennej, gdyż szacunkowo koszt jednego miesiąca odbywania kary w SDE przez jednego skazanego wynosi tylko około 20% kosztów jednego miesiąca odbywania kary przez

jednego skazanego w jednostce penitencjarnej. Dodatkowo, wszyscy skazani w trakcie odbywania kary w dozorze elektronicznym muszą zapewnić sobie utrzymanie, mają możliwość kontynuowania bądź podjęcia pracy zarobkowej i spłaty swoich należności, sprawowania opieki nad osobami zależnymi, kontynuowania bądź podjęcia nauki, odbudowy i zachowania więzi rodzinnych, poddania się procesowi terapii uzależnień oraz kontynuowania swoich ról społecznych i zawodowych.

2.127. Zmiana ustawy Prawo o ruchu drogowym:

Należy wskazać, że obecnie art. 80c ustawy – Prawo o ruchu drogowym zawiera katalog podmiotów, którym minister właściwy do spraw informatyzacji może udostępnić dane zgromadzone w centralnej ewidencji pojazdów w trybie teletransmisji danych. Proponowana zmiana, z katalogu podmiotów, którym dane można udostępnić we wskazanym trybie wyłącza komorników sądowych, którzy dostęp do danych zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów będą mogli uzyskać wyłącznie w trybie teletransmisji danych.

W obecnym stanie prawnym takie rozwiązanie przewidują już przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie bowiem z treścią art. 761 Kodeksu postępowania cywilnego zmienionego mocą ustawy o komornikach sądowych. doprecyzowano reguły pozyskiwania przez organ egzekucyjny informacji od osób trzecich i tak, w § 2(2) przywołanego artykułu, wprowadzono obowiązek komunikowania się komornika sądowego z podmiotami, od których żąda on informacji, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych funkcjonujących na podstawie przepisów. Ilekroć zatem istnieje system informatyczny obsługiwany przez podmiot udzielający informacji, komornik powinien komunikować się z tym podmiotem wyłącznie za pośrednictwem owego systemu i na zasadach określonych w przepisach stanowiących podstawę prawną funkcjonowania tego systemu. Oznacza to konieczność bezpośredniego wykorzystania przez komornika tych systemów teleinformatycznych, do których ma on dostęp na mocy przepisów szczególnych (takich jak system CEPiK).

Zmieniony przepis w pełni zatem koresponduje z nałożonym na komorników przepisem Kodeksu postępowania cywilnego sposobem pozyskiwania danych z rejestrów prowadzonych w systemach teleinformatycznych.

2.128. Zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Zmiana ma na celu dookreślenie w art. 2 pkt 4a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych pojęcia „kosztów płacy”, poszerzając katalog składników kosztów płacy o obowiązkowe składki na Fundusz Solidarnościowy (oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych - przed zmianą nazwy na Fundusz Solidarnościowy). Obowiązek ich opłacania przez pracodawców nałożyła ustawa o Funduszu Solidarnościowym. Na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób

niepełnosprawnych do kosztów płacy zaliczamy wynagrodzenie brutto oraz finansowane przez pracodawcę obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe naliczone od tego wynagrodzenia i obowiązkowe składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Do kosztów płacy zaliczane powinny być także składki na Fundusz Solidarnościowy.

Definicja kosztów płacy, o których mowa w art. 2 pkt 4a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ma szczególne znaczenie dla stosowania instrumentów wsparcia udzielanego w formułach przewidzianych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), zwłaszcza miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (art. 26a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

Obecna definicja kosztów płacy z art. 2 pkt 4a ustawy o rehabilitacji wdraża art. 2 pkt 31 rozporządzenia KE odnoszący się do kosztów wynagrodzenia. W związku z wejściem w życie ustawy o Funduszu Solidarnościowym uzasadnione jest poszerzenie krajowego katalogu składników kosztów płacy o niektóre składniki dotychczas niewymienione w definicji, a niewykraczające poza prawnoporównawczą definicję wspólnotową. W związku z rozszerzeniem obowiązków adresatów prawa krajowego do uiszczania składki na Fundusz Solidarnościowy projekt ustawy powinien umożliwić im uzyskanie wyższej rekompensaty w formie subsydiów płacowych.

Określono termin zastosowania przepisu art. 2 pkt 4a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Celem przepisu jest uznanie składnika kosztów płacy, jakim są składki na Fundusz Solidarnościowy oraz odpowiednio na Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (przed zmianą nazwy), od dnia 1 stycznia 2019 r., czyli od momentu wprowadzenia tej daniny, ustawą o Funduszu Solidarnościowym. Przepis ten rozstrzyga wątpliwości interpretacyjne co do charakteru tych składek i ich włączenia do kosztów płacy.

W związku z nieuregulowaniem w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definicji kosztów płacy uwzględniającej składkę na Fundusz Solidarnościowy, w projekcie ustawy uznano, że nie stanowi podstawy do odmowy wypłaty lub obowiązku zwrotu miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego ani do ustalenia zerowego salda dofinansowania:

- nieuwzględnienie kwoty składki na Fundusz Solidarnościowy lub na Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w kwocie kosztów płacy wykazanych w informacji, o których mowa w art. 26c ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy za okresy od dnia 1 stycznia 2019 r.,
- nieopłacenie tej składki w całości ani
- nieterminowe opłacenie tej składki.

Natomiast zasady te stosuje się także do innych form pomocy publicznej polegających na subsydiowaniu wynagrodzeń, które nie są miesięcznym dofinansowaniem do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych np. art. 26d ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych gdzie pomoc przysługuje na pokrycie części wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych. Wskazana pomoc nie stanowi subsydium płacowego w rozumieniu art. 33 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 r., str. 1), lecz refundację podwyższonych kosztów związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych (art. 34 Komisji (UE) Nr 651/2014).

Zmiana w zakresie art. 26a ustawy dotyczy zwiększenia kwoty bazowej dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych. Zwiększenie tej kwoty złagodzi częściowo pracodawcom skutki podwyższenia kwoty minimalnego wynagrodzenia w przypadku osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, ze szczególnym uwzględnieniem osób o szczególnych schorzeniach, a tym samym pozwoli wspomóc pracodawców zatrudniających tych pracowników, w związku z pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej spowodowanej COVID-19. Proponuje się podwyższenie podstawy kwoty bazowej na osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności z 1800 zł do 1950 zł i przy stopniu umiarkowanym z 1125 zł do 1200zł. Ponadto proponuje się, by dodatek do kwoty bazowej na osoby o szczególnych schorzeniach wzrósł z 600 zł do 1200 zł w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności i z 600 zł do 900 zł w przypadku osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Wprowadza się również nowy art. 48b ustawy, umożliwiając Prezesowi Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonanie przesunięć w planie finansowym Funduszu kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz finansowanie nowych nieprzewidzianych w planie finansowym zadań w przypadku wprowadzenia ich ustawą, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej sprawy dot. finansów publicznych znajdują się we właściwości ministra właściwego ds. finansów publicznych. Przesunięcia w planie finansowym Funduszu mogą być niezbędne w celu podjęcia działań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Z kolei w zakresie projektowanego art. 68gd ustawy proponuje się okresowe wprowadzenie rozwiązania dotyczącego możliwości dysponowania środkami zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności i zwrotami na te fundusze, tak by bez względu na podstawę prawną zatrudnienia, a także inne wydatki niezbędne do zapewnienia ciągłości zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (w tym do zapewnienia ciągłości działalności dysponenta). Warunkiem dysponowania przedmiotowymi środkami będzie uzyskanie zgody dysponenta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

W dodanym art. 68ge ustawy proponuje się, pomoc, o której mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych by nie wyłączać możliwości udzielania pomocy publicznej dotychczas udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1) podmiotom w trudnej sytuacji.

Z kolei w nowym art. 68gf ustawy proponuje się, okresowe wprowadzenie rozwiązania dotyczącego możliwości wyłączenia stosowania przepisów art. 49 ust. 5d, art. 49f ust. 3f oraz 3g oraz art. 56a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tak by realizować cele związane z ratowaniem miejsc pracy przedsiębiorców i nie obarczać ich kosztami zastosowania ulg w spłacie zobowiązań na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Przepis art. 49 ust. 5d ustawy o rehabilitacji określa, iż od decyzji, o których mowa w ust. 5c (decyzje o odroczeniu terminu płatności należności lub decyzji o rozłożeniu należności na raty) naliczana jest opłata prolongacyjna na podstawie zasadach określonych w Ordynacji podatkowej – w tym zakresie proponowany przepis spowoduje odstępnie od naliczania opłaty prolongacyjnej przy rozpatrywaniu wniosków o odroczenie lub rozłożenie na raty należności w okresie, o którym mowa w proponowanym przepisie.

Przepis art. 49f ust.3f ustawy o rehabilitacji określa, iż od wniosków o rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności strona umowy zobowiązana jest ponieść dodatkową opłatę równą sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim – w tym zakresie proponowany przepis spowoduje odstępnie od naliczania opłaty dodatkowej przy rozpatrywaniu wniosków o rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności w okresie, o którym mowa w proponowanym przepisie.

Przepis art. 49f ust. 3g ustawy o rehabilitacji określa, iż w przypadku uchybienia któremukolwiek z terminów zapłaty należności określonych w umowie odraczającej płatność lub rozkładającej na raty ulega ona rozwiązaniu, a należność staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami naliczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych – w tym zakresie proponowany przepis spowoduje wyłączenie stosowania art. 49f ust. 3g w okresie, o którym mowa w proponowanym przepisie.

Przepis art. 56a ustawy o rehabilitacji określa, iż w przypadku nieterminowego złożenia deklaracji, o których mowa w art. 49 ust. 2 oraz informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2f – osoba, która nie wywiązała się z powyższych obowiązków podlega karze grzywny – w tym zakresie proponowany przepis spowoduje wyłączenie stosowania art. 56a w okresie, o którym mowa w proponowanym przepisie.

2.129. Zmiany w ustawie o zatrudnieniu osób pozbawionych wolności:

W projekcie wskazano że Środki Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy przeznaczają się na finansowanie działań w zakresie resocjalizacji oraz wykonywania kary pozbawienia wolności. Zmiana ww. ustawy o zatrudnianiu osób pobawionych wolności poprzez uzupełnienie przykładowego katalogu działań mieszczących się w tym zakresie o punkt 6 umożliwi zakup materiałów i sprzętu niezbędnych dla realizacji zadań Służby Więziennej w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej. Proponowana zmiana pozwoli na wydatkowanie środków Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy na rzecz ochrony zdrowia funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób pozbawionych wolności. Proponowana zmiana stworzy możliwości dla skutecznego przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej.

2.130. Zmiana ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych:

Zmiana dotyczy domniemania prawnego istniejącego w specustawie brzmienia art. 17, z odpowiednią korektą gramatyczną. Przepis ten wprowadzał domniemanie, że w obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie bez uprzedniego zgłoszenia do właściwej ewidencji, o której mowa w art. 38 ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, nie są spełnione wymagania sanitarne. Należy zatem wskazać, że zgodnie z intencjami projektodawcy, zaproponowany przepis miał wprowadzać domniemanie prawne polegające na założeniu, że obiekt, w którym są świadczone usługi hotelarskie, a który to obiekt nie został zgłoszony do odpowiedniej ewidencji, nie spełnia wymogów sanitarnych. Wprowadzenie takiego domniemania ma na celu umożliwienie natychmiastowej reakcji służb sanitarnych w przypadku podejrzenia, że w obiekcie może przebywać osoba, zarażona wirusem, tym samym usprawnić podjęcie natychmiastowych działań zaradczych. Należy wskazać, że podobne przepisy, które w sposób literalny wyrażają domniemanie prawne, nie są obce polskiemu systemowi prawnemu. Można przy tym wskazać, na art. 7 kodeksu cywilnego („Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.”) lub art. 341 tegoż kodeksu („Domniemywa się, że posiadanie jest zgodne ze stanem prawnym. Domniemanie to dotyczy również posiadania przez poprzedniego posiadacza.”). Domniemania prawne nie są także obce prawu autorskiemu (przykładowo art. 8 ust. 1, art. 11, art. 13, art. 15). W doktrynie prawoznawstwa podkreśla się, że celem domniemań jest ułatwienie w ustalaniu stanu faktycznego, w odniesieniu do proponowanego przepisu przyjęciu zatem a priori, że w obiekcie niezarejestrowanym nie są spełnione warunki sanitarne do świadczenia usług hotelarskich. Przyjęcie takiego założenia umożliwi szybkie reagowanie odpowiednich służb.

2.131. Zmiany ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych:

Celem zmiany zaproponowanej w pkt 1- 3 jest umożliwienie ZUS weryfikowania istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych osób wykonujących umowy nazwane umowami o dzieło.

Zmiana zaproponowana w pkt 4 będzie umożliwiała udostępnianie informacji o umowach o dzieło ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

2.132. Zmiany ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne:

Przepisy art. 57b-57d wprowadzają nowe regulacje analogiczne jak w przypadku ustawy PIT i CIT w zakresie:

- odliczenia z tytułu darowizn przekazanych w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19;
- regulacje dotyczące zwolnienia z obowiązku zwiększenia przychodów ze względu na tzw. złe długi.

2.133. Zmiany w ustawie o emeryturach i rentach z FUS:

W przypadku gdy zostanie stwierdzone, że świadczenie postojowe zostało pobrane nienależnie, proponowana zmiana umożliwi potrącanie kwot tego świadczenia z emerytury lub renty wypłacanej osobie, która je pobrała. Jest to konsekwencja przepisu przewidującego zwrot nienależnie pobranego świadczenia postojowego.

2.134. Zmiany w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa:

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na równi z niezdolnością do pracy z powodu choroby traktuje się niemożność wykonywania pracy w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ lub uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, a od 20 marca 2020 r. zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 2 i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, osoba przekraczająca od dnia 15 marca 2020 r. granicę państwową, jest obowiązana odbyć obowiązkową kwarantannę, której obowiązek jest równoważny z obowiązkiem wynikającym z art. 34 ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W takim przypadku, decyzji organu inspekcji sanitarnej nie wydaje się.

W związku z tym niezbędne jest dodanie w przepisach ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, że niemożność wykonywania pracy z powodu obowiązkowej kwarantanny, bez decyzji organu inspekcji sanitarnej, jest traktowana na równi z niezdolnością do pracy z powodu choroby.

2.135. Zmiany ustawy - Kodeks spółek handlowych:

Projektowane zmiany dotyczą sposobu odbywania posiedzeń oraz podejmowania uchwał przez organy zarządzające oraz nadzorcze sp. z o.o. i S.A. Mają one na celu zapewnienie możliwości działania zarządów oraz rad nadzorczych tych spółek, w szczególności w sytuacji nadzwyczajnych wydarzeń, które mogą wpływać na ich wewnętrzną organizację. Przedmiotowe zmiany nie obejmują natomiast prostej spółki akcyjnej, gdyż de lege lata posiedzenia jej organów zarządczych i nadzorczych mogą odbywać się przy wykorzystaniu nowych technologii. Również uchwały mogą być podejmowane przez te organy przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bez konieczności zawarcia w umowie spółki odpowiedniego upoważnienia.

Rozprzestrzenianie się COVID-19 oraz stosowane środki ochrony mające na celu ograniczenie związanego z tym zagrożenia powodują istotne ryzyko paraliżu decyzyjnego dla blisko 500.000 spółek kapitałowych tworzących polską gospodarkę, w tym spółek publicznych. Zarządzane kwarantanny czy ograniczanie swobody podróży pomiędzy kontynentami lub państwami prowadzą do izolacji dużej liczby osób, wśród których znajdują się również członkowie organów, w tym przedstawiciele inwestorów zagranicznych. Wśród organów zarządzających i nadzorczych spółek z indeksu WIG-20 oraz WIG-40 znajduje się wielu cudzoziemców. Sytuacja taka stwarza istotne ryzyko paraliżu działalności organów spółek, co spowodowane jest brakiem wyraźnego uregulowania w Kodeksie spółek handlowych możliwości odbywania posiedzeń zarządów z wykorzystaniem nowych technologii oraz ograniczonym dopuszczeniem ich stosowania w wypadku rad nadzorczych. Projektowane zmiany stanowią przy tym również odpowiedź na zgłaszane od wielu lat potrzeby rynku. Przyczynią się one zatem do usprawnienia działalności spółek także w standardowych warunkach ich funkcjonowania.

Zasadnicza zmiana polega na wprowadzeniu możliwości odbywania posiedzeń zarządów i rad nadzorczych sp. z o.o. i S.A. z wykorzystaniem nowych technologii, tj. w szczególności w trybie telekonferencji albo wideokonferencji. Aktualnie można spotkać się ze stanowiskiem, że posiedzenia wspomnianych organów spółek wymagają fizycznej obecności członków w jednym miejscu (jest to wyrażone wprost w przepisach w odniesieniu do organów nadzorczych sp. z o.o. i S.A.: art. 222 § 1 KSH oraz art. 388 § 1 KSH). Kodeks spółek handlowych przewiduje wykorzystanie nowych technologii w ramach organów nadzorczych sp. z o.o. i S.A. wyłącznie w ramach procesu podejmowania uchwał. Sytuacja taka może skutkować niemożliwością odbycia posiedzenia, kiedy nie mogą być obecne osoby stanowiące co najmniej połowę członków organu. Dodatkowo taki stan prawny w sposób nieuzasadniony różnicuje liczbę osób biorących udział w posiedzeniu organu (osoby będące w miejscu posiedzenia) od liczby osób biorących udział w głosowaniu (osoby uczestniczące w głosowaniach z wykorzystaniem nowych technologii). Proponowana regulacja ułatwi funkcjonowanie rad nadzorczych z udziałem osób zamieszkałych poza siedzibą spółki lub zagranicą. Proponowane zmiany zostały wprowadzone również w odniesieniu do zarządów sp. z o.o. i S.A., tak

aby usunąć powstające dotychczas wątpliwości co do możliwości odbywania posiedzeń tych organów np. w trybie wideo- czy telekonferencji.

Zaproponowane zmiany dotyczą również sposobu podejmowania uchwał przez rady nadzorcze oraz zarządy sp. z o.o. i S.A. Postuluje się możliwość podejmowania przez każdy z tych organów uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, bez konieczności zawarcia w umowie spółki lub jej statucie odpowiedniego upoważnienia. Mając na względzie zróżnicowanie spółek, przyjęto przy tym możliwość wprowadzenia odmiennej regulacji w umowach lub statutach spółek.

Aktualnie możliwość podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uzależniona jest od wprowadzenia odpowiedniej regulacji w umowie sp. z o.o. lub statucie S.A. (w odniesieniu do rad nadzorczych: art. 222 § 4 KSH, art. 388 § 3 KSH), co nie zawsze jest możliwe. Po zmianach możliwość taka wynikać będzie wprost z przepisów prawa, zaś to jej wyłączenie będzie wymagać interwencji umownej lub statutowej. Przy tej okazji usunięto dotychczas istniejące ograniczenia dotyczące zakazu podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w przypadku gdy dotyczyły one wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej, powołania zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób (art. 222 § 5 KSH, art. 388 § 4 KSH). Praktyka pokazuje, że niejednokrotnie również podejmowanie decyzji w powyższych sprawach wymaga elastyczności i sprawności działania organu nadzoru, niezależnie od miejsca fizycznej obecności jego członków. W spółkach, w których wspólnicy postanowią o ograniczeniu czy wyłączeniu, będzie to w dalszym ciągu możliwe.

Odesłanie do art. 406 5 § 3 KSH ma wyeliminować ewentualne wątpliwości i potwierdzić, że odbywanie posiedzeń przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość nie narusza obowiązków określonych w przepisach o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

2.136. Zmiany w ustawie o dozorze technicznym:

Przepis zmieniający ustawę o dozorze technicznym i wprowadzający do niej przepisy epizodyczne ma na celu umożliwienie organom jednostek dozoru technicznego wykonania przypadających w kolejnych tygodniach badań urządzeń technicznych, a w konsekwencji zezwolenia na ich eksploatację, w odroczonym terminie. Proponowane rozwiązanie jest odpowiedzią na oczekiwania przedsiębiorców i innych eksploatujących urządzenia techniczne, którzy ze względu na obecną sytuację związaną z epidemią COVID-19 chcieliby - tam gdzie to możliwe i gdzie nie powoduje to zagrożenia dla życia i zdrowia - przełożyć termin wykonania badań urządzeń technicznych (m.in. okresowych badań technicznych), z zachowaniem możliwości eksploatacji tych urządzeń przez maksymalny okres kolejnych 6 miesięcy. Odroczenie terminu badań może nastąpić na wniosek

eksploatującego po uprzednim złożeniu stosownego oświadczenia. Zarówno wniosek jak i oświadczenie mogą być złożone bez konieczności wizyty w urzędzie, co jest istotne w perspektywie przeciwdziałania COVID-19. Przepis posługuje się zwrotem „środków komunikacji elektronicznej” w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, który oznacza rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną. Jednocześnie dopuszcza się złożenie wniosku i oświadczenia na piśmie. Rozwiązanie umożliwiające w uzasadnionych przypadkach odroczenie terminu wykonania badań stosowane jest już w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych w stosunku do wybranych typów urządzeń ciśnieniowych (§28). Przyjęcie takiego rozwiązania zapewni z jednej strony ciągłość operacyjną dla eksploatujących urządzenia techniczne, a z drugiej przyczyni się do zmniejszenia wizyt inspektorów dozoru technicznego w przedsiębiorstwach w całej Polsce i będzie odpowiedzią na oczekiwania branży co do elastyczności urzędów wobec obecnej sytuacji epidemicznej.

2.137. Zmiany w ustawie – Prawo o miarach:

Przepis zmieniający ustawę - Prawo o miarach ma na celu umożliwienie organom administracji miar w 2020 r. odraczenie terminu dokonania legalizacji ponownej i zezwalanie na dalsze użytkowanie przyrządów pomiarowych, ale przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Proponowane rozwiązanie wynika z sytuacji stanu zagrożenia epidemicznego obowiązującego na terenie kraju. Jest odpowiedzią na oczekiwania przedsiębiorców oraz innych użytkowników przyrządów pomiarowych, którzy ze względu na obecną sytuację związaną z epidemią COVID-19 chcieliby - tam gdzie to możliwe i gdzie nie powoduje to zagrożenia dla życia i zdrowia - przełożyć termin dokonania legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych, z zachowaniem możliwości dalszego użytkowania tych przyrządów pomiarowych przez maksymalnie okres kolejnych 6 miesięcy. Odroczenie terminu dokonania legalizacji może nastąpić na wniosek podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o dokonanie legalizacji ponownej wraz ze złożeniem stosownego oświadczenia. Zarówno wniosek jak i oświadczenie mogą być złożone bez konieczności wizyty w urzędzie, co jest istotne w perspektywie przeciwdziałania COVID-19. Projektowany przepis posługuje się zwrotem „środków komunikacji elektronicznej” w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, który oznacza rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną. Jednocześnie dopuszcza się złożenie wniosku i oświadczenia na piśmie. Przyjęcie takiego rozwiązania zapewni z jednej strony ciągłość operacyjną dla

użytkujących przyrządy pomiarowe i będzie odpowiedzią na oczekiwania przedsiębiorców co do elastyczności urzędów wobec obecnej sytuacji epidemicznej, a z drugiej strony przyczyni się do ochrony życia i zdrowia ponad 1.600 pracowników administracji miar, którzy wyjeżdżając do klientów, wykonują swoją pracę często w miejscach publicznych, przez co narażeni są na ryzyko infekcji koronawirusem.

2.138. Zmiana ustawy o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców:

Proponowana poprawka ma na celu rozszerzenie katalogu przedmiotów działalności, w zakresie których będą mogły być uruchomione zadania podczas selektywnego uruchomienia programu mobilizacji gospodarki. W aktualnym brzmieniu przepisu Minister Obrony Narodowej mógłby wskazać jedynie przedmiot działalności, o której mowa w art. 3 ustawy o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców. W przepisie tym nie zostały jednak wymienione wszystkie rodzaje działalności, w zakresie których mogą być uruchamiane zadania obronne (brak np. działalności budowlanej). Wynika to z tego, że art. 3 ww. ustawy definiując przedsiębiorcę o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym posługuje się nie tylko kryterium przedmiotu wykonywanej działalności, ale także obszaru działania. Zatem przedsiębiorcą o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym może być również przedsiębiorca nie wykonujący żadnego z przedmiotów działalności wymienionych w art. 3 ustawy. Tym samym zadania obronne mogą być uruchamiane również w innych niż określone w art. 3 rodzajach działalności gospodarczej.

Zadania jakie mogą być realizowane w ramach programu mobilizacji gospodarki określa art. 2 pkt 1 ustawy o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców, a uszczegóławia je art. 4a ustawy, zawężając je do zadań dotyczących dostaw lub remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz nowego zadania: dotyczącego wytwarzania i dystrybucji produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywnościowego, środków ochronnych i wyrobów medycznych oraz udzielania świadczeń medycznych. Zadanie te mogą realizować tylko przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym.

Zgodnie z przepisami art. 4b ust. 1 ustawy Prezes Rady Ministrów uruchomi program mobilizacji gospodarki w drodze rozporządzenia, a Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, wskaże zadania, które mają być uruchomione podczas jego selektywnego uruchomienia. Biorąc pod uwagę, że program mobilizacji gospodarki jest dokumentem niejawnym zakłada się, że w ww. rozporządzeniu określone zostaną numery zadań z programu mobilizacji gospodarki, które będą podlegały uruchomieniu w ramach selektywnego uruchamiania programu.

Ponadto w aktualnym brzmieniu ust. 7 Minister Obrony Narodowej nie posiada wiedzy o rodzaju i charakterze wniosków składanych przez organy, o których mowa w art. 5, do Prezesa Rady Ministrów o selektywne uruchomienie programu mobilizacji gospodarki. W konsekwencji nie będzie

mógł wydać rozporządzenia określającego zadania, jakie mają być uruchomione w ramach selektywnego uruchomienia programu mobilizacji gospodarki.

Wprowadzony przepis obliguje organy wnioskujące do Prezesa Rady Ministrów o selektywne uruchomienie programu mobilizacji gospodarki do informowania o tym fakcie Ministra Obrony Narodowej, co umożliwi mu właściwą realizację przepisów ust. 5.

2.139. Zmiana ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne:

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego, w którym kluczowym zaleceniem jest, aby obywatele pozostali w swoich domach, szczególnego znaczenia nabierają wszelkie rozwiązania pozwalające na załatwienie spraw w administracji publicznej na odległość. Korzystanie z usług e-administracji wymaga od obywateli posiadania i posługiwania się określonymi środkami identyfikacji elektronicznej oraz podpisami elektronicznymi. Część obywateli posiada już „profile zaufane” oraz „profile osobiste” (stanowiące funkcjonalność dowodu osobistego z warstwą elektroniczną), które pozwalają na składanie „podpisu zaufanego”, oraz dowód osobisty z warstwą elektroniczną pozwalający na składanie „podpisu osobistego”. Z myślą o tych osobach, które z różnych powodów nadal nie posiadają możliwości korzystania z powyższych środków identyfikacji elektronicznej oraz podpisów elektronicznych, proponuje się wprowadzenie przepisów, które pozwolą na wydanie takim osobom tymczasowego środka identyfikacji elektronicznej, jakim będzie „tymczasowy profil zaufany”. Przedmiotowy środek identyfikacji elektronicznej będzie mógł być wydany w usłudze online, która będzie mogła być zrealizowana bez konieczności osobistego stawiennictwa w urzędzie, a więc bez konieczności opuszczania miejsca zamieszkania.

2.140. Zmiany ustawy o kinematografii:

Ze względu na ogłoszenie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie jest możliwe wyświetlanie filmów w kinach. W związku z powyższym zaproponowano zmianę - nowe brzmienie przepisu art. 4 ust. 1, pozwalające uznać za film również utwór, który z uzasadnionych przyczyn nie miał premiery kinowej. Ma to istotne znaczenie związane z możliwością rozliczenia dotacji.

Dodatkowo zmodyfikowano obowiązek przekazywania przez kina Polskiemu Instytutowi Sztuki Filmowej danych o liczbie widzów, liczbie sprzedanych biletów i zaakceptowanych znakach legitymacyjnych oraz przychodach z tytułu sprzedaży biletów w odniesieniu do każdego filmu wyświetlanego w danym kinie, a także danych o przychodach z tytułu wyświetlania filmów i reklam w kinie. Przepis ten zmniejsza obowiązki informacyjne na przykład w sytuacji konieczności oddelegowania pracowników do pracy zdalnej z powodu wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Zmiany przewidziane w projektowanym art. 19 ust. 3a zawieszają obowiązek raportowania danych dotyczących:

- dziennych danych o liczbie widzów, liczbie sprzedanych biletów i zaakceptowanych znakach legitymacyjnych oraz przychodach z tytułu sprzedaży biletów w odniesieniu do każdego filmu wyświetlanego w danym dniu,
- miesięcznych danych o przychodach z tytułu wyświetlania filmów i reklam w kinie.

Przepis określa również zasady przywrócenia obowiązku raportowania.

2.141. Zmiany w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym:

W związku z dotychczasowymi doświadczeniami i ograniczeniami spowodowanymi COVID-19, proponuje się wprowadzenie możliwości zdalnego udziału w posiedzeniach Komisji Nadzoru Finansowego.

2.142. Zmiana ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej:

Zmiany zaproponowane do ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej mają na celu wprowadzenie wielu znaczących ułatwień dla przedsiębiorców inwestujących w nowe technologie, w tym takich rozszerzających zakres ww. inwestycji. Ma to szczególne znaczenie w momencie spowolnienia gospodarczego, trudnej i zmieniającej się sytuacji na rynku polskim i światowym związanej m.in. z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2. W ocenie projektodawców, wspomniane ułatwienia pozytywnie wpłyną na sytuację i możliwości polskich przedsiębiorców, a w konsekwencji będą w swoisty sposób „przeciwdziałać” negatywnym gospodarczym konsekwencjom pandemii.

Dynamiczne przemiany technologiczne, w tym transformacja w kierunku przemysłu 4.0, gospodarki o obiegu zamkniętym, czy też gospodarki niskoemisyjnej powodują konieczność elastycznego reagowania przez polskie przedsiębiorstwa na pojawiające się wyzwania, w tym digitalizację oraz robotyzację działalności. Żeby utrzymać wysoki poziom konkurencyjności na rynku, firmy muszą rozszerzać swoją działalność, wchodząc w nowe obszary oraz poszukując nowych przewag, w tym w oparciu o działalność innowacyjną. Początkowo są to działania na mniejszą skalę, które w efekcie mogą doprowadzić do osiągnięcia odpowiedniej masy krytycznej do opracowywania innowacji o wpływie na daną branżę, czy też całą gospodarkę. W związku z powyższym, proponowane zmiany polegają na uelastycznieniu finansowania projektów związanych z wdrażaniem nowych technologii w formie nowych produktów i usług, za pomocą kredytu technologicznego, poprzez zniesienie wymogu uznania produktów i usług za innowacyjne na terytorium RP. Tym samym wpłynie to na zwiększenie podaży projektów rozwijających asortyment firm na bazie nowych technologii, które na podstawie tych doświadczeń mogłyby kontynuować opracowywanie oraz wdrażanie nowych rozwiązań na większą skalę, w tym skalę kraju (zmiany art. 2 ust.1 pkt 4). Dotychczasowa definicja inwestycji technologicznej mogła powodować wątpliwości interpretacyjne co do zakresu wydatków kwalifikowanych, ograniczając je jedynie do wydatków związanych z momentem samego

uruchomienia produkcji. Tymczasem wiele wydatków związanych z faktycznym uruchomieniem i prowadzeniem produkcji ponoszonych przez przedsiębiorców mogło pozostać niekwalifikowane. Należą do nich na przykład wydatki związane z: zakupem systemów optymalizujących procesy produkcyjne w firmie, które są niezbędne m.in. do prowadzenia produkcji seryjnej w sposób efektywny; zakupem środków trwałych wykorzystywanych w prowadzeniu nowej produkcji, a wpływających m.in. na ograniczanie zanieczyszczenia środowiska (w tym panele fotowoltaiczne do zasilania linii produkcyjnych); budową powierzchni magazynowych związanych bezpośrednio z nową produkcją itp. W konsekwencji powyższych zmian ustawa zmienia również analogicznie definicję nowej technologii (art. 2 ust. 1 pkt 9).

Dotychczasowe ustalenie maksymalnej kwoty dofinansowania w sposób sztuczny ograniczało możliwości realizacji najbardziej innowacyjnych projektów, wymagających często znaczących nakładów finansowych. Powodowało to też konieczność sztucznego niekwalifikowania przez wnioskodawców części wydatków kwalifikowanych (z uwagi na brak możliwości uzyskania na nie dofinansowania przekraczającego próg 6 mln zł). Zmiana obejmuje zniesienie limitu premii technologicznej w celu ograniczenia stopniowego spadku atrakcyjności kwoty dofinansowania spowodowanej rocznym wzrostem kosztów realizacji projektów, w tym wzrostem cen materiałów, urządzeń, usług oraz kosztów działalności przedsiębiorstw (uchylenie art. 10 ust. 1 pkt 1).

Uchylenie ust. 2 i 3 w art. 11 jest zasadne z uwagi na fakt, że zapisy te były niezbędne, gdy funkcjonował fundusz celowy - Fundusz Kredytu Technologicznego (FKT), dla którego corocznie obowiązywał plan finansowy z określonymi limitami środków na wypłaty premii technologicznych. Dysponentem FKT był minister ds. gospodarki. Od 1 stycznia 2018 r. FKT został zniesiony, wobec tego ust. 2 i 3 stały się martwymi przepisami (poddziałanie 3.2.2 jest wdrażane bez pośrednictwa funduszu celowego). Limit wypłacanych premii technologicznych nie jest już roczny, ale długookresowy określony alokacją przewidzianą dla poddziałania w ramach PO IR. Jednocześnie wypłaty premii na rzecz beneficjentów odbywają się ze środków budżetu europejskiego na podstawie upoważnienia do realizacji zleceń płatności, udzielanego BGK przez dysponenta części budżetowej na podstawie art. 188 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Identyczny system płatności, określony w ustawie o finansach publicznych, obowiązuje w każdej innej instytucji pośredniczącej lub wdrażającej (np. PARP, NCBR); jedynie ustawa o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej przewiduje w tym zakresie osobne rozwiązania. Jednocześnie, na podstawie art. 11 ust. 2, minister właściwy do spraw gospodarki zapewnia jedynie obsługę finansową poddziałania 3.2.2 PO IR, nie mając dostatecznego wpływu na jego realizację, tj. prowadzi jedynie sprawy związane z zapewnieniem BGK niezbędnych środków budżetowych na realizację poddziałania 3.2.2 POIR.

W celu poprawy sposobu określania wkładu własnego zaproponowano zmianę art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy. Art. 14 ust. 14 rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (GBER) stanowi, iż „Beneficjent pomocy musi wnieść wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów

kwifikowalnych, pochodzący ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego”. Dofinansowanie w ramach poddziałania 3.2.2 POIR przeznaczone jest na częściową spłatę tzw. kredytu technologicznego udzielanego przez bank komercyjny. Zgodnie z art. 3 ust. 6 i 7, kredyt ten udzielany jest na warunkach rynkowych. Ponadto jako konsekwencja powiązania art. 2 ust. 1 pkt 2 z art. 10 ust. 5 i 6, z kredytu technologicznego mogą być finansowane jedynie wydatki kwalifikowane. Kredyt technologiczny udzielany przez komercyjny bank kredytujący nie stanowi zatem środków publicznych. Jest on również częściowo spłacany ze środków własnych Beneficjenta. Kwota spłaty ze środków własnych beneficjenta stanowi dopełnienie do wypłacanego dofinansowania, którego poziom w ramach 3.2.2 POIR wynika z: Mapy pomocy regionalnej – jako konsekwencja art. 14 GBER (w przypadku wydatków wynikających z art. 10 ust. 5 ustawy ONF) oraz art. 18 GBER (w przypadku wydatków wynikających z art. 10 ust. 5 ustawy ONF). W każdym z tych przypadków dofinansowanie nie może przekroczyć 70% wydatków kwalifikowanych, a więc spłata kredytu ze środków własnych przedsiębiorcy stanowi nie mniej niż 30% wydatków kwalifikowanych. W efekcie, przedsiębiorca realizujący projekt w ramach poddziałania 3.2.2 POIR wnosi wkład finansowy w wysokości nie mniejszej niż 30% wydatków kwalifikowanych już w wyniku samej spłaty kredytu technologicznego z własnych środków, ponad kwotę spłaty wynikającą z wypłacanego dofinansowania (tj. premii technologicznej). Aktualne brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy ONF w sposób sztuczny nie uznaje tych środków własnych beneficjenta przeznaczonych na częściową spłatę kredytu technologicznego za jego środki własne. Przepis ten narzuca bowiem, iż beneficjent poza wniesieniem środków własnych na spłatę co najmniej 30% kredytu komercyjnego przeznaczonego na wydatki kwalifikowane, musi dodatkowo wnieść 25% środków własnych, niezależnie od tego kredytu.

Projekt rozszerza (art. 3 ust. 2 oraz art. 10 ust. 4a, 5, 6, 6a) katalog wydatków kwalifikowanych o elementy wynikające z uwag wnioskodawców oraz doświadczenia z paneli ekspertów – w tym o koszty transportu oraz o koszty realizacji inwestycji technologicznej a nie samego wdrożenia oraz o koszty związane z uzyskiwaniem, walidacją i obroną patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, związanych z inwestycją technologiczną.

Zmiana art.8 ust.1 ma charakter techniczny - pozwoli przedsiębiorcy, który dostał dofinansowanie na zaciąganie kredytu technologicznego nie tylko w banku kredytującym, który wydał wcześniej taką promesę, ale również w innym banku kredytującym współpracującym z BGK przy wdrażaniu poddziałania „Kredyt na innowacje technologiczne”.

2.143. Zmiana ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi:

Zaproponowana zmiana służy uzupełnieniu zawartej w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi definicji pojęcia „miejsce kwarantanny” o wskazanie, że może

nim być także wyodrębniona część budynku. W obowiązującym brzmieniu przepis wymaga, aby kwarantanna była prowadzona w odrębnym budynku. Wydaje się, że pod względem sanitarno-epidemiologicznym wystarczające będzie organizowanie kwarantanny nie tylko w odrębnych budynkach, ale również w wyodrębnionych ich częściach, np. w wyznaczonych skrzydłach budynków albo na wyznaczonych odizolowanych piętrach, czy pomieszczeniach. Zmiana wydaje się o tyle istotna, że na dzień 15 marca 2020 r. przewiduje się, że objęcia kwarantanną będzie wymagało 100 000 osób.

2.144. Zmiany w zakresie ustawy o finansach publicznych:

Proponowany przepis umożliwi finansowanie zadań wynikających z uruchomienia przez Prezesa Rady Ministrów programu mobilizacji gospodarki, w tym tych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zarówno w trybie selektywnym bądź pełnym, bez względu na obowiązujący stan gotowości obronnej państwa, albowiem art. 180 ustawy o finansach publicznych zezwala na przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa tylko w przypadku stanów nadzwyczajnych, tj. według art. 228-232 Konstytucji RP: stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej.

2.145. Zmiany w ustawie o Służbie Więziennej:

Proponowana zmiana brzmienia art. 19 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej służy uzupełnieniu katalogu środków przymusu bezpośredniego, których w określonych ustawą przypadkach mogą użyć lub które mogą wykorzystać funkcjonariusze Służby Więziennej, o przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Przyznanie funkcjonariuszom Służby Więziennej uprawnienia do korzystania z dodatkowego środka przymusu bezpośredniego, poszerzające gamę dostępnych środków i umożliwiające zastosowanie środka najbardziej adekwatnego do sytuacji uzasadniającej użycie przymusu, wprowadzane jest jako rozwiązanie o charakterze stałym, może mieć jednak szczególne znaczenie w kontekście zagrożenia epidemicznego związanego z COVID-19, np. w przypadku konieczności wykonania zadań służbowych w zmniejszonej obsadzie kadrowej.

2.146. Zmiany w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3:

Proponuje się, celem ujednoczenia przepisów, wprowadzenie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rodziny do zamykania w określonych przypadkach żłobków i klubów dziecięcych.

2.147. Zmiany w ustawie o odpadach:

Regulacja ma na celu odroczenie obowiązków administracyjnych, które w czasach rozprzestrzeniania się COVID-19 mogłyby stanowić dla przedsiębiorców nadmierne obciążenie.

2.148. Zmiana w ustawie o systemie powiadamiania ratunkowego:

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii, albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, który może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zadanie szkolenia i egzaminowania operatorów numerów alarmowych, o którym mowa w art. 18, jest realizowane przez organ prowadzący centrum powiadamiania ratunkowego, w którym są oni zatrudnieni, z wykorzystaniem zasobów kadrowych i sprzętowych tego centrum. Przepisy dotyczące programu szkolenia operatorów numerów alarmowych i rozporządzenia wydanego na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy stosuje się odpowiednio. Certyfikat uzyskany na podstawie niniejszego przepisu traci ważność po upływie 90 dni od zakończenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

W związku z koniecznością zapewnienia ciągłości działania systemu powiadamiania ratunkowego, należy zmaksymalizować liczbę operatorów numerów alarmowych mogących obsługiwać zgłoszenia. Warunkiem koniecznym do pracy na stanowisku operatora numerów alarmowych jest uzyskanie certyfikatu operatora numerów alarmowych poprzez przejście szkolenia (podstawowego lub w ramach doskonalenia zawodowego) i zdanie egzaminu. Wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego uniemożliwiło prowadzenie, w dotychczasowy sposób, tj. w jednym ośrodku w Polsce, szkoleń kandydatów na operatorów numerów alarmowych i ich egzaminowanie, w związku z czym niemożliwe stało się pozyskanie lub przedłużenie ważności certyfikatów. Mając na uwadze możliwość wyłączenia z pracy nieokreślonej grupy operatorów numerów alarmowych, w związku z ewentualnym ich zakażeniem lub poddaniem kwarantannie, w celu zapewnienia możliwości obsługi zgłoszeń alarmowych, koniecznym wydaje się ułatwienie procesu pozyskania uprawnień operatorów numerów alarmowych poprzez wydłużenie trzyletniego terminu ważności certyfikatów i wprowadzenie możliwości szkolenia i egzaminowania kandydatów na operatorów w ich macierzystych ośrodkach na czas obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Projektuje się, że szkolenie i egzaminowanie operatorów numerów alarmowych w ich ośrodkach, w których są szkoleni będzie odbywało się na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach, ale – w związku z nadzwyczajnymi okolicznościami – zasobami kadrowymi i sprzętowymi tego centrum. W związku z tym np. dopuszcza się możliwość egzaminowania operatora numerów alarmowych przez kierownika lub zastępcę kierownika centrum, w którym operator jest zatrudniony. Dodatkowo, w celu zachowania jednolitych standardów, wojewoda lub podmiot realizujący szkolenia w czasie „zwykłym” będzie zobligowany do przekazania centrom powiadamiania ratunkowego szczegółowego programu szkolenia oraz materiałów szkoleniowych.

2.149. Zmiana w ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020:

Działalność BGK prowadzona jest w ramach mandatu publicznego powierzonego mu na mocy prawa, w tym ustawy o BGK, Statutu, a także ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów

w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020. W projektowanym art. 28 a ust. 2 tej ustawy wskazano literalnie na BGK jako podmiot, któremu powierza funkcję wdrażania instrumentu finansowego lub funduszu funduszy.

Zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b pkt ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 „Przy wspieraniu instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 1 lit. b), instytucja zarządzająca może powierzyć zadania wdrożeniowe międzynarodowym instytucjom finansowym, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, lub instytucjom finansowym z siedzibą w państwie członkowskim, dążącym do osiągnięcia celów interesu publicznego i pozostającym pod nadzorem instytucji publicznej.”

Bank Gospodarstwa Krajowego jest instytucją finansową, która dąży do osiągnięcia celów interesu publicznego i pozostaje pod nadzorem instytucji publicznej, a proponowany art. 28 a koresponduje z treścią art. 38 ust. 4 lit. b pkt ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

Należy również podkreślić, że od czasu, kiedy środki z funduszy strukturalnych UE wykorzystywane również w ramach instrumentów finansowych, Bank Gospodarstwa Krajowego jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za ich wdrażanie zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. W perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych Bankowi Gospodarstwa Krajowego powierzono wdrażanie instrumentów finansowych o wartości ponad 12 mld zł, z czego ponad połowa instrumentów dotyczy wsparcia MSP (pozostałe obszary to m.in. innowacyjność, Internet szerokopasmowy, efektywność energetyczna, rynek pracy itp.). Również w okresie 2007-2013 BGK był głównym podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie instrumentów finansowych w programach regionalnych i krajowych. Należy również wskazać, że wśród podmiotów zaangażowanych we wdrażanie instrumentów finansowych z funduszy strukturalnych, BGK ma zdecydowanie największe doświadczenie, ponieważ jako jedyny z krajowych podmiotów uczestniczy we wdrażaniu wszystkich typów instrumentów (pożyczkowe, gwarancyjne, kapitałowe).

Bank Gospodarstwa Krajowego posiada zatem nie tylko odpowiednie umocowanie ustawowe, ale również ogromne doświadczenie we wdrażaniu instrumentów finansowych, w szczególności o charakterze dłużnym (pożyczki, gwarancje, poręczenia).

2.150. Zmiany w ustawie o odnawialnych źródłach energii:

Proponowane zmiany wprowadzają możliwość wydłużenia terminu realizacji zobowiązania uczestnika aukcji do sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego oraz maksymalnego wieku urządzeń wchodzących w skład danej instalacji, na skutek zaistnienia okoliczności niezależnych od Wytwórcy, z uwzględnieniem sytuacji zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej lub wysoce zakaźnej, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w tym spowodowanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Analogiczna regulacja została zaproponowana dla Wytwórców korzystających z systemów feed-in tariff (FiT) oraz feed-in premium (FiP), adresowanych do określonych mocowo instalacji OZE, wykorzystujących hydroenergię, biogaz i biogaz rolniczy. Mechanizmy te zapewniają gwarantowaną cenę energii elektrycznej (system FiT) dla mikroinstalacji oraz małych instalacji biogazowych i wodnych (o mocy mniejszej niż 500 kW) lub prawo do uzyskania pokrycia ujemnego salda (system FiP) dla średniej wielkości instalacji biogazowych i wodnych (o mocy nie mniejszej niż 500 kW, ale nie większej niż 1 MW).

Proponowana zmiana jest odpowiedzią na możliwe wystąpienie niedobory towarów lub opóźnienia dostaw komponentów niezbędnych dla realizacji procesów modernizacji lub inwestycyjnych w sektorze energetyki odnawialnej, a będących niezależnymi od Wytwórców. Tym samym wprowadza się możliwości przedłużenia ustawowych terminów realizacji inwestycji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek Wytwórcy, w przypadku wystąpienia okoliczności obiektywnych niezależnych od wytwórcy, tzw. wystąpienia siły wyższej.

Przepis przejściowy zapewnia możliwość skorzystania z wydłużenia terminu realizacji zobowiązania uczestnika aukcji do sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego, przez wytwórców, których oferty wygrały aukcję w latach ubiegłych. Analogicznie przepis przejściowy obejmuje małych i średnich Wytwórców korzystających z systemów FiT i FiP. W tym przypadku Wytwórca uzyska przedłużenie terminu nawet jeśli złoży wniosek w terminie krótszym niż 30 dni przed dniem spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d lub art. 79 ust. 3 pkt 8 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

2.151. Zmiany w ustawie o podatku od sprzedaży detalicznej:

Ustawa o podatku od sprzedaży detalicznej z dniem 1 września 2016 r. wprowadziła do polskiego systemu podatkowego nową daninę – podatek od sprzedaży detalicznej.

Podatek od sprzedaży detalicznej nie był dotychczas pobierany ze względu na jego zablokowanie przez Komisję Europejską (KE), która wydała dwie decyzje zawierające zarzuty niezgodności z regułami pomocy państwa. Polska zaskarżyła obie decyzje KE do Trybunału Sprawiedliwości Unii

Europejskiej (TSUE). Skarga na pierwszą decyzję KE została złożona 30.11.2016 r. (sygn. T-836/16), a na drugą 13.09.2017 r. (sygn. T-624/17).

Aby zapobiec potencjalnym negatywnym konsekwencjom, tj. konieczności zwrotu pomocy przez Skarb Państwa (w tym przypadku - zwrotu pobranego podatku od sprzedaży detalicznej) wraz z odsetkami lub nakazania zapłaty podatku przedsiębiorcom, którzy uzyskali pomoc ze względu na wyłączenie z podatku, konieczne było podjęcie działań uniemożliwiających pobór podatku. Zrealizowano je poprzez wydanie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku od sprzedaży detalicznej, skutkującego zaniechaniem poboru podatku od przychodów osiągniętych od 1 września 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. Następnie w ustawie o podatku od sprzedaży detalicznej kolejnymi nowelizacjami zawieszono stosowanie podatku do końca czerwca 2020 r.

Postępowanie przed Sądem Unii Europejskiej (SUE) w połączonych sprawach sygn. T-836/16 i T-624/17 zostało zakończone wyrokiem z dnia 16 maja 2019 r., w którym Sąd całkowicie podzielił stanowisko Polski i orzekł, że podatek od sprzedaży detalicznej nie stanowi pomocy państwa. Sąd stwierdził nieważność zarówno wstępnej, jak i ostatecznej decyzji KE w sprawie podatku od sprzedaży detalicznej.

Obecnie niezbędne jest dalsze przedłużenie zawieszenia stosowania podatku od sprzedaży detalicznej do końca 2020 r., w celu zminimalizowania negatywnych skutków gospodarczych związanych z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19. Dodatkowym argumentem przemawiającym za przedłużeniem zawieszenia stosowania ustawy jest fakt, że Trybunał Sprawiedliwości UE (TSUE) nie rozpatrzył dotychczas odwołania KE od wyroku z dnia 16 maja 2019 r.

2.152. Zmiany w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej:

Zmiana do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie art. 2 ust. 4 odnosi się do przypadków wprowadzenia stanu klęski żywiołowej lub ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego i pozwala na zapewnienie właściwego wykonywania zadań przez KAS w sytuacji gdy rozmiar stanu klęski żywiołowej lub stanu zagrożenia epidemicznego przekroczy możliwość wykonywania zadań przez funkcjonariuszy. Proponowany przepis przyznaje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uprawnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, zadań KAS, które nie będą wymagać wykonywania wyłącznie przez funkcjonariuszy. Wprowadzone rozwiązanie będzie obowiązywało w określonym w rozporządzeniu czasie.

Zmiana w zakresie art. 153 dotyczy skrócenia czasu trwania postępowania kwalifikacyjnego do służby w Służbie Celno-Skarbowej i umożliwienia szybszego zasilenia kadr w Służbie Celno-Skarbowej. Obecnie postępowanie sprawdzające w ramach ww. postępowania kwalifikacyjnego, przeprowadzane przez ABW, jest procesem kilkumiesięcznym, co w sytuacjach nadzwyczajnych, np. stanu klęski

żywiłowej lub stanu zagrożenia epidemicznego, rodzi uzasadnione zagrożenie w zapewnieniu ciągłości działania Służby Celno-Skarbowej.

Zmiany w zakresie art. 2 ust. 2 pkt 4 oraz art. 162 ust. 5a mają na celu efektywne wykorzystanie zasobów kadrowych Służby Celno-Skarbowej w sytuacjach nadzwyczajnych, np. stanu klęski żywiołowej lub stanu zagrożenia epidemicznego.

2.153. Zmiana w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

Uchylenie przepisów art. 134 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym istotnie złagodzi stosowanie przepisów krajowych na rzecz bezpośredniego stosowania przepisów unijnych w zakresie obowiązkowego okresu rotacji firm audytorskich, co znacząco ułatwi firmom audytorskim funkcjonowanie na rynku usług audytorskich, a jednostkom zainteresowania publicznego (JZP) wybór firm audytorskich. Uchylenie wskazanych przepisów pozwoli na wykonanie usług badania sprawozdań finansowego przy zmniejszeniu nakładów pracy wynikającej z konieczności zmiany firmy audytorskiej badającej jednostki zainteresowania publicznego. Wobec pojawiających się z rynku (w tym zgłaszanych przez ZBP oraz PIU), a także sygnalizowanych przez KNF, problemów JZP z dokonaniem wyboru firmy audytorskiej, a także z uwagi na zaistniałą sytuację na rynku, należy uspojnić okres rotacji obowiązujący w Polsce z okresem rotacji wynikającym z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66).

Uchylenie art. 134 ust. 1 spowoduje, że do firm audytorskich oraz JZP będą stosowane wprost przepisy UE o rotacji firm audytorskich – maksymalny 10-letni okres zlecenia badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 17 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE. Znacząco ułatwi to funkcjonowanie zarówno firmom audytorskim, jak i JZP, których sprawozdania finansowe są badane przez firmy audytorskie.

2.154. Zmiany w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych:

W warunkach rozprzestrzeniania się na świecie wirusa SARS-CoV-2 zapewnienie sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych na rynku usług turystycznych wymaga przewidzenia mechanizmu równoważącego zakładane straty finansowe. W obecnym stanie prawnym możliwe jest udzielenie Turystycznemu Funduszowi Gwarancyjnemu przez Ubezpieczeniowemu Funduszu Gwarancyjnemu zwrotnego finansowania w przypadku niedoboru środków w Funduszu niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania (art. 34 ust. 3 ustawy). Wysokość tego finansowania nie może przekroczyć wysokości 5% wartości lokat funduszu statutowego Ubezpieczeniowego Funduszu

Gwarancyjnego w okresie finansowania do jednego roku. W związku z zaistnieniem na rynku usług turystycznych kryzysu wywołanego wybuchem epidemii koronawirusa oraz możliwością zwiększenia się potrzeb Funduszu w zakresie równoważenia skutków niewypłacalności organizatorów turystyki konieczne jest wprowadzenie ekstraordynaryjnego środka umożliwiającego zasilenie Funduszu. Zakres czasowego obowiązywania regulacji ograniczono do czasu obowiązywania ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

2.155. Zmiany w ustawie o elektromobilności i paliwach alternatywnych:

W ustawie o elektromobilności i paliwach alternatywnych przewiduje się zmianę art. 62 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych wskazując obowiązek przygotowania przez władzę aglomeracji i największych miast (ok. 32 miasta) planów budowy ogólnodostępnych stacji ładowania. Jako data opracowania projektu planu przez wskazane miasta został wskazany dzień 15 marca 2020 r. Projekt planu podlega konsultacjom publicznym, a termin ich przeprowadzenia to 21 dni. Na dzień 17 marca 2020 r. 22 zobowiązane gminy przekazały projekty planów budowy do konsultacji z mieszkańcami gminy. Następnym etapem jest uzgodnienie projektu planu z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, na obszarze działania których planowane jest rozmieszczenie ogólnodostępnych stacji ładowania – termin uzgodnień 30 dni. Z uwagi na obecną sytuację proponuje się zmianę terminów konsultacji publicznych projektów planów oraz uzgodnień z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznymi jak również wprowadzenie stosownych przepisów przejściowych pozwalających na właściwe przeprowadzenie tych procedur.

2.156. Zmiany w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu:

Przepis art. 195 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu ustanawia sześciomiesięczny okres przejściowy dla spółek, obowiązanych do zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjenta Rzeczywistego (CRBR) na dopełnienie tego obowiązku. Według obecnie obowiązującej redakcji art. 195 bieg terminu okresu przejściowego zakończy się dnia 13 kwietnia 2020 r. Pomimo faktu, że zgłoszenie informacji do CRBR dokonywane jest przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, nie można wykluczyć sytuacji, w których ustalenie informacji koniecznych do zgłoszenia wymagać będzie od osób odpowiedzialnych za zgłoszenie przemieszczania się np. w celu uzyskania stosowanych dokumentów lub załatwienia formalności związanych z uzyskaniem podpisu elektronicznego, co w kontekście obecnie panującej sytuacji zagrożenia epidemiologicznego może być niemożliwe lub utrudnione. W związku z powyższym proponuje się przedłużenie ww. okresu przejściowego, o kolejne 3 miesiące, które w ocenie projektodawcy nie będzie miało negatywnego wpływu na funkcjonowanie krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

2.157. Zmiany w zakresie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów:

Dodanie ust. 1a w art. 20 ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, mają na celu przesunięcie terminu wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wnosi się opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego (art. 71 ust. 4 tej ustawy). Zgodnie z ustawą o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, w terminie do 31 marca każdego roku wnosi się opłatę z tytułu przekształcenia.

Projektowana ustawa zakłada w 2020 r. odstępstwo od przywołanych zasad i umożliwi wnoszenie opłat z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego do dnia 30 czerwca 2020 r. Celem wprowadzanych zmian jest uniknięcie sytuacji, w której wobec zbliżającego się terminu wnoszenia opłat, doszłoby do wzmożonego napływu interesantów do urzędów przyjmujących opłaty, chcących dopełnić formalności w związku z ich wniesieniem.

2.158. Zmiany w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych:

Propozycja zmiany w ustawie o pracowniczych planach kapitałowych (PPK) zakłada przesunięcie o pół roku terminu na zawarcie umów o zarządzanie PPK i o prowadzenie PPK przez podmioty zatrudniające powyżej 50 osób zatrudnionych. Nowymi terminami na zawarcie tych umów będą odpowiednio 27 października 2020 r. oraz 10 listopada 2020 r. Terminy te zostaną jednocześnie uspójnione z terminami przewidzianymi w ustawie o PPK dla pracodawców zobowiązanych do wdrażania programu PPK w kolejnej fazie, tj. podmiotów zatrudniających co najmniej 20 osób zatrudnionych.

2.159. Zmiany w ustawie o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej:

Zaproponowane zmiany mają na celu uelastyczenie terminów składania wniosków o przyznanie wsparcia oraz dokumentów w toku procedury przyzwania wsparcia wynikających z ustawy o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej.

Zmiany projektowane w art. 18, 20 oraz 22 posłużą zgłaszanym obecnie problemom środowiskowym spowodowanych pandemią COVID-19, takich jak problemy w pozyskaniu i otrzymaniu stosownych dokumentów ze względu na wprowadzone na całym świecie ograniczenia w przemieszczaniu się ludzi, w tym konieczność pracy poza miejscem siedziby firmy. Zmiany mają na celu maksymalne ułatwienie uzyskania wsparcia finansowego.

1) Zmieniający art. 18 ust. 2 wskazuje, że wniosek o przyznanie wsparcia składa się nie wcześniej niż 12 miesięcy przed rozpoczęciem prac, które mają być objęte wsparciem finansowym i nie później niż

przed rozpoczęciem prac. Wnioskodawca zobowiązany jest rozpocząć prace objęte wsparciem finansowym w terminie nie później niż 12 miesięcy liczonych od dnia złożenia wniosku. W obecnym stanie prawnym wnioski te składa się nie wcześniej niż 6 miesięcy i nie później niż 2 miesiące przed rozpoczęciem prac, które mają być objęte wsparciem finansowym. Dodawany w art. 18 ust. 7 wskazuje, że Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (PISF), w przypadku braku możliwości dołączenia do wniosku dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 9 i 10, może podjąć decyzję o przedłożeniu PISF innych dokumentów, które jego zdaniem wystarczają do dokonania oceny wniosku.

Zmieniony przepis pozwala posiłkować się innymi środkami dowodowymi w przypadku przedkładania m.in. poświadczenia nabycia praw do filmu czy też treści scenariusza.

2) Zmiany przewidziane w art. 20 ust. 3 wskazują, że w przypadku gdy ocena kosztorysu, o którym mowa w art. 18 ust. 4 pkt 8, którego treść wskazuje na nieadekwatność pozycji kosztowych względem założeń realizacyjnych oraz scenariusza, PISF przedstawia wnioskodawcy uwagi do kosztorysu wraz z pisemnym uzasadnieniem oraz wzywa wnioskodawcę do przedstawienia zmodyfikowanego kosztorysu w terminie wskazanym w piśmie nie dłuższym niż 60 dni. W obecnym stanie prawnym nie ma możliwości wydłużenia terminu i obejmuje on 14 dni na przekazanie zmodyfikowanego scenariusza po zgłoszeniu przez PISF zastrzeżeń. Zmiana projektowana w ust. 5a ma charakter wynikowy i precyzuje termin rozpoczęcia biegu terminów.

3) Analogicznie projektowany art. 22 ust. 1 umożliwia wydłużenie terminu zawarcia umowy o wsparcie finansowe z 28 dni na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Określenie maksymalnych terminów w ustawie wynika z zasad przyznawania wsparcia w niej określonych. Istotne znaczenie ma kolejność wpływu wniosków, bowiem system zachęt ma charakter automatyczny, a czynności związane z weryfikacją wniosków czysto techniczny.

2.160. Zmiany w ustawie o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw:

Przewóz osób samochodami osobowymi, w tym także taksówkami, stanowi alternatywę dla komunikacji publicznej. Niewątpliwie w odniesieniu do takich środków transportu ryzyko rozprzestrzenienia się COVID-19 jest dużo niższe aniżeli w środkach transportu publicznego. Zaproponowana zmiana umożliwi przedsiębiorcom prowadzącym działalność w obszarze przewozu osób świadczyć swoje usługi w pełnym wymiarze w oparciu o dotychczasowe zasady. Ponadto należy wskazać, że organem uprawnionym do udzielenia tych licencji jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w okresie od dnia 10 marca 2020 r. istotnemu ograniczeniu uległo funkcjonowanie organów administracji publicznej w związku z wystąpieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wirusa COVID-19. Tym samym nie jest zasadne oczekiwanie aby jednostki samorządu terytorialnego w sposób tak sprawny jak obecnie wydawały licencje taksówkowe. W szczególności dotyczy to

dużych miast. Zainteresowanie nowymi licencjami na przewóz osób taksówką jest duże. Urząd Miasta rejestruje codziennie ok. 100-150 wniosków przedsiębiorców o wydanie ww. licencji.

Jest więc zasadne przedłużenie obowiązku uzyskania licencji pośrednictwa w przewozie osób na maksymalny okres do 30 września 2020 r., z jednoczesnym *lex specialis* - zwolnieniem taksówkarzy z obowiązku odbierania zleceń wyłącznie od pośredników posiadających licencję. Zgodnie z informacjami umieszczonymi w BIP Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, na dzień 9 marca 2020 r. udzielono 29 licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób. Aby zachować zasadę sprawiedliwości społecznej należy także w przypadku podmiotów które już uzyskały licencję wprowadzić okres przejściowy umożliwiający tym podmiotom zlecenie przewozów osobom, które nie posiadają licencji taksówkom. W ten sposób zostanie zachowana równość prowadzenia działalności gospodarczej, a także zostaną spełnione cele regulacji jaką jest ograniczenie transportu zbiorowego osób, w szczególności w dużych miastach, co jest szczególnie istotne w najbliższy tygodniach działań przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19. W celu zachowania równych obowiązków prowadzenia działalności na terytorium kraju dla wszystkich podmiotów na danym rynku należy także wprowadzić na okres przejściowy przepis zwalniający podmioty prowadzące pośrednictwo przy przewozie osób od prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 27b. Ma to znaczenie związane z zachowaniem równych obowiązków prowadzenia działalności na terytorium kraju dla wszystkich podmiotów na danym rynku.

2.161. Zmiany w ustawie Prawo ochrony środowiska:

Zaproponowane zmiany w ustawie o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu mają na celu wydłużenie terminów związanych z opracowywaniem programów ochrony powietrza. Uzasadnieniem przewidzianych ustawą zmian w terminach poszczególnych etapów przygotowania i przyjęcia w drodze uchwały sejmiku województwa programu ochrony powietrza dla strefy, w której stwierdzone zostały przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji na pył zawieszony PM_{2,5} w wyniku oceny jakości powietrza za 2018 r., jest brak możliwości przeprowadzenia przez zarządy województw konsultacji społecznych, w tym w ramach spotkań z mieszkańcami gmin objętych programem ochrony powietrza, w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego. Zauważyć należy, że przeprowadzenie konsultacji jest to kluczowy etap przygotowania programów ochrony powietrza, ze względu na fakt, że to gmina, powiat oraz mieszkańcy gmin i powiatów są wskazani jako odpowiedzialni za realizację działań naprawczych wskazanych do realizacji, w projektach cytowanych wyżej programów. Z tego powodu też niemożliwe jest zwołanie posiedzeń Sejmików Województw, na posiedzeniu których przyjmowane są projekty uchwał w sprawie programów ochrony powietrza. Ponadto wskazać należy, że w przypadku przyjęcia przez Sejmik Województwa uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, który nie zostanie uzgodniony z wybranymi gminami i powiatami, może skutkować skierowaniem przez gminę i powiat skargi do Sądu Administracyjnego zaskarżającej uchwałę w tym

zakresie. Dodatkową przesłanką do przesunięcia terminów przygotowania i uchwalenia programów ochrony powietrza jest ryzyko nałożenia, w trybie art. 315a ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, kar za niedotrzymanie ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza.

2.162. Zmiany w ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw:

Z uwagi na to, że podatnicy ponoszą duże obciążenia związane z zagrożeniem koronawirusem, przewiduje się odroczenie obowiązku składania nowego pliku JPK_VAT (deklaracja wraz z ewidencją) z 1 kwietnia 2020 r. na dzień 1 lipca 2020 r. dla wszystkich podatników. Dodatkowo projekt przewiduje uchylenie wiążących się z obowiązkiem składania JPK_VAT przepisów znoszących informacje podsumowujące w obrocie krajowym, ponieważ już wcześniej zostały one zniesione z dniem 1 listopada 2019 r. ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

2.163. Zmiany w ustawie o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych:

Na etapie wdrażania systemu rekompensat dla przedsiębiorstw energochłonnych pojawiła się rozbieżność w sposobie interpretacji przepisów dotyczących zakresu produkcji objętej mechanizmem rekompensat. Wedle niektórych analiz ustawa w obecnym brzmieniu pozwala na przyznanie rekompensat wyłącznie w odniesieniu do produktów sprzedanych, co wynika z art. 2 ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych, w szczególności zawartego w nim określenia działalności gospodarczej.

Intencją ustawodawcy jest jednak przyznawanie rekompensat zarówno w odniesieniu do energii elektrycznej zużywanej na potrzeby wytwarzania kwalifikowanych produktów wymienionych w ustawie, które są następnie przedmiotem sprzedaży na rzecz osób trzecich, jak i w odniesieniu do energii zużywanej na potrzeby wytwarzania produktów, które są następnie wykorzystywane w procesie produkcyjnym do wytworzenia innego produktu końcowego.

Poprawka ma na celu wyeliminowanie możliwości stosowania wykładni zawężającej w odniesieniu do przyznania rekompensat wyłącznie do produkcji związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, a więc działalności o charakterze zarobkowym w sektorze lub podsektorze energochłonnym, z pominięciem wytwarzania produktów energochłonnych, które nie podlegają sprzedaży lecz wykorzystaniu przez wnioskodawcę w ramach dalszej obróbki w procesie technologicznym. Zgodnie z celem mechanizmu rekompensat kosztów pośrednich wypłata rekompensat należna jest w odniesieniu do całej produkcji w ramach sektorów i podsektorów energochłonnych określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

Intencją mechanizmu rekompensat kosztów pośrednich jest zwrot części kosztów uprawnień do emisji przenoszonych w cenie energii elektrycznej, która zużyta została do procesów produkcyjnych

wyrobów, których produkcja kwalifikuje się do sektorów niezależnie od tego czy są one w ramach działalności gospodarczej czy wykorzystywane do dalszej obróbki technologicznej.

Projektowana zmiana ma na celu dookreślenie w zakresie tego, jak powinna zostać wyznaczona zdolność produkcyjna instalacji po jej znaczącym zwiększeniu.

Zgodnie z poprawką, zainstalowana zdolność produkcyjna instalacji po znaczącej zmianie zdolności produkcyjnej określa się na podstawie średniej z 2 największych miesięcznych wielkości produkcji w ciągu pierwszych sześciu miesięcy po rozpoczęciu działalności po zmianie. Kluczowe w tym zakresie jest rozumienie pojęcia „rozpoczęcie zmienionej działalności”, które nie musi się pokrywać z datą zakończenia zmiany fizycznej. Wynika to ze stopnia skomplikowania procesów produkcyjnych i konieczności włączenia zmienionej instalacji w cały cykl produkcji. Określenie daty rozpoczęcia zmienionej działalności leży po stronie wnioskodawcy i może być badane przez organ prowadzący postępowanie. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu wyznaczenie zdolności produkcyjnej na podstawie wartości produkcji w normalnych warunkach pracy instalacji.

Zmiana w art. 10 w ust. 3 w pkt 3 w lit. b jest bezpośrednią konsekwencją zmiany polegającej na dodaniu ust. 2a w art. 8.

Projektowane zmiany w ustawie o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych mają na celu usprawnienie i przyspieszenie wypłaty rekompensat kosztów pośrednich uprawnień do emisji, które poniesione zostały przez przedsiębiorstwa energochłonne w 2019 r. Polegają one na:

- 1) skróceniu terminu dla Prezesa URE na wydanie decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania rekompensat;
- 2) odpowiednim skróceniu terminu dla Prezesa URE do przekazania wykazu podmiotów, którym rekompensaty zostały przyznane oraz odpowiednim skróceniu terminu wypłaty środków przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 3) ograniczeniu zakresu weryfikacji przez Prezesa URE (określonego w art. 10 ust. 8 ustawy) wniosków złożonych na etapie postępowania w sprawie przyznania rekompensat jedynie do ich poprawności z przepisami ustawy, kompletności i zgodności z opinią weryfikatora. Zakres badania wniosku oraz metodyki przez weryfikatora (określony w art. 10 ust. 7) nie podlega ograniczeniu. Należy wskazać, iż Prezesowi URE przysługuje prawo do wszczęcia postępowania w sprawie zwrotu przyznanych rekompensat w przypadku zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 13 zmienianej ustawy.

Wszystkie proponowane wyżej rozwiązania powinny pozytywnie wpłynąć na sytuację polskich przedsiębiorców, a tym samym przeciwdziałać konsekwencjom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 dla polskiej gospodarki.

2.164. Zmiany w ustawie o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw:

W ustawie o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw w art. 16 zawarto przepis przejściowy umożliwiający dokonywanie nabyć paliw opałowych na „starych zasadach” w okresie od 1 września 2019 r. do 31 marca 2020 r. Tak przejściowe rozwiązane było uzasadnione znaczną liczbą osób fizycznych i podmiotów dokonujących obrotu i zużycia paliw opałowych obowiązanych do dokonania zgłoszenia rejestracyjnego uproszczonego w zakresie podatku akcyzowego jako pośredniczący podmiot olejowy lub zużywający podmiot olejowy AKC-RU. Na podstawie wcześniejszych do świadczeń szacowano, że obowiązek rejestracyjny będzie dotyczył ok. 117 000 podmiotów. Analiza liczby dokonanych elektronicznie i papierowo zgłoszeń na 11 dni przed zakończeniem okresu przejściowego wskazuje, że proces rejestracji przeprowadziło skutecznie 25% obowiązanych. Dodatkowo mimo przygotowania dwóch portali, tj. Portalu PUESC i Portalu Podatkowego do przysyłania zgłoszeń w sposób elektroniczny aż 33% obowiązanych złożyło bądź przesłano do właściwych urzędów skarbowych zgłoszenia rejestracyjne uproszczone AKC-RU w postaci papierowej.

Mając powyższe na uwadze oraz okoliczności zewnętrzne oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zainteresowanych podmiotów, w projektowanym przepisie proponuje się przedłużenie do 31 sierpnia 2020 r. obowiązywania okresu przejściowego, w którym można stosować przepisy dotychczasowe, tj. przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym. Tym samym w okresie tym sprzedawcy i nabywcy będą mogli odpowiednio przyjmować i składać papierowe oświadczenia o przeznaczeniu paliw opałowych do celów grzewczych i realizować pozostałe obowiązki wynikające z tej ustawy oraz ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi tak jak dotychczas.

Konsekwencją zmiany daty okresu przejściowego wskazanego w ust. 1, jest zmiana dat w przepisach ust. 3 i 4 art. 16 - na 1 września 2020 r.

2.165. Zmiana w ustawie o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

Potrzeba wydłużenia okresu niezbędnego do wydania rozporządzenia na podstawie art. 35b ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach wynika przede wszystkim z konieczności pozyskania kompletnych danych dotyczących mocy przerobowych istniejących instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z ich przetworzenia. Dane te są niezbędne do określenia ilości mocy przerobowych, które jeszcze mogą być wybudowane, w taki sposób aby nie został przekroczony w skali kraju poziom 30%, o który mowa w art. 35b ust. 1 ustawy o odpadach.

2.166. Zmiany w ustawie o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych:

W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS CoV-2 istnieje konieczność wprowadzenia szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących obciążenia przedsiębiorców w okresie występowania zagrożeń epidemiologicznych.

Przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przewidują szereg dodatkowych obciążeń i obowiązków, które potencjalnie mogą zostać nałożone na przedsiębiorców (polecenia). Ponadto, w związku z sytuacją epidemiologiczną, przedsiębiorcy ponoszą wymierne straty finansowe oraz tracą zlecenia.

Biorąc pod uwagę wskazane uwarunkowania, proponuje się czasowe przesunięcie terminu wejścia w życie nowych rozwiązań prawnych, wymagających od przedsiębiorców dostosowania wykonywanej działalności gospodarczej. Przepisy ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych wprowadziły m.in. rozwiązania zmierzające do zrównania pozycji prawnej drobnych przedsiębiorców i konsumentów. Ustawa przewiduje, że regulacje te wejdą w życie z dniem 1 czerwca 2020 r. Proponuje się przesunięcie tego terminu na dzień 1 stycznia 2021 r.

2.167. Zmiany w ustawie o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw:

Celem projektowanych zmian jest przesunięcie terminu stosowania nowej matrycy stawek podatku VAT wprowadzonej ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Potrzeba wprowadzenia takiego rozwiązania spowodowana jest zaistniałą sytuacją związaną z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS CoV-2, która już obecnie powoduje wymierne straty dla podatników – wielu z nich jest zmuszonych do ograniczenia prowadzonej działalności. W związku z tym, że nowa matryca stawek podatku VAT miała być stosowana od 1 kwietnia 2020 r., gdy najpewniej trwać jeszcze będzie okres zagrożenia epidemicznego w kraju, konieczność dostosowania się do obowiązków i wymagań związanych z nowymi zasadami może powodować realne problemy dla ogromnej liczby podatników. Konieczne bowiem w tym zakresie będzie np. zaktualizowanie danych księgowych oraz magazynowych związanych z weryfikacją nowych symboli klasyfikacyjnych i nowych stawek podatku VAT, czy też wprowadzenie odpowiednich zmian w zakresie ewidencjonowania sprzedaży przy użyciu kas rejestrujących (z czym w wielu przypadkach wiąże się konieczność fizycznej obecności serwisantów w firmach kontrahentów).

W takiej sytuacji za uzasadnione uznano – również w związku z wystąpieniem Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, jak i licznymi wystąpieniami producentów i serwisantów kas

rejestrujących – przesunięcie terminu stosowania nowych zasad dotyczących stosowania stawek podatku o 3 miesiące.

Wprowadzane zatem w ustawie z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw zmiany (art. 20) oznaczają, że w tym zakresie do 30 czerwca 2020 r. będą stosowane dotychczasowe przepisy ustawy o VAT i przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Odpowiedniemu przesunięciu w czasie będą podlegały również zasady związane z wydawaniem i stosowaniem (moc wiążąca i ochrona dla podatników) wiążących informacji stawkowych (WIS). Wydane zatem przed 1 lipca 2020 r. WIS będą wiązać organy podatkowe w odniesieniu do transakcji dokonanych po dniu 30 czerwca 2020 r.

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług wiążą się z proponowanym przesunięciem obecnie stosowanych zasad dotyczących stawek podatku VAT i polegają w istocie na umożliwieniu stosowania do 30 czerwca 2020 r. przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego do wydania przepisów wykonawczych obowiązującego przed jego zmianą dokonaną ww. ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. W praktyce oznacza to, że do końca czerwca br. będą stosowane przepisy rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych.

2.168. Utworzenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19:

Mając na względzie zapewnienie środków finansowych niezbędnych na finansowanie i wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, zaproponowano utworzenie państwowego funduszu celowego pn. Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Fundusz będzie zasilany wpłatami środków pieniężnych od jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5-8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. Przychody Funduszu mogą stanowić także środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19, wpłaty z budżetu państwa, w tym budżetu środków europejskich, wpływy ze skarbowych papierów wartościowych oraz inne przychody. Dysponentem Funduszu będzie Prezes Rady Ministrów. Prezes Rady Ministrów będzie miał możliwość upoważnienia do dysponowania Funduszem dysponenta części budżetowej lub ministra, kierującego określonym działem administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej. W przypadku udzielenia takiego upoważnienia, Prezes Rady Ministrów jednocześnie określi jego zakres.

Obsługę bankową Funduszu będzie prowadził Bank Gospodarstwa Krajowego, na zasadach określonych w umowie zawartej pomiędzy Bankiem, a dysponentem Funduszu. Na podstawie tej umowy dysponent Funduszu będzie mógł również zlecić Bankowi wykonywanie obsługi finansowo-księgowej Funduszu.

Środki Funduszu przeznaczone będą na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, a także na wypłatę wynagrodzenia dla Banku za prowadzenie obsługi bankowej (mając na względzie, że prowadzenie tej obsługi nie może przekroczyć średniej wysokości wynagrodzenia pobieranego przez Bank za obsługę bankową innych państwowych funduszy celowych).

Co istotne, wsparcie ze środków Funduszu będzie udzielane przez dysponenta Funduszu, na podstawie jego pisemnej dyspozycji. Nie będzie ono stanowiło dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Mając na uwadze udzielanie wsparcia w sposób jak najbardziej efektywny, przejrzysty i uporządkowany, może ono zostać udzielone za pośrednictwem poszczególnych dysponentów części budżetowych. Środki dla poszczególnych dysponentów będą gromadzone na wyodrębnionych subkontach Funduszu. Dysponent Funduszu będzie zawierał porozumienie z dysponentem danej części budżetowej określające sposób i terminy przekazywania, rozliczania, zwrotu środków oraz ich sprawozdawczości.

Wsparcie ze środków Funduszu może być udzielone jednostkom sektora finansów publicznych oraz jednostkom spoza tego sektora. Wsparcie ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, przekazanych przez Komisję Europejską na wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19 będzie udzielane zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Minister nadzorujący może zlecić podległym i nadzorowanym jednostkom sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 ust. 5-8 oraz pkt 14 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Zapewnione zostanie wsparcie ze środków Funduszu, aby umożliwić realizację tych zadań.

W projektowanych przepisach zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego będą gromadziły środki z Funduszu na wydzielonym rachunku dochodów. Środki te będą przeznaczone na wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19, w ramach planu finansowego tego rachunku. Dysponowanie środkami oraz opracowywanie planu finansowego dla rachunku, o którym mowa powyżej, będzie należało do wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarząd powiatu lub zarząd samorządu województwa, który po zakończeniu roku przedłoży organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku.

Jednoznacznie określono, że wsparcie ze środków Funduszu stanowi przychód jednostki sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 pkt 5-8 i 14 ustawy o finansach publicznych. Jednostka wyodrębnia wsparcie i koszty w planie finansowym.

Aby umożliwić dysponentowi Funduszu pozyskanie środków dla Funduszu, będzie mógł zwrócić się z wiążącym poleceniem do dysponentów części budżetowych, którym podlegają albo którzy nadzorują jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5-8 i 14 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, w szczególności, o informacje dotyczące:

- wysokości środków pieniężnych jednostek na dzień przekazania informacji dysponentowi Funduszu, z wyodrębnieniem środków z dotacji z budżetu i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych;
- znanych w dniu przekazania informacji zobowiązań jednostki dotyczących danego roku.

Informacje będą przekazywane w terminie wyznaczonym przez dysponenta Funduszu, informując równocześnie ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Dysponent Funduszu, na podstawie ww. informacji, będzie mógł wydać jednostkom sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5-8 i 14 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, wiążące polecenie dokonania wpłaty środków pieniężnych do Funduszu, określając ich wysokość oraz termin wpłaty. Wpłaty środków pieniężnych, będą stanowiły koszty tych jednostek, które je dokonały.

Dysponent Funduszu może zwrócić z Funduszu niewykorzystane w całości albo w części środki pieniężne tym jednostkom, które dokonały ich wpłaty, z wyłączeniem wpłat z budżetu państwa. Zwrot środków dokonany w bieżącym roku budżetowym będzie stanowił zmniejszenie: przychodów Funduszu i kosztów jednostki sektora finansów publicznych, która otrzymała zwrot środków pieniężnych. Zwrot środków dokonany w kolejnym roku budżetowym będzie stanowił: koszty Funduszu i przychody jednostki sektora finansów publicznych, która otrzymała zwrot środków pieniężnych. Minister właściwy do spraw budżetu, na wniosek dysponenta Funduszu, przekaże Funduszowi skarbowe papiery wartościowe na dofinansowanie realizacji zadań.

Minister właściwy do spraw budżetu określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

List emisyjny będzie zawierał w szczególności:

- datę emisji;
- powołanie podstawy prawnej emisji;
- jednostkową wartość nominalną w PLN;

- cenę zbycia lub sposób jej ustalenia;
- stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

Emisja skarbowych papierów wartościowych nastąpi z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych. Do emisji skarbowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów art. 98 i art. 102 ustawy o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami, dysponent Funduszu ma obowiązek sporządzenia projektu planu finansowego Funduszu na rok 2020 w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Projekt planu, będzie podlegał uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w terminie 10 dni roboczych od dnia jego przekazania przez dysponenta Funduszu.

Ponadto przewidziano podstawę materialnoprawną, umożliwiającą dokonywanie wpłat do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, na zadania realizowane przez Fundusz, ze środków budżetu państwa, w tym budżetu środków europejskich.

2.169. Utworzenie Funduszu Gwarancji Płynnościowych (FGP):

Dla finansowania działalności BGK w zakresie udzielania poręczeń i gwarancji spłaty kredytów w związku z pandemią SARS-CoV-2 tworzy się Fundusz Gwarancji Płynnościowych, którego środki przeznaczone są na:

- pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez średnich i dużych przedsiębiorców, w tym wypłat z tytułu tych poręczeń i gwarancji oraz
- spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych przez BGK kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na zasilenie FGP.

Określono katalog środków zasilających FGP, w tym przede wszystkim: środków z budżetu państwa przekazywanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków FGP, i które nie znajdują pokrycia z innych środków oraz środków z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na rzecz FGP przez Bank Gospodarstwa Krajowego;

Wprowadzono możliwość zaciągania przez BGK na rzecz FGP kredytów, pożyczek lub emitowania obligacji w kraju lub za granicą. Kolejne ustępy tego artykułu zawierają przepisy identyczne jak zaprezentowano powyżej w odniesieniu do KFD.

BGK sporządza dla FGP odrębny bilans, rachunek zysków i strat oraz pozycji pozabilansowych oraz wyodrębnia plan finansowy FGP w swoim planie finansowym. Plan finansowy FGP jest opracowywany przez BGK w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy FGP ma obowiązywać. Określono ponadto elementy planu finansowego FGP, zaś w ust. 4 nałożono na BGK obowiązek sprawozdawczy w odniesieniu do tego planu (BGK przekazuje ww. ministrom półroczne informacje o realizacji planu finansowego FGP w terminie 90 dni po upływie półrocza).

Analogicznie jak w przypadku poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK w ramach KFG również w przypadku FGP przewidziano, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiera z BGK umowę. Poza standardowymi elementami umowy jak w szczególności:

- szczegółowe warunki i tryb udzielania gwarancji i poręczeń,
- wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
- warunki i tryb przekazywania środków z budżetu państwa zasilających FGP,

z uwagi na utworzenie FGP wyłącznie w związku ze skutkami choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, umowa dotycząca FGP będzie zawierała okres w jakim BGK będzie udzielał gwarancji i poręczeń w ramach FGP.

W związku z utworzeniem nowego funduszu FGP, w ramach którego BGK będzie udzielał poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez średnich i dużych przedsiębiorców, uzupełniono pkt 3 w art. 46 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Zgodnie z nim informacja przedstawiana corocznie Sejmowi przez Radę Ministrów będzie zawierała również dane dotyczące poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK w ramach FGP.

W celu usprawnienia procesu windykacji w ustawie o poręczeniach i gwarancjach dodano art. 47a, a także proponuje się w przypadku zapłaty przez BGK kwoty z tytułu gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu, udzielonych w ramach KFG i FGP, BGK wstępuje, z chwilą zapłaty, w prawa beneficjenta gwarancji lub poręczenia do wysokości dokonanej zapłaty.

W odniesieniu natomiast do skutków budżetowych ustawy należy podkreślić, iż jednym ze źródeł zasilenia obydwu funduszy (KFG i FGP) jest budżet państwa. W przypadku obu funduszy minister właściwy na ich zasilenie środki w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem przez BGK poręczeń i gwarancji oraz środki na spłatę zobowiązań BGK wynikających z zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji. W związku z tym określono

maksymalny limit wydatków budżetu państwa w latach 2020 – 2029, który wynosi łącznie 18.195.818.000 zł, która to kwota została w projekcie ustawy rozpisana na kolejne lata.

W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków zostanie zastosowany mechanizm korygujący, polegający na ograniczeniu wysokości poręczeń i gwarancji udzielanych przez BGK w kolejnych latach. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz wdrożenia mechanizmu korygującego jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W art. Z projektu ustawy przewidziano przepisy dotyczące przygotowania przez BGK planu finansowego FGP w bieżącym roku. Zgodnie z ust. 1 plan taki ma zostać przygotowany przez BGK w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, w terminie do dnia 31 maja 2020 r. Od dnia wejścia w życie ustawy do dnia opracowania planu finansowego na 2020 r., FGP będzie funkcjonował w oparciu o projekt tego planu.

Projekt ustawy nie ogranicza praw majątkowych ani praw wobec administracji publicznej oraz nie nakłada obowiązków, w tym wobec administracji publicznej. Wejście w życie ustawy powinno wpłynąć na ograniczenie negatywnych skutków w funkcjonowaniu przedsiębiorstw spowodowanych epidemią wirusa SARS CoV-2. Tym samym projektowane przepisy powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy w sektorze MŚP.

3. Skutki społeczno-gospodarcze

Projektowane przepisy będą miały wpływ na całość życia społeczno-gospodarczego w Polsce. Działania mające na celu zatrzymanie rozprzestrzeniania się epidemia wirusa COVID-19 wpływają na Polaków w bezprecedensowy sposób. Wprowadzenie 12 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego na obszarze całego kraju oraz środki następcze zastosowane przez Ministra Zdrowia oraz Radę Ministrów znacznie utrudniają funkcjonowanie większości przedsiębiorstw. Zakazane są zgromadzenia powyżej 50 osób, zalecane jest pozostanie w domu i maksymalne ograniczenie kontaktu z innymi osobami, zamknięte są szkoły, instytucje kultury, obiekty sportowe, zawieszony został międzynarodowy ruch pasażerski (lotniczy i kolejowy) Zamknięto centra i galerie handlowe; restauracje i punkty gastronomiczne mogą wydawać posiłki tylko w dostawie; nieczynne są kina, teatry, parki rozrywki, ośrodki sportu. Większość firm – w miarę możliwość – przeszło na pracę zdalną. Dla wielu branż działania służące zwalczaniu epidemii oznaczają de facto całkowite lub częściowe zawieszenie działalności. Oprócz wyżej wymienionych dotyczy to transportu autobusowego i mniejszym zakresie towarowego, branży turystycznej, targowej, usług kosmetycznych i fryzjerskich.

Przygotowany pakiet rozwiązań ma na celu, z jednej strony bezpośrednie wsparcie przedsiębiorców, a z drugiej zawieszenie różnego rodzaju obowiązków nałożonych na obywateli przepisami prawa – na czas walki z epidemią.

Planuje się, że sumaryczna kwota pośrednich i bezpośrednich transferów finansowych wynikających z przygotowanych w projekcie rozwiązań wyniesie ok. 15 mld zł.

Zasadniczym celem jest utrzymanie miejsc pracy oraz umożliwienie firmom przetrwania. Większość przedsiębiorstw, w tym w szczególności z sektora MŚP ma, lub będzie miała w najbliższym czasie, problemy z płynnością finansową. Zastrzyki środków w postaci czy to bezpośrednich transferów (np. częściowe dopłaty do wynagrodzeń, pożyczki dla mikroprzedsiębiorców) czy też potrzymanie kredytowania – mimo faktycznego zawieszenie działalności – są warunkiem ich dalszego funkcjonowania.

Drugim komponentem wspierającym płynność finansową są przedłużenia, odroczenia lub zawieszenia poboru danin publicznych m.in. przesunięcie rozliczenia PIT, wstrzymanie poboru opłaty audiowizualnej do przedsiębiorców.

Odrębną kwestią jest wsparcie finansowe osób, które pozostają w domu z uwagi na opiekę nad dziećmi do lat 8, czy dziećmi niepełnosprawnymi – co jest związane z zamknięciem szkół, placówek oświatowych i placówek systemu opieki społecznej. Bezpośrednim wsparciem finansowym w postaci zasiłku opiekuńczego planuje się objąć ok. 2 mln osób.

Ponieważ z uwagi na ograniczenia w kontaktach osobistych, część administracji publicznej nie może na bieżąco realizować swoich zadań przewidziano przedłużenie ważności szeregu decyzji administracyjnych – m.in. warunkowe utrzymanie legalizacji urządzeń pomiarowych (np. dystrybutory na stacjach paliw), ważność badań okresowych pracowników (np. kierowców), ważność orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (warunkują wypłatę świadczeń). Dzięki temu zachowana zostanie ciągłość działań w sferze społeczno-gospodarczej – takich jak funkcjonowanie chociażby transportu miejskiego (utrzymanie ważności badań kierowców autobusów) lub możliwości korzystania z instytucji wsparcia przez osoby posiadające orzeczenia o niezdolności do pracy, czy stopniu niepełnosprawności. Jednocześnie projekt przewiduje przesunięcie w czasie (odroczenie) wprowadzenia szeregu nowych obowiązków informacyjnych – wynikających z już uchwalonych przepisów i oczekujących na wejście w życie – tak aby maksymalnie odciążyć przedsiębiorców w trudnym dla nich okresie (np. przesunięcie drożenia JPK VAT).

Konsekwencją zaproponowanych rozwiązań ma być maksymalne osłabienie skutków gospodarczych epidemii wirusa COVID-19, utrzymanie miejsc pracy i istnienia polskich przedsiębiorstw, a konsekwencji ograniczenie spadku wzrostu PKB.

Szczegółowe dane dotyczące skutków społeczno-gospodarczych znajdują się w OSR.

4. Realizacja art. 66 Prawa przedsiębiorców i ocena przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projekt ustawy w oczywisty sposób odnosi się do kwestii działalności gospodarczej, zastosowanie do niego znajduje zatem art. 66 ustawy - Prawo przedsiębiorców. Osiągnięcie zamierzonych celów niemożliwe jest drogą inną niż ustawowa, ponieważ prawa i obowiązki obywateli wobec państwa regulowane są przepisami ustawowymi.

5. Pozostałe kwestie

Przewidywany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem państwa.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy będzie podlegał notyfikacji jako program pomocowy zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362, z 2019 r. poz. 730 i 1063 oraz z 2020 r. poz. 284) oraz art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, razem z innymi rozwiązaniami, które będą częścią pakietu pomocowego służącego przeciwdziałaniu COVID-19.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwym organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, o czym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).